

WIADOMOŚCI UNIwersyteckie

MIESIĘCZNIK UNIwersYTETU MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ - NR 7(148) ♦ ROK 18 ♦ PAŹDZIERNIK 2008

Prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski
Rektor UMCS

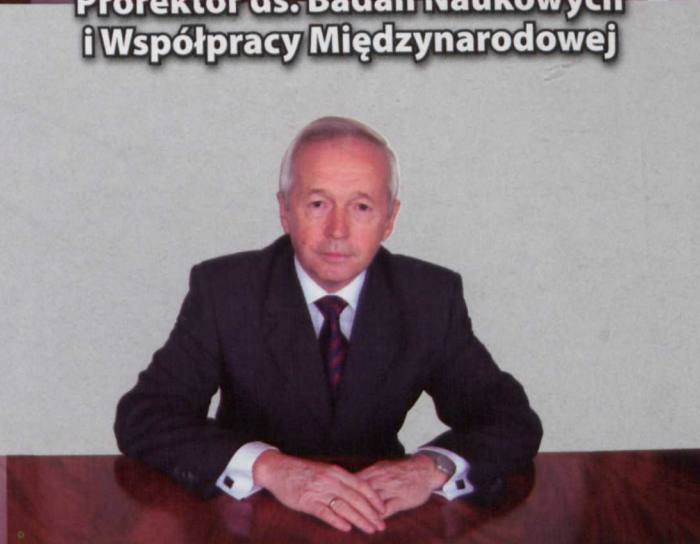
Prof. dr hab. Ryszard Szczygieł
Prorektor ds. ogólnych

Prof. dr hab. Ryszard Dębicki
**Prorektor ds. Badań Naukowych
i Współpracy Międzynarodowej**

Prof. dr hab. Stanisław Michałowski
Prorektor ds. Studenckich

Prof. dr hab. Stanisław Chibowski
Prorektor ds. Kształcenia

*Pracownikom i studentom
naszej uczelni wielu
sukcesów zawodowych,
satysfakcji z podejmowanych
wyzwań intelektualnych,
konsekwencji w poszukiwaniu
prawdy, pomysłności,
zdrowia oraz pogody i uśmiechu
w nowym roku akademickim
2008-2009 życzy*

*prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski
wraz z ekipą Prorektorów*

Szanowni Państwo, Mili Nasi Czytelnicy!

Witam się po dłuższej przerwie jako redaktor naczelna naszego uniwersyteckiego miesięcznika. Od razu poproszę o kredyt zaufania. Potrzebny będzie niezwykle, odtworzyć bowiem należy zespół redakcyjny, przywrócić dawne rubryki, które cieszyły się Państwa zainteresowaniem, stworzyć nowe i opracować plan oraz zasady funkcjonowania Redakcji. Czekam na wiele pracy i mam nadzieję, że będziecie Państwo życzliwie obserwować nasze poczynania.

Zapraszam do współpracy, nasze łamy są do Państwa dyspozycji. Czekamy na sugestie, podpowiedzi – bądźcie Państwo z nami, bardzo proszę.

Elżbieta Mulawa-Pachol
Redaktor Naczelna

ZDANIEM BLONDYNKI

Niektóre błędy językowe, frazeologiczne są nieprawdopodobnie uporczywe. Mimo starań czy specjalnej uwagi wkradają się do codziennego języka i zaczynają żyć własnym życiem.

Pracujemy jednak na uniwersytecie i wydawać by się mogło, że nasze środowisko przykłada uwagę do sformułowań w pismach i komunikatach.

Proszę sobie jednak wyobrazić moje zdumienie, kiedy przeczytałam umieszczony w wielu miejscach komunikat, iż jedna z ważnych jednostek uczelni będzie z powodu urlopów nieczynna w „miesiącu sierpniu”. Tak, tak ...w miesiącu...

Wydawca:

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
20-031 Lublin; Plac Marii Curie-Skłodowskiej 5

Redakcja:

Elżbieta Mulawa-Pachol (redaktor naczelny), Karolina Przesmycka (adiustacja techn. i skład), Jakub Jakubowski (sekretarz ds. graficznych), Maciej Przysucha (serwis foto)

Współpracują:

Iwona Adach, Marzena Bogusiak, Alicja Ciężczyk-Chmiel, Łukasz Janicki, Jolanta Jarzyńska, Jakub Kosowski, Elżbieta Kwiatkowska, Maria Młynarska, Monika Nowak, Małgorzata Samujto, Robert Wąsiewicz, Jerzy Żywicki

Adres redakcji:

20-031 Lublin; Plac Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1607

tel. (081) 537 54 82

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl

http://www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Projekt i łamanie: Jakub Jakubowski

Druk: Rapida s.c., 20-306 Lublin; ul. Firlejowska 32

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania tekstów, w tym – ich skracania. Tekstów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

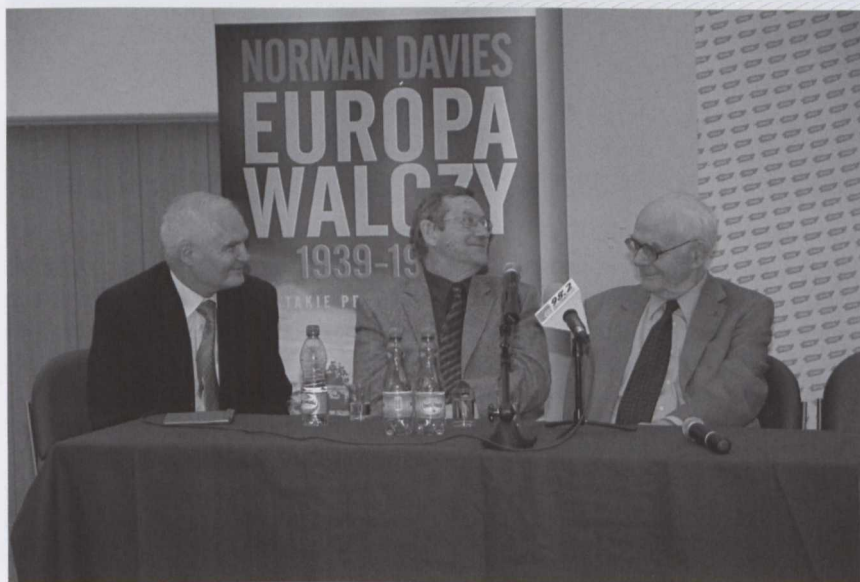
Spotkanie z Profesorem Normanem Daviesem w Lublinie

W dniu 10 września 2008 r. w ramach akcji promocyjnej Wydawnictwa „Znak” do Lublina zawitał brytyjski historyk Profesor Norman Davies w związku z ostatnio wydaną w Polsce książką: *Europa walczy 1939-1945. Nie takie proste zwycięstwo*.

Spotkanie odbyło się w auli nowego budynku Wydziału Humanistycznego, która mimo swoich rozmiarów nie była w stanie pomieścić wszystkich chętnych. Wielka liczba zainteresowanych (około 1000 osób) wywołała niewielkie opóźnienie w rozpoczęciu spotkania, gdyż trzeba było otworzyć drugą część auli. Wniesiono też wiele krzeseł i zmieniono ustawienie mebli na podeście, aby słuchacze wypełniający obydwie części sali mogli dobrze widzieć Autora. Dopiero po tych zabiegach pojawił się bohater wieczoru, witany gromkimi brawami.

Oficjalnie, w imieniu władz Uczelni, honorowego gościa powitał prorektor **prof. Ryszard Szczygieł**, który później prowadził całe spotkanie. Przywitał zaproszonych gości: reprezentującego władze miasta Lublina wiceprezidenta **Włodzimierza Wysockiego**, dyrektora Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej **prof. Jerzego Kłoczowskiego**, JM Rektora UMCS **prof. Andrzeja Dąbrowskiego**, prorektora **prof. Stanisława Michałowskiego**, dziekana Wydziału Humanistycznego **prof. Henryka Gminterka** oraz licznie zgromadzonych historyków, humanistów oraz przedstawicieli innych zawodów, gdyż – jak się wyraził – *pisarstwo Pana Profesora N. Daviesa interesuje humanistów i techników*.

Prof. R. Szczygieł witając dostojnego gościa przypomniał, że prof. N. Davies od 15 lat, a dokładnie od 10 listopada 1993 r., jest doktorem honoris causa UMCS. Swoje przemówienie rozpoczął słowami zaczerpniętymi z wręczonego

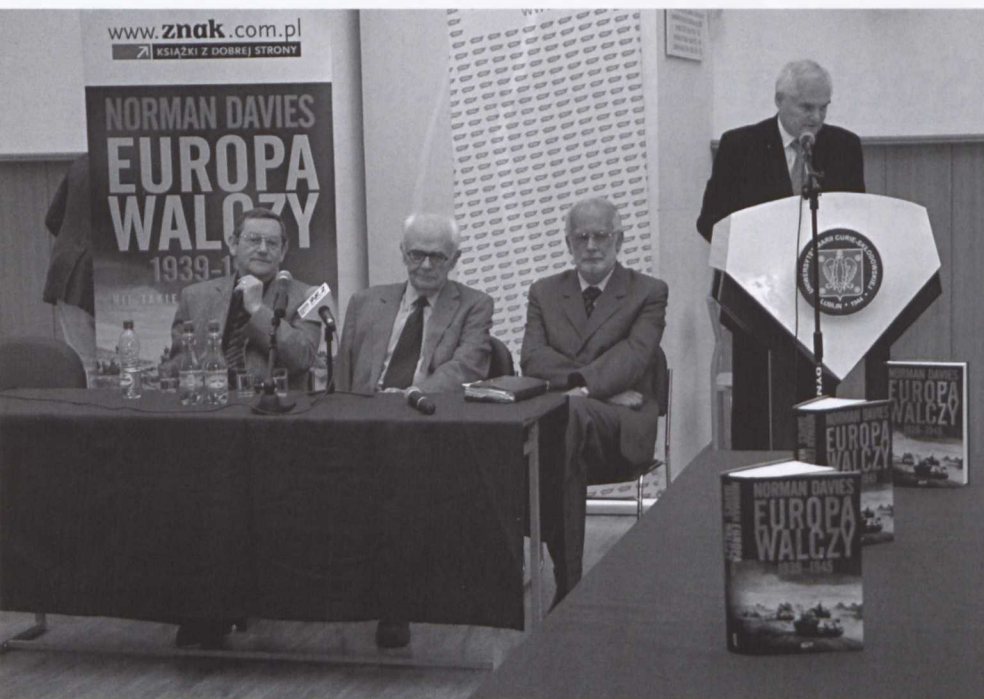

wówczas dyplomu – *Witamy wśród nas człowieka, który upowszechniał historię Polski w społeczeństwach Zachodu Europy, zawsze Polskę słał i dobrego imienia Jej bronił. Przytoczył również fragment opinii do przewodu wspomnianego doktoratu h.c. autorstwa prof. Gerarda Labudy, gdyż jego zdaniem najtrafniej ujmują pisarstwo prof. Daviesa – *Dzieła jego są prawdziwymi wytworami sztuki dziejopisarskiej, przy czym większy nacisk położyłbym na samą sztukę, to jest „ars”, czyli umiejętności ukazania dziejów Polski w nowym świetle [...] Musimy także uznać dydaktyczną i poznawczą wartość dokonanej przez Normana Daviesa syntezy dziejów Polski, za co należy mu się nasza wdzięczność*. Prorektor przypomniał również, że ten wielki polski mediewista porównywał bohatera wieczoru do Anonima zwanego Gallem, który pisał, że zabrał się do swojego dzieła, *aby darmo nie jeść polskiego chleba*.*

Kończąc prowadzący przypomniał, że książki prof. N. Daviesa są znakomi-

tym przykładem popularyzacji wiedzy historycznej, nie upraszczają złożonej problematyki, lecz pobudzają do refleksji nad losem państw i narodów naszego kontynentu, przez co wzbogacają samowiedzę kulturalną Europejczyków. Stwierdził również, że jako mediewista nie odważyłby się charakteryzować ostatniej książki prof. N. Daviesa. Dlatego przekazał głos specjalście od historii najnowszej – **prof. Zbigniewowi Zaporowskiemu**. Ten zaś scharakteryzował jej miejsce w historiografii II wojny światowej.

Prof. Z. Zaporowski przypomniał, że o II wojnie światowej pisali zarówno historycy, jak i zwykli ludzie. Stąd literatura o niej jest rozległa i wielowątkowa. Zwrócił uwagę na zupełnie inne spojrzenie historiografii zachodniej od tej, do której my jesteśmy przyzwyczajeni. Dominuje w niej podział na złych Niemców i dobrą całą resztę z nimi walczącą. Jeżeli coś nie pasuje do tego schematu to z re-

guły bywa przemilczane – np. udział ZSRR w działaniach wojennych początkowo po stronie państw osi, a następnie w szeregach aliantów. Prof. N. Davies na łamach swoich książek stara się przezwyciężać te stereotypy, pisząc m.in. o Powstaniu Warszawskim.

Kolejny problem – jak mówił prof. Z. Zaporowski to każdy naród ma własne spojrzenie na historię – przez prymat własnych losów. Autor omawianej książki położył akcenty na integralność wojny. Prezentuje ona historię integralną bez rozbicia na Wschód i Zachód. Opisy postaci wybitnych dowódców, czy też zbrodni wojennych przedstawiane są całościowo, nie ma dominacji określonej nacji. Prof. N. Davies dostrzega wybitnych oficerów nie tylko ze strony aliantów, ale i nazistowskich Niemiec, zaś obozy koncentracyjne to nie tylko problem niemiecki, ale i radzieckie łagry. Prof. Z. Zaporowski zwrócił też uwagę na umiejętne przedstawienie „człowieka radzieckiego” przez prof. N. Davies’a, który doskonale czuje ten złożony problem. Tak więc integralność jest niewątpliwą wielką wartością tej książki.

Bardziej bezpośredni był występujący następnie prof. Jerzy Kłoczowski zwracający się do autora omawianej książki po imieniu - Norman. Jego zdaniem publikacja ta jest bardzo ważna także dla nas, ponieważ pogłębia naszą pamięć o II wojnie światowej. Jak stwierdził, istnieje problem rozbieżności tej pamięci w Unii Europejskiej,

jak i szerzej w całej Europie. **Przyszłość Unii zależy bowiem od tego, czy zdołamy się na szersze spojrzenie na „nasze różne pamięci”. Z tego powodu książka ta jest bardzo ważna dla całej Europy, ponieważ jest odważną próbą spojrzenia na losy opisywanej wojny bez angażowania się po którejkolwiek ze stron. Prof. N. Davies podjął udaną próbę porównawczego spojrzenia na całość tej totalnej wojny. Wytoczył tę drogę – jak mówił prof. J. Kłoczowski – dzięki temu, że patrzył z różnych perspektyw. Punkt obserwacji jest bardzo ważny, pozwala dostrzec całość wojny. Dzięki tej pracy udało się znakomicie uchwycić różnorodność tej wojny.**

Armia Czerwona bez wątpienia odegrała bardzo ważną rolę w pokonaniu Niemców, ale Autor dostrzegł jej różnorodność. Była to ogromna siła zbrojna, z rozbudowanym aparatem nacisku i terroru. Strach przed tą machiną odgrywał dużą rolę w jej funkcjonowaniu. Była to armia wielonarodowa, nie można więc mówić tylko o Rosjanach walczących z Niemcami. Poza tym – podkreślał - prof. N. Davies nie unika stawiania pytań, np. o prawdziwe powody zatrzymania ofensywy radzieckiej na przedpolach Warszawy w 1944 r. Skutki tego kroku były przecież ogromne. O pół roku opóźniła się ofensywa na Berlin. Być może gdyby do tego zatrzymania nie doszło, to całe Niemcy opanowałaby Armia Czerwona i mogłaby następnie zająć dalsze te-

reny Zachodniej Europy. We Włoszech i Francji były przecież bardzo silne partie komunistyczne, więc prawdopodobnie zupełnie inaczej potoczyłyby się losy Europy. Na zakończenie prof. J. Kłoczowski stwierdził – *książka ta jest bardzo ważna dla Polski, Europy i świata, nie tylko dla historyków, ale i dla wszystkich – pozwala zachować pamięć!*

Wreszcie głos zabrał sam autor książki prof. N. Davies – *Jestem typowym studentem, nie przygotowałem się na tę okazję – przyznał szczerze, czym rozbawił wszystkich zgromadzonych, a sala zatrzęsa się od oklasków i śmiechu. Również kolejne jego słowa wywołały burzę braw i uśmiechy. Skończyłem tę książkę trzy lata temu, rok później było wydanie brytyjskie, dwa lata później amerykańskie, dopiero teraz ukazało się wydanie polskie. W międzyczasie napisałem inną książkę, więc ten tekst jest mi już nieco obcy. Przyznał zarazem, że wydanie polskie różni się nieznacznie od pierwowzoru. Na Zachodzie zarzucają mu ciągle, że jest polonofilem, za dużo cytuje polskich książek. Więc w wydaniu brytyjskim polska bibliografia jest ograniczona, za to rozbudowana w wersji polskiej. Przyznał, że jego zamierzeniem było pisać o panoramie całości, a nie o szczegółach. W książce „Europa walczy 1939-1945. Nie takie proste zwycięstwo”, jego celem - jak sam stwierdził - było postawienie trzech podstawowych tez.*

I. Konflikt rozgrywał się nieco odmiennie od utartego schematu konfliktów dobra i zła, faszyzmu i antyfaszyzmu. Funkcjonował w płaszczyźnie nie dwu, a trzech walczących sił: faszyzmu, komunizmu i demokracji. Każda z nich miała swoje odmiennie od innych interesy. Była to więc nie dialektyka dwutorowa, ale swoisty trójkąt strukturalny – tak podsumował pierwszą swoją tezę prof. N. Davies.

II. Autor starał się ukazać kto miał największe zasługi w pokonaniu nazistowskich Niemiec. Na Zachodzie panuje przekonanie, że rozkłada się to mniej więcej po równo, między Wschód a Zachód. Alianci mieli więc również duże zasługi w pokonaniu faszyzmu jak Armia Czerwona. Tymczasem sami Niemcy przyznają, że 75-80% strat ponieśli na froncie wschodnim, a jedynie

pozostałe 25-20% na froncie zachodnim. Można więc uznać, że Amerykanie zadali im 12% start, zaś Brytyjczycy 8%. Mimo, iż jak sam przyznał Amerykanie dokonali cudu zaczynając wojnę niemal od zera, nie posiadając większej siły zbrojnej, przemysłu zbrojeniowego, to jednak w krótkim czasie uruchomili ogromną maszynę wojenną, przestawiając swój przemysł na potrzeby prowadzenia wojny i wystawiając potężną armię. Dla nich mimo wszystko najważniejszym wrogiem były nie nazistowskie Niemcy, ale imperializm japoński, zaś głównym teatrem działań basen Pacyfiku. *To Armia Czerwona Józefa Stalina wygrała wojnę* – stwierdził dobitnie Prof. N. Davies. Była główną siłą europejskiego pola walki, a następnie pomogła Amerykanom w ostatecznym pokonaniu Japonii.

III. Wiązała się ona z próbą politycznego bilansu tej wojny. Sojusz antyfaszystowski wyzwolił Europę i pokonał Niemców, ale było to zwycięstwo jedynie militarne. Wynik polityczny był bardzo dwuznaczny. I wojna światowa zakończyła się konferencją wersalską, gdzie rozstrzygano spory i najbardziej drażliwe sprawy. Po II wojnie światowej takiej konferencji nie było. Bez wątpienia nie była nią konferencja jałtańska. Tam nie podjęto żadnych wiążących decyzji. Alianci czekali na jeszcze jedno spotkanie po zakończeniu działań wojennych, ale ono się nigdy nie odbyło, gdyż zmieniła się całkowicie sytuacja polityczna. Bardzo szybko rozpoczęła się Zimna Wojna.

W kolejnej części spotkania zadawano autorowi pytania, na które Profesor odpowiadał z właściwym sobie humorem. Pytanie Pani prof. Małgorzaty Willaume - jaką datę należy uznać za początek udziału ZSRR w tej wojnie, prof. N. Davies skomentował - *pytanie było długie jak wojna*. W odpowiedzi zaznaczył, że on w swojej książce odchodzi od narodowych ujęć wojny. Stara się patrzeć z góry, neutralnie i akcentuje inne problemy.

Kolejne pytania dotyczyły: zdania prof. N. Davies'a o publikacjach historyków anglosaskich dotyczących działalności politycznej aliantów, a także ich stanowiska wobec gwarancji udzielonych przez nich Polsce; następnie czy prof. Davies czuje się sprawcą, że w Polsce mówi

się o historiografii politycznej; kolejne dotyczyło odbioru książki w Zachodniej Europie. Zadano również pytanie o opinię Profesora na temat okoliczności śmierci gen. Władysława Sikorskiego i przyczyny utajnienia brytyjskich dokumentów dotyczących tej sprawy. Ostatnie było związane z początkiem II wojny światowej dla Stanów Zjednoczonych, czy uznać za nią uruchomienie pomocy gospodarczej dla walczącej Europy, czy jednak trzymać się prawa międzynarodowego i będzie to dokument wypowiedzenia wojny Niemcom przez USA?

Profesor przyznał, że na Zachodzie traktują go jak polonofila, ale oczywiście zna tamtejszą historiografię. Niestety cześć autorów go cytuje, ale ignoruje jego konkluzje. Książka doczekała się już ponad stu recenzji, ale „większych krzyków” nie było, mimo iż na niektórych jej stronach opisy o Amerykanach czy Brytyjczykach nie są dla nich zbyt pochlebne.

Przechodząc do angielskich gwarancji stwierdził, że były one ważne, mimo iż był to blef! Były bowiem elementem polityki szerszej perspektywy. Alianci nie wypełnili gwarancji dla Polski ponieważ byli za słabi.

Profesor N. Davies stwierdził, że nie czuje się sprawcą wzmożonego zainteresowania historiografią polityczną, ale dobrze że jest taka dyskusja, *byleby była sensownie prowadzona nie idiotycznie*.

Przy pytaniu o śmierć gen. Władysława

wa Sikorskiego prof. N. Davies bronił anglosaskiej wersji wydarzeń, negując zamach i opowiadając się za nieszczęśliwym wypadkiem.

Odpowiadając na ostatnie pytanie Profesor stwierdził, że jego zdaniem mimo istotnej roli jaką w II wojnie światowej odegrała gospodarka, nie można zaangażowania gospodarczego Amerykanów od 1939 r. dla aliantów uznać za początek wojny dla USA. Była to jedynie pomoc gospodarcza, a Stany Zjednoczone przystąpiły do działań wojennych dopiero po oficjalnym wypowiedzeniu wojny.

Na zakończenie głos zabrał JM Rektor UMCS prof. Andrzej Dąbrowski, który w kilku zdaniach podziękował Autorowi książki, że zechciał odwiedzić Lublin i naszą Uczelnię oraz wyraził radość, że spotkanie z nim zgromadziło tak liczną rzeszę słuchaczy.

Prowadzący ogłosił zakończenie spotkania i jeszcze raz podziękował Profesorowi N. Daviesowi za nie. Brytyjski historyk otrzymał kolejną burzę oklasków. Prof. R. Szczygieł poinformował zgromadzonych, że za kilkanaście minut na I piętrze budynku Wydziału Humanistycznego prof. N. Davies będzie podpisywał swoją książkę wszystkim zainteresowanym otrzymaniem autografu. Dlatego też później przez niemal godzinę trwało podpisywanie nabytych egzemplarzy.

PAWEŁ JUSIAK

„Potencjał Turystyczny Czynnikiem Rozwoju Regionalnego”

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

W dniach od 11 do 12 września 2008r. w murach Term Pałacowych Uzdrowiska Nałęczów S.A. gościło około 100 polskich i zagranicznych specjalistów w zakresie turystyki i rekreacji. Okazją do tak liczego udziału w branżowym spotkaniu naukowym była Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Potencjał turystyczny czynnikiem rozwoju regionalnego”. Wpisuje się ona w cykl spotkań organizowanych przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Akademię Podlaską w Siedlcach oraz Zamiejskowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej.

Pierwsze spotkanie odbyło się w roku 2006 w Białej Podlaskiej. Głównym organizatorem był Zakład Turystyki Zamiejskowego Wydziału Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Konferencja Naukowa odbywała się pod hasłem „Walory turystyczne Euroregionu Bug jako czynnik aktywizacji gospodarki i aktywizacji społeczno-kulturowej w zjednoczonej Europie”.

Drugie spotkanie pod hasłem „Przyroda a turystyka we wschodniej Polsce” odbyło się w Siedlcach. Głównym organizatorem był Instytut Biologii Akademii Podlaskiej.

Tegoroczne – trzecie – spotkanie odbywało się w Nałęczowie. Było ono ważnym wydarzeniem poprzedzającym inaugurację kierunku Turystyka i Rekreacja na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. Honorowy patronat nad konferencją sprawowali: **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski** (Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), **prof. dr hab. Antoni Jówko** (Rektor Akademii Podlaskiej w Siedlcach), **dr hab. Jerzy Sadowski**, **prof. nadzw. AWF** (Dziekan ZWWF w Białej Podlaskiej), **dr Krzysztof Grabczuk** (Marszałek Województwa Lubelskiego), **mgr Marek Flasiński** (Vice Marszałek Województwa Lubelskiego, Prezes LROT), **mgr Andrzej Ćwiek** (Burmistrz Miasta Nałęczów), **mgr Krzysztof Kołtyś** (Burmistrz Miasta Janów Lubelski), **dr Wojciech Gućma** (Prezes Uzdrowiska Nałęczów) oraz **mgr Andrzej Kozłowski** (Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu

Teresa Brzezińska-Wójcik, dr Waldemar Kociuba, dr Ewa Skowronek, mgr Renata Krukowska (Zakład Geografii Regionalnej i Turyzmu INoZ UMCS), dr Marcin Bochenek, dr Grzegorz Godlewski (Zamiejskowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej), **prof. dr hab. Marek Żabka** (Akademia Podlaska w Siedlcach).

Konferencja w Nałęczowie była forum przedstawicieli wielu podmiotów i instytucji – ośrodków naukowych z kraju i zagranicy, instytucji administracji państwowej, samorządowej oraz organizacji i stowarzyszeń. Spotkanie to było okazją do wymiany poglądów i doświadczeń z przedstawicielami praktyki gospodarczej i samorządów dotyczących zastosowania tematyki badań do potrzeb praktyki.

Wśród autorów wystąpień byli reprezentanci polskich ośrodków academic-

Obrady w sesji tematycznej „Regionalne i lokalne produkty turystyczne” (referuje dr Krzysztof Piech - AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska; prowadzi dr hab. prof. nadzw. Aleksandra Kowalczyk - Wyższa Szkoła Gospodarki, Bydgoszcz) (fot. T. Brzezińska-Wójcik)

Zakładu Leczniczego „Uzdrowisko Nałęczów S.A.”).

Trud przygotowań wziął na siebie Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem **dr hab. Andrzej Świecy**, **prof. nadzw. UMCS** – kierownika Zakładu Geografii Regionalnej i Turyzmu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W skład Komitetu weszli: sekretarze – **mgr Andrzej Tucki** i **mgr Marta J. Józwik** (Zakład Geografii Regionalnej i Turyzmu INoZ UMCS) oraz członkowie: **dr**

kich oraz uniwersytetów: Białostockiego, Gdańskiego, Łódzkiego, Szczecińskiego, Marii Curie-Skłodowskiej i Przyrodniczego w Lublinie, Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach, Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Szkoły Głównej Handlowej, Wyższej Szkoły Hotelarstwa, Gastronomii i Turystyki w Warszawie, Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Zamiejskowego Wydziału Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Swój udział zaznaczyli również przedstawiciele ośrodków zagra-

nicznych: Lwowskiego Uniwersytetu im. Iwana Franko, Państwowego Uniwersytetu z Brześcia oraz Łotewskiej Akademii Wychowania Fizycznego w Rydze.

Na podkreślenie zasługuje aktywny udział przedstawicieli instytucji administracji państwowej i samorządowej oraz stowarzyszeń - Departament Promocji, Turystyki i Współpracy Zagranicznej Urzędu Marszałkowskiego; Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego; Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna; Polska Agencja Rozwoju Turystyki; Zakład Lecznicy „Uzdrowisko Nałęczów S.A.”.

Uroczystego otwarcia Konferencji dokonał dr hab. Andrzej Świeca prof. nadzw. UMCS – kierownik Zakładu Geografii Regionalnej i Turyzmu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz mgr Bogdan Kawalko – Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Program konferencji obejmował: uroczyste ogłoszenie wyników konkursu na najlepszy produkt turystyczny województwa lubelskiego – CERTYFIKAT POT'2008, sesję plenarną oraz dwie sesje tematyczne.

Organizowany przez Lubelską Regionalną Organizację Turystyczną konkurs ma na celu wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych na Lubelszczyźnie oraz ich wszechstronną popularyzację. Patronat nad konkursem objęli: Telewizja Lublin, Dziennik Wschodni, Kurier lubelski i Radio Lublin. Wyniki konkursu na najlepszy produkt turystyczny województwa lubelskiego – CERTYFIKAT POT'2008 przedstawił mgr Stanisław Turski - Dyrektor Lubelskiego Oddziału Informacji Turystycznej. Głównymi nagrodami w tegorocznej edycji konkursu jurorzy obdarzyli Festiwal Trzech Kultur we Włodawie, Słowiński Gród w Wólce Bieleckiej (powiat Iężyński, gmina Milejów) i Festiwal Kaszy „Gryczaki” w Janowie Lubelskim.

WSesji Plenarnej wygłoszone zostały referaty prezentujące: *potencjał turystyczny regionu lubelskiego* (mgr Andrzej Tucki, UMCS Lublin), *rolę turystyki w promocji naszego regionu* (mgr Piotr Franaszek, Dyrektor Departamentu Promocji, Turystyki i Współpracy Zagranicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa

Instruktor, dr Krzysztof Piech (AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska) omawia zasady uprawiania nordic walking (fot. R. Krukowska)

Lubelskiego), *znaczenie funduszy europejskich dla rozwoju turystyki na Lubelszczyźnie* (mgr Bogdan Kawalko, Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego), *działania Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w zakresie promocji produktów turystycznych regionu* (mgr Monika Tarajko, Dyrektor Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, Lublin), *strategię rozwoju infrastruktury Puław, Kazimierza Dolnego i Nałęczowa w kontekście przygotowań do Euro 2012 w Polsce i na Ukrainie* (mgr

Andrzej Kozłowski, Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu Zakładu Lecznicy „Uzdrowisko Nałęczów S.A.”), *planowanie strategiczne jako kluczowy czynnik rozwoju turystyki w regionie* (mgr Iwona Majewska, Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A., Warszawa).

WSesji Tematycznej poświęconej przyrodniczym i społeczno-kulturowym uwarunkowaniom potencjału turystycznego dyskutowano problemy: *potencjał turystyczny w ujęciu regionalnym - na przykładzie Pojezierza*

Uroczyste otwarcie Konferencji przez dr hab. Andrzeja Świecę prof. nadzw. – Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego i mgr Bogdana Kawalko – Dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego (fot. T. Brzezińska-Wójcik)

Łęczyńsko-Włodawskiego (mgr Renata Krukowska, UMCS, Lublin) i południowego Podlasia (dr Grzegorz Godlewski, dr Mirosław Zalech AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska) oraz w ujęciu lokalnym - na przykładzie jednostek administracyjnych - miasta i gminy Nałęczów oraz gminy Wojciechów (dr Teresa Brzezińska-Wójcik, dr hab. prof. nadzw. Andrzej Świeca, UMCS, Lublin), gminy miejsko-wiejskiej Krasnobród (dr Ewa Skowronek, dr Teresa Brzezińska-Wójcik, UMCS, Lublin), gminy Janów Podlaski (dr inż. Andrzej Skrzypczak, mgr inż. Anna B. Chmielewska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) oraz miasta Lublina (dr Dagmara Kociuba, dr Waldemar Kociuba, UMCS, Lublin). W sesji tej zwrócono uwagę na problem oceny warunków klimatycznych trójkąta turystycznego Puławy-Kazimierz Dolny-Nałęczów, istotny zagadnienie z punktu widzenia wypoczynku i rekreacji (prof. dr hab. Michał B. Kaszewski, mgr Anna Wawer, UMCS, Lublin), wielokulturowe dziedzictwo Lubelszczyzny jako element potencjału turystycznego regionu (dr Joanna Szczęsna, dr Leszek Gawrysiak, UMCS, Lublin) oraz rolę marketingu urbanistycznego jako instrumentu aktywizacji turystyki w regionie (mgr inż. Anna Polska, UMCS, Lublin). Przedmiotem dyskusji były również zagadnienia potencjału tury-

stycznego: Regionu Leszczyńskiego (dr Alina Zajadacz, dr Joanna Śniadek, PWSZ, Leszno), Pojezierza Kaszubskiego (mgr Michał Witkiewicz, Uniwersytet Gdański, Gdynia), Podkarpacia (mgr Robert Szmuc, PWSZ, Jarosław) oraz Przemysła (mgr Monika Lorenc-Żemelko, mgr Małgorzata Skulimowska-Rzeźwicka, PWSZ, Jarosław). Zaprezentowano również problem odczuwalności klimatu Leska w aspekcie rekreacji i wypoczynku (mgr Sylwester Wereski, UMCS, Lublin; mgr Sławomir Wereski, IMiGW, Warszawa).

W drugiej Sesji Tematycznej wygłoszono referaty prezentujące szerokie spektrum zagadnień dotyczących regionalnych i lokalnych produktów turystycznych w odniesieniu do regionu lubelskiego oraz innych regionów polskich, a także zagranicznych.

Podkreślono znaczenie lokalnych walorów turystycznych w ożywieniu gospodarczym regionu lubelskiego (dr Jadwiga Antoszek, prof. dr hab. Bogusław Sawicki, Uniwersytet Przyrodniczy, Lublin), zaproponowano rozwój turystyki rekreacyjno-zdrowotnej jako potencjalnego produktu lokalno-regionalnego Lubelszczyzny (dr hab. Władysław Pańczyk, AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska) oraz zaprezentowano możliwości rozwoju turystyki rowerowej w północnej części Euroregionu Bug (dr Krzysztof Piech, AWF/ZWWF, Warsza-

wa/Biała Podlaska; doc. Włodzimierz Lukiewicz, Państwowy Uniwersytet, Brześć).

W sesji tej zwrócono także uwagę na wykorzystanie walorów turystycznych w procesie edukacji regionalnej na Południowym Podlasiu (dr Beata Boczukowa, Akademia Podlaska, Siedlce), starano się również określić w jakim stopniu zajęcia z turystyki wpływają na rozszerzenie wiadomości uczniów i uczennic o regionie południowego Podlasia (dr Marcin Bochenek, AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska). Zaprezentowano także możliwości wykorzystania - walorów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju turystyki w gminie Nielisz (dr Jadwiga Antoszek, prof. dr hab. Bogusław Sawicki, Uniwersytet Przyrodniczy, Lublin) oraz przestrzeni kulturowej dla potrzeb rozwoju turystyki na przykładzie doliny rzeki Brok (mgr Łukasz Piętkowski UMCS, Lublin). Omówiono również unikatowe walory kulturowe (drewniane, unikatowe, bogato zdobione ludowe budownictwo) Krainy Otwartych Okiennic jako potencjalny produkt turystyczny północno-wschodniego Podlasia (dr Irena Matus, Uniwersytet Białostocki, Białystok). Podkreślono także znaczenie produktu turystycznego jako czynnika rozwoju lokalnego gmin w powiatach myślenickim i bocheńskim (dr Włodzimierz Banasik, WSHGiT, Warszawa; dr Marcin Molenda, SGH, Warszawa). Zwrócono uwagę

Ogłoszenie wyników konkursu na najlepszy produkt turystyczny województwa lubelskiego – CERTYFIKAT POT'2008 (od lewej: dr hab. Andrzej Świeca prof. nadzw. - Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego; mgr Stanisław Turski, Dyrektor Lubelskiego Oddziału Informacji Turystycznej; mgr Lucjan Bukryj – Vice-prezes Zarządu Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej; Krystyna Radzik – właścicielka biura podróży ANAS Sp. z o.o.) (fot. T. Brzezińska-Wójcik)

na istotną rolę muzeów oraz placówek muzealnych w rozwoju ruchu turystycznego: w województwie łódzkim (dr Beata Krakowiak, Uniwersytet Łódzki, Łódź) oraz w Kielcach (dr Cezary Jastrzębski, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy, Kielce). Wskazano na przedsiębiorczość agroturystyczną Podkarpacia jako jedną z podstawowych szans rozwoju obszarów wiejskich tego regionu (mgr Grzegorz Chrapek, mgr Marzena Surmia, PWSZ, Jarosław). Podjęto także próbę określenia roli Bydgoskiego Węzła Wodnego na turystycznej mapie Europy (mgr Mariusz Barczak, WSG, Bydgoszcz).

W odniesieniu do regionów zagranicznych w tej sesji zaprezentowano z(re)konstruowane zabytkowe zespoły architektoniczne – Zamek Vajdahunyad w Budapeszcie i osadę Poble Espanyol w Barcelonie jako specyficzny typ atrakcji turystycznej (mgr Joanna Paczos, UMCS, Lublin). Przeanalizowano również aspekty selekcji zespołu i współpracy w turystyce (prof. dr Diana Krauksta, mgr Inga Liepina, Latvian Academy of Sport Education, Ryga/Łotwa) oraz wzajemne oddziaływanie między uczestnikami obozów turystycznych i opiekunami (Ingrida Smuka, Latvian Academy of Sport Education, Ryga/Łotwa).

W trakcie konferencji była także możliwość uczestniczenia w rekreacji aktyw-

Obrazy w sesji tematycznej „Przyrodnicze i społeczno-kulturowe uwarunkowania potencjału turystycznego” (referują prof. dr Diana Krauksta i mgr Inga Liepina (Latvian Academy of Sport Education, Ryga/Łotwa) (fot. T. Brzezińska-Wójcik)

nej (nordic walking) z instruktorem dr Krzysztofem Piechem (AWF/ZWWF, Warszawa/Biała Podlaska) lub spróbowania sił w grze w kręgle.

Konferencja była okazją do zapoznania się zarówno z wynikami badań naukowych prowadzonych w ośrodkach akademickich, jak też praktycznym działaniem instytucji publicznych i niepublicznych. Dała również okazję do wymiany poglądów dotyczących do-

stosowania tematyki badań do potrzeb regionalnych strategii rozwoju.

Oficjalnymi sponsorami konferencji byli: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna, Uzdrawisko Nałęczów S.A., LUBELLA S.A., Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Lessowych Wąwozów”.

ANDRZEJ ŚWIECA
TERESA BRZEZIŃSKA-WÓJCIK

Ogólnopolskie Sympozjum

Nauka i przemysł

metody spektroskopowe w praktyce

W dniach 18-20 czerwca 2008 odbyło się Ogólnopolskie Sympozjum „Nauka i przemysł – metody spektroskopowe w praktyce”. Organizatorem sympozjum był Wydział Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W Sympozjum uczestniczyło 112 osób z wyższych uczelni, instytutów naukowych, a także przedstawiciele laboratoriów przemysłowych i firm handlujących aparaturą naukowo-badawczą i odczynnikami. Sympozjum otworzyła Pani prof. dr hab. Anna Tukiendorf, prorektor ds. nauki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Zaproszonych gości powitał także prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, dziekan Wydziału Chemii UMCS – rektor-elekt Uniwersytetu oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego i Naukowego Sympozjum prof. dr hab. Zbigniew Hubicki.

W sesji inauguracyjnej wykłady wygłosili zaproszeni goście: dr Iwona Wilińska z Politechniki Warszawskiej (*Wykorzystanie metody spektroskopii w podczerwieni w badaniach hydratacji cementu w obecności dodatków*), prof. Bogumił Linde z Uniwersytetu Gdańskiego (*Zastosowanie spektroskopii akustycznej do badań relaksacji oscylacyjnej w cieczach*) oraz prof. Zenon Sarbak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (*Zastosowanie spektroskopii w podczerwieni w badaniach katalizatorów platynowych i platynowo-cynowych*).

W ramach równoległe odbywających się dwóch sekcji uczestnicy sympozjum mogli wysłuchać ponad 20 wykładów i 15 komunikatów pogrupowanych w bloki tematyczne *Metody spektroskopowe w praktyce* oraz *Metody spektroskopowe w zastosowaniach w rolnictwie, przemyśle spożywczym i ochronie środowiska*. W ostatnim dniu konferencji w ramach Sekcji Młodych prace swe prezentowali członkowie i sympatycy Koła Naukowego Studentów Chemii Środków Bioaktywnych i Kosmetyków „Bioaktywni”, któremu od kilku lat patronuje Zakład Chemii Nieorganicznej Wydziału Chemii.

Prorektor ds. Nauki UMCS prof. dr hab. Anna Tukiendorf – otwarcie konferencji (zdj. E. Zięba)

Prezentowane w ramach poszczególnych sekcji wykłady dotyczyły m.in. identyfikacji koordynacji jonów W i Mo w wolframianach i molibdenianach ziem rzadkich metodą spektroskopii w podczerwieni (dr Elżbieta Tomaszewicz - Politechnika Szczecińska), zastosowania metod spektroskopowych do badania żelaza o wysokim stopniu zdyspersowania jako składnika mieszaniny wysokoenergetycznej (prof. Leszek Wachowski - Wydział Chemii UAM). Prof. Andrzej Trochimczuk (Wydział Chemiczny Politechniki Wrocławskiej)

przedstawił wyniki zastosowania metod spektroskopowych w badaniu jonitów i żywic chelatujących. Mgr Jarosław Grodowski (Intertech Trading Corporation S.A.) wygłosił referat pt. Nowe horyzonty analityczne ICP OES, 66 pierwiastków z limitem detekcji poniżej 1 ppb. Pracownicy Wydziału Chemii UMCS wygłosili referaty związane z badaniem mechanizmu sorpcji jonów metali ciężkich na jonitach chelatujących metodami spektroskopowymi (dr Dorota Kołodyńska), zastosowaniem spektroskopii akustycznej w badaniach chelatów z tlenkami nieorganicznymi (prof. Janusz Ryczkowski i mgr Agnieszka Dębczak) oraz badaniem składu chemicznego modyfikowanych adsorbentów krzemionkowych (dr Mariusz Barczak). Interesujące wykłady przedstawili uczestnicy sekcji Metody spektroskopowe w zastosowaniach w rolnictwie, przemyśle spożywczym i ochronie środowiska prof. Aleksandra Badora z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Zastosowanie metod spektroskopowych w wybranych zagadnieniach chemii rolnej), prof. Jan Kalembkiewicz z Politechniki Rzeszowskiej (Metody spektroskopowe w analizie specyjalnej chromu w glebie), mgr Monika Skwira z Politechniki Śląskiej (Wykorzystanie metod spektroskopowych w analizie specyjalnej glinu w próbkach gleb leśnych Beskidu Śląskiego), dr Zbigniew Jońca z IOŚ w Warszawie (Możliwości pomiarowe plazmowej spektrometrii atomowej emisyjnej z obserwacją osiową ICP-AES(A) w oznaczaniu berylu w materiałach środowiskowych) oraz mgr Dorota Kostrzewa z INS w Puławach (Metoda detekcji barwników w papryce (*Cap-sicum annum L.*)). Wykład wygłosiła także prof. Irena Twardowska z Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN (Zastosowanie ICP-MS do precyzyjnej oceny przemian hydrogeochemicznych odpadów w profilu składowiska i prognoz długoterminowych), a komunikaty mgr Krzysztof Borowik (Oznaczenie czynników chelatujących w nawozach techniką chromatografii jonowej z detekcją UV-VIS) i mgr Piotr Rusek (Zastosowanie metod FT-IR/PAS i DRS do badań procesów sorpcji jonów metali ciężkich i amonu na naturalnych sorbentach nieorganicznych) z INS w Puławach.

Drugi dzień obrad Sympozjum utworzył referat **prof. Andrzeja Olszanowskiego** (Politechnika Poznańska), który omówił możliwości zastosowania spektroskopii w bliskiej podczerwieni (NIR) do analizy preparatów farmaceutycznych zawierających kwas askorbinowy. **Prof. Marek Smolik** (Politechnika Śląska) przedstawił referat na temat wykorzystania metod spektroskopowych w badaniach nad rozdziałem pary cyrkon(IV)-hafn(IV) zaś tematyka wykładu **prof. Jerzego Lisowskiego** (Uniwersytet Wrocławski) dotyczyła badań spektroskopowych wielordzeniowych kompleksów lantanowców z makrocyclami chiralnymi. Wśród zagadnień omawianych w trakcie obrad wymienić należy także te związane z zastosowaniem metod spektroskopowych: UV-Vis-NIR w badaniach cienkich warstw polimerowych (**dr Bożena Jarząbek**, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze), UV-Vis w badaniu równowag kompleksowania (**prof. Aleksander Kufelnicki**, Uniwersytet Medyczny w Łodzi) oraz badań wybranych aromatycznych kwasów karboksylowych i ich kompleksów z metalami (**mgr Monika Kalinowska**, Politechnika Białostocka) i ¹H-NMR do oceny zmian wyznaczonej chromatograficznie lipofilności tioamidów (**mgr Jadwiga Stachowicz**, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).

Podczas obrad drugiej sekcji wykład o tematyce związanej ze spektroskopią emisyjną ze wzbudzeniem laserowym w badaniach obiektów zabytkowych i użytkowych prezentował **dr Wojciech Skrzeczanowski** (WAT w Warszawie). Komunikaty wygłosili **mgr Agnieszka Adamczyk** z UMCS w Lublinie (*Możliwości analityczne oznaczania złota w próbkach środowiskowych metodą atomowej spektrometrii absorpcyjnej*), **dr Waldemar Korol** z Krajowego Laboratorium Pasz w Lublinie (*Oszacowanie niepewności badania kadmu i ołowiu w paszach techniką GFAAS na podstawie podejścia doświadczalnego wewnątrzlaboratoryjnego*), **mgr Ewa Waś** z Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierńewicach - Oddział Pszczelnictwa w Puławach (*Charakterystyka węglowodorów w wosku pszczelim i wykrywanie jego zafaszowania parafiną, techniką chromatografii gazowej z de-*

tektorem masowym (GC-MS)). Pani **prof. Zofia Rzączyńska** i **dr Renata Łyszczek** z UMCS w Lublinie zaprezentowały wyniki związane z zastosowaniem badań spektroskopowych w badaniu polimerów koordynacyjnych oraz polikarboksylianów lantanowców. Obrady zakończyły wystąpienia **mgr Ireneusza Grabowskiego** z Izby Celnej w Białej Podlaskiej dotyczące wybranych spektroskopowych metod oznaczania zawartości siarki i benzenu w paliwach płynnych i **mgr Marka Rotko** (UMCS w Lublinie) nad zastosowaniem metody SSITKA do badania procesu całkowitego utleniania metanu.

Nad przestrzeganiem dyscypliny czasowej czuwali przewodniczący poszczególnych sekcji **prof. A. Badora**, **prof. Z. Hubicki**, **prof. W. Lewandowski**, **prof. A. Olszanowski**, **prof. J. Ryczkowski**, **prof. A.W. Trochimczuk** oraz **prof. L. Wachowski**, którzy wręczyli prelegentom symboliczne upominki.

Integralną częścią programu naukowego była sesja posterowa, podczas której przedstawiono wyniki badań w formie 60 komunikatów plakatowych. Wysoki poziom naukowy i graficzny prezentowanych prac został dostrzeżony przez Komitet Naukowy Sympozjum, który przyznał trzy nagrody oraz siedem wyróżnień w konkursie na najlepszy poster. Wśród nagrodzonych znaleźli się pani **mgr Barbara Mazurek** (INS, Puławy) – I miejsce, **dr A. Zielińska** (Politechnika Gdańska) – II miejsce oraz **mgr Urszula Łopatek** (INS, Puławy) – III miejsce. Wszyscy wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody ufundowane przez firmy INS, Standard, Stanchem, Stanlab, JarMag i Vet-Agro.

Prezentowane wykłady, komunikaty i postery zostaną wydane w postaci monografii pt. *Nauka i przemysł – metody spektroskopowe w praktyce*.

Ważnym elementem obrad Sympozjum była prezentacja aparatury badawczej oferowanej przez firmy Meranco (**mgr inż. Mariusz Kubiak**), GBC Polska (**mgr inż. Mariusz Szkolmowski**), Medson (**mgr inż. Krzysztof Kowalski**) i Intertech (**mgr inż. Jarosław Grodowski**) oraz sprzętu i szkła laboratoryjnego POCH (**mgr Jacek Saczuk** i **mgr Wiesław Topyla**). Ofertę

Prof. dr hab. Zenon Sarbak – dyskusja w trakcie obrad oraz zadumany dr Cezary Możejński – dyrektor INS Puławy (zdj. E. Zięba)

Prof. dr hab. Leszek Wachowski podczas prowadzenia sekcji „Metody spektroskopowe w praktyce” (zdj. E. Zięba)

Mgr Barbara Mazurek (INS Puławy) – laureatka I miejsca na najlepszy poster (zdj. E. Zięba)

Sesja posterowa (zdj. E. Zięba)

podręczników i anglojęzycznej literatury fachowej przedstawiła firma wydawnicza IPS z Krakowa.

Komitet Organizacyjny Sympozjum w osobach prof. Zbigniew Hubicki, prof. Janusz Ryczkowski, dr Dorota Kołodyńska, dr Grzegorz Wójcik i mgr Grzegorz Wroński zaproponował uczestnikom sympozjum także atrakcyjny program towarzyski, który obejmował zwiedzanie i plenerową kolację w Muzeum Wsi Lubelskiej oraz uczestnictwo w konkursach przedzenia na kołowrotku i ubijania masła. Zajazd „Bida” w Jastkowiu ugościł uczestników sympozjum po staropolsku – oprócz tradycyjnego jadła były wspólne tańce i śpiewanie pieśni biesiadnych. W trakcie konferencji uczestnicy mogli posmakować także wyśmienitej kawy (dzięki uprzejmości firmy Krups).

Mając nadzieję na kolejne spotkanie w Lublinie w czerwcu 2009 roku, Organizatorzy Sympozjum mają zaszczyt zaprosić wszystkie osoby zainteresowane zbliżeniem nauki do przemysłu – zarówno pracowników uczelni, jednostek PAN, instytutów naukowo-badawczych jak i zakładów przemysłowych – do wzięcia aktywnego udziału w kolejnym sympozjum (informacje dostępne są na stronie Zakładu Chemii Nieorganicznej, Wydziału Chemii UMCS - www.zchn.umcs.lublin.pl).

DR DOROTA KOŁODYŃSKA
ZAKŁAD CHEMII NIEORGANICZNEJ
UMCS W LUBLINIE

POSZUKIWANIA ARCHIWALNE

w Archiwum Ziemi w Opawie

Na przełomie czerwca i lipca br. odbyłam dwutygodniową kwerendę w Archiwum Ziemi w Opawie, która stanowiła ważny etap prac nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej z zakresu archiwistyki. Moje zainteresowania koncentrują się wokół zagadnienia sporządzania inwentarzy, informujących o zawartości zespołów archiwalnych. W czasie pobytu w Czechach miałam okazję zaobserwować organizację i działalność Archiwum Ziemi, jego oddziału terenowego w Ołomuńcu, oraz podległych mu archiwów okresnych.

Opawa to miasto liczące ok. 70 tys. mieszkańców położone u zbiegu dwóch rzek Opawy i Morawicy. O niezwykle bogatej historii świadczą zabytki skoncentrowane wokół dwóch rynków: Rynku Górnego i Dolnego. Najstarsze zachowane budowle pochodzą z czasów średniowiecza. Najbardziej znaną i górującą nad miastem budowlą jest XIV w. gotycka konkatedra Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, położona w pobliżu Rynku Górnego. Jego centrum natomiast zajmuje miejska wieża Hlaska, wybudowana w miejscu, gdzie stała niegdyś drewniana wieża – strażnica. Renesansowego wyglądu nabrała w latach 1614–1618. Dziś mieści się w niej Magistrat Miasta Opawy. Naprzeciwko znajduje się Teatr Śląski, którego gmach wybudowany został w 1805 r. Natomiast dominującym elementem Rynku Dolnego jest barokowy kościół św. Wojciecha, wybudowany

przez jezuitów w latach 1675–1678. Przy kościele znajduje się dawne kolegium jezuickie, w którym obecnie mieści się Archiwum Ziemi w Opawie.

Opawa ważna jest dla środowiska naukowego z kilku powodów, a mianowicie była miastem, w którym III Rzesza gromadziła zrabowane z terenów okupowanych archiwalia. Do dziś znajduje się tu dokumentacja z terenów dzisiejszej Ukrainy, Białorusi i krajów bałtyckich. W archiwum nie natrafiłam na żadne polskie archiwalia zrabowane przez Niemców w okresie okupacji, natomiast przechowywana jest tu spuścizna Rudolfa Fitza, który od 1941 pełnił funkcję zastępcy Rolfanda Seeberg – Elverfaldta na stanowisku kierownika lubelskiego Urzędu Archiwalnego (Archivamtu), a po jego wstąpieniu do Wehrmachtu w 1943 roku stanął na czele tegoż urzędu. Ponadto tak jak dla badaczy historii wschodnich ziem Polski ważne są zasoby archiwów wileńskich i lwowskich, tak badacz dziejów naszych ziem południowych, a zwłaszcza Śląska, nie może pominąć w swojej pracy kwerendy w Archiwum Ziemi w Opawie i podległych mu archiwach okresnych. Dla Lublina istotne jest bliskie sąsiedztwo Ołomuńca. Z mieszczącym się tu Uniwersyteciem Palackiego od 1956 r. współpracę prowadzi Instytut Historii UMCS. Poza tym w samej Opawie od 1990 roku prężnie działa Uniwersytet Śląski, posiadający coraz liczniejsze kontakty zagraniczne, zwłaszcza z Wrocławiem i Katowicami.

Czeska sieć archiwalna zorganizowana jest nieco inaczej niż polska i podlega Ministerstwu Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej. Zasięg terytorialny poszczególnych archiwów pokrywa się z granicami administracyjnymi krajów (odpowiedniki polskich województw) i okresów (odpowiedniki polskich powiatów). Archiwum Ziemskie w Opawie obejmuje swoim nadzorem instytucje wytwarzające dokumentację archiwalną, działające na terytoriach dwóch krajów: ołomunieckiego (z siedzibą w Ołomuńcu) i morawsko-śląskiego (z siedzibą w Ostrawie). Posiada ono jeden oddział terenowy, mieszczący się w Ołomuńcu, a pod swoim nadzorem ma dziesięć archiwów okresnych („powiatowych”) w miejscowościach: Bruntál, Frýdek-Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Ołomuniec, Opava, Prostějov, Píseň, Šumperk.

Archiwum Ziemskie w Opawie jest trzecim najstarszym i zarazem trzecim największym archiwum państwowym w Czechach. Łącznie we wszystkich archiwach, będących pod jego bezpośrednim zwierzchnictwem mieści się ok. 80 km b. akt, co tworzy metraż czterokrotnie większy niż zasób największego polskiego archiwum państwowego we Wrocławiu, gdzie przechowywanych jest ok. 20 km b. akt. Najstarsze przechowywane w Opawie dokumenty pochodzą z XIII w., a te znajdujące się w oddziale terenowym w Ołomuńcu sięgają wieku XII, natomiast najstarsza przechowywana tam księga rękopiśmienna została sporządzona w wieku IX.

Archiwum Ziemskie w Opawie stanowi doskonały przykład nowoczesnego archiwum wykorzystującego nowoczesne technologie informatyczne w dziedzinie opracowania i udostępniania dokumentacji, a także informacji archiwalnej. Podobnie jak polskie archiwa państwowe archiwum w Opawie posiada własną stronę internetową www.archives.cz. Różnicę stanowi jednak głębia zawartych na stronie informacji, szczególnie jeśli chodzi o wiedzę na temat przechowywanych materiałów i dostępnych archiwalnych pomocy informacyjnych. Podczas gdy Archiwum Państwowe w Lublinie posiada dostępnych *online* na stronie Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych 147 inwentarzy zespołów archiwalnych,

Archiwum Ziemskie w Opawie umożliwia dostęp do 2445 inwentarzy w formie elektronicznej.

Ponadto w bazie danych znajdują się informacje dotyczące wszystkich inwentarzy dostępnych na miejscu w pracowni naukowej, w tym również inwentarzy papierowych, dotyczących zasobów Archiwum Ziemskiego, jego oddziału terenowego w Ołomuńcu oraz wszystkich podległych archiwów okresnych. Również z poziomu przeglądarki internetowej można przeszukiwać księgozbiór biblioteki archiwum, która spełnia rolę biblioteki naukowej. Żadne z polskich archiwów nie posiada takiej opcji, aczkolwiek Archiwum Państwowe w Lublinie zmierza w tym kierunku, gdyż znajduje się na jego stronie internetowej systematycznie aktualizowany miesięczny wykaz nabytków biblioteki.

Zarówno użytkownik chcący skorzystać z zasobu archiwalnego jak i księgozbiór może dopełnić wszelkich formalności drogą internetową. Podobnie jak w przypadku niektórych polskich archiwów państwowych na stronie internetowej dostępne są do pobrania niezbędne formularze. Rzadkością jednak w Polsce, a standardem w Czechach jest możliwość złożenia internetowego zamówienia akt do pracowni naukowej, i to nie drogą mailową jak to się w Polsce bardzo często praktykuje, ale za pomocą elektronicznego rewersu.

Korzystanie z zasobów archiwów czeskich ma jeszcze jedną ogromną zaletę. Podczas gdy w archiwach polskich badacz skazany jest na pracę metodą tradycyjną, a mianowicie żmudne fiskowanie przejrzanego materiału, co często daje efekt niewspółmierny do poświęconego na kwerendę czasu, użytkownik pracujący w czeskich archiwach przychodzi do pracowni naukowej wyposażony w notebooka i aparat cyfrowy. Czeskie ustawa archiwalna pozwala na nieograniczone, samodzielne i co najważniejsze bezpłatne fotografowanie zamówionych akt, a także pozycji z księgozbioru bibliotek archiwów. Polskie archiwa oferują usługi reprograficzne, aczkolwiek wykonują je pracownicy archiwum na podstawie specjalnego rewersu za często bardzo wysoką cenę.

Warto jednak podkreślić, że pracowni naukowe w polskich archiwach pracują znacznie dłużej niż w archiwach czeskich. Pracownia

naukowa i biblioteka Archiwum Ziemskiego w Opawie są zamknięte w okresie wakacyjnym (w miesiącach lipcu i sierpniu), w pozostałe miesiące pracownia jest czynna w poniedziałki i środy w godzinach 8:00 – 17:00, a we wtorki i czwartki od 8:00 do 15:00, w piątki pracownia jest nieczynna. Z księgozbioru natomiast można skorzystać w poniedziałki i środy od 8.00 do 15.00. Dla porównania lubelskie archiwum państwowe udostępnia swój zasób sześć dni w tygodniu, od 9.00 do 18.00 (w piątki i soboty do godziny 15.00) przez 11 miesięcy w roku.

Do najciekawszych zespołów należą akta Konsystorza Arcybiskupiego w Ołomuńcu i jego księgozbiór, złożony w głównej mierze z ksiąg rękopiśmiennych i starodruków. Zespół ten przechowywany jest na zasadach depozytu i liczy 297 ksiąg z lat 1452 - 1948 oraz 6209 pudeł materiału aktowego z lat 1498 - 1948. Zespół ten jest najcenniejszym i zarazem największym zespołem przechowywanym w oddziale terenowym w Ołomuńcu. W archiwum okresnym w Opawie najstarszy przechowywany zespół to akta miasta Opawy, a najczęściej wykorzystywanym i największym jest zespół akt Okręsnego Narodnego Wyboru w Opawie (odpowiednik polskiego starostwa powiatowego). Natomiast najczęściej wykorzystywanymi materiałami archiwalnymi przechowywanymi w Archiwum Ziemskim w Opawie są księgi metrykalne oraz XVIII w. księgi katastru wraz z materiałem kartograficznym.

Archiwum Ziemskie w Opawie zachęca zatem do przeprowadzenia poszukiwań w jego zasobie, zwłaszcza badaczy dziejów Dolnego Śląska. Dokumentacja tu przechowywana może stanowić również interesujący materiał dla znawców historii kościoła, gdyż większość kościołów parafialnych na mocy dwustronnych porozumień przekazuje swoją dokumentację do archiwów państwowych, stąd dostęp do niej jest znacznie łatwiejszy, a stan opracowania zdecydowanie lepszy w porównaniu do polskich archiwów parafialnych. Pobyt naukowy w archiwach Opawy doskonale urozmaici spacer po zabytkowej części miasta z doskonale zachowaną dawną architekturą.

ELŻBIETA MARKOWSKA

Musica animae levamen

Podczas odbywającego się już po raz piąty Lubelskiego Festiwalu Nauki pracownicy Instytutu Muzyki – wpisując się w tegoroczne motto imprezy – *Wiedza lekarstwem duszy* – zaprezentowali różnorodny zestaw projektów, z racji swej naturalnej specyfiki – dla ducha...

Muzyka zmniejsza stres, łagodzi strach, dodaje energii i poprawia pamięć. Muzyka sprawia, że ludzie są mądrzejsi (J. Vos, *The Music Revolution*, Learning Web, Auckland 1999). Ta myśl przyświecała pierwszemu prezentowanemu w Instytucie Muzyki projektowi: *Muzyka w terapii* autorstwa prof. Andrei Jaworskiej – kierownika Zakładu Muzykoterapii i Edukacji Muzycznej (przy współudziale dr. K. Stachyry). Projekt przygotowany został w formie wykładu z prezentacją, wykorzystano również wybrane przykłady muzyczne i fragmenty filmów. Celem prezentacji, której uczestnikami była młodzież licealna, było uświadomienie, że w muzyce popularnej – tak wszechobecnej w życiu młodego człowieka, są elementy, które mogą destrukcyjnie wpływać na osobowość i mogą powodować różne dolegliwości. Muzyka dla ducha, jednak nie zawsze w charakterze lekarstwa...

Muzyka filmowa od lat znajduje się w kręgu zainteresowań młodych ludzi. I ona również, jako ta, która

kształtuje wyobraźnię muzyczną najszerszych kręgów społecznych, znalazła się wśród lekarstw dla ducha tegorocznego Festiwalu.

Jej historia sięga początków XX wieku, kiedy po raz pierwszy próbowano zapisać na jednej taśmie warstwę wizualną i dźwiękową. W bieżącym roku mija setna rocznica ważnego wydarzenia związanego z muzyką filmową. Otóż w 1908 roku francuski kompozytor C. Saint-Saens napisał pierwszą partyturę orkiestrową dla filmu *Zabójstwa księcia Gwizjusza*. Fakt ten wpłynął na wykształcenie się nowego gatunku, jakim stała się muzyka filmowa - nie improwizowana przez taperów, nie adaptowana z klasyczne-

go repertuaru, a skomponowana tylko i wyłącznie na potrzeby konkretnego filmu. To wydarzenie zrodziło pomysł zaprezentowania podczas tegorocznej edycji Festiwalu projektu poświęconego temu tematowi. *Muzyka wielkiego ekranu* (autor projektu dr Renata Gozdecka, Zakład Dydaktyki Muzycznej) to temat, który wyeksponował funkcje, zadania i walory muzyki filmowej. Któż z nas nie pamięta dzisiaj chociażby pięknego motywu przewodniego z filmu E. Morricone *Misja*? *Terapia dla ducha* każdego współczesnego odbiorcy...

Wokół europejskiej spuścizny muzycznej to kolejny projekt przygotowany przez pracowników Instytutu Muzyki (Zakład Pedagogiki Instrumentalnej, kier. prof. Corelli Świeca) w formie audycji muzycznej kierowanej do młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Uczestnicy audycji mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z wybranymi utworami z przebogatej spuścizny muzyki europejskiej pochodzącej głównie z XIX i XX wieku. Intencją projektu była muzyczna wędrówka wzdłuż i wszerz kontynentu, od dalekiej Hiszpanii (Antonio de Santa Cruz, Juan Arcas w interpretacji gitarowej dr. Jakuba Niedoborka), poprzez wschodnią część Europy (muzyka rosyjska Sergiusza Prokofiewa w wykonaniu mgr. Macieja Białasa i Nicolò Paganiniego w interpretacji skrzypcowej mgr. Dariusza Drzazgi). Podczas koncertu zabrzmiała przez chwilę również muzyka amerykańska George'a Gershwina (3 *Preludia* w wykonaniu ad. Małgorzaty Krzemińskiej-Sribniak). W jego życiorysie znajdujemy czytelny wątek europejski (był synem rosyjskich emigrantów, co może tłumaczyć obecność jego muzyki w programie koncertu) i w takim jesiennym, europejskim ciepłym klimacie zabrzmiały amerykańskie *Preludia*.

W połowie koncertu zatrzymano się na chwilę w Polsce (może w Żelazowej Woli?) aby usłyszeć trzy *Mazurki* F. Chopina w interpretacji dr. Piotra Chilimoniuka. A artysta to nadzwyczaj wszechstronny – przemieszczają

jący się błyskawicznie po różnych obszarach muzyki. Można usłyszeć go zarówno w klasycznym repertuarze (jak na przykład podczas Festiwalu, grającego wspomniane *Mazurki* C-dur, a-moll i F-dur z op. 68 F. Chopina), jak też grającego tanga A. Piazzoli z Kwintetem Tanquillo (choćby podczas zeszłorocznego IV Festiwalu Nauki), czy wreszcie podczas uroczystości zakończenia V Festiwalu Nauki w Collegium Maius UM (koncert Lubelskiej Federacji Bardów), gdzie śpiewał i grał na fortepianie. Audycję „zakończono” w Bułgarii w niezwykle ekspresyjnej interpretacji duetu El Duende (ad. Elwira Śliwkiewicz-Cisak, dr **Jakub Niedoborek**), który zagrał dwie części *Suity bułgarskiej* Wiczesława Siemionowa.

Ostatnim spotkaniem z muzyką tego dnia i wieńczącym wszystkie projekty pracowników Instytutu Muzyki był wieczorny *Koncert piosenki francuskiej*, przygotowany przez studentów i absolwentów kierunku jazz i muzyka estradowa (kier. projektu dr **Renata Gozdecka**).

Piosenka francuska swoje początki datuje na lata 50-te XX wieku. Nurt poezji śpiewanej popularny we francuskim kabarecie zaistniał wprawdzie dzięki J. Greco, śpiewającej wiersze poetów francuskich z muzyką J. Kosmy, jednak ważną rolę w rozwoju tego gatunku we Francji odegrali m. in. artyści tacy jak Ch. Aznavour, J. Brel, G. Brassens, G. Becaud czy E. Piaff. I repertuar tych właśnie wykonawców rozbrzmiewał podczas poniedziałkowego koncertu. Na scenie wystąpiło sześciu wykonawców: Sebastian Piech – fortepian, Adrian Faryj – saksofon, Piotr Bogutyn – gitara, Bartek Łuczkiwicz – bass, Grzegorz Kuligowski – perkusja oraz Diana Świder – śpiew. Ciekawa, niepowtarzalna barwa głosu wokalistki i piękne brzmienie języka francuskiego ujęły grono słuchaczy. Podczas koncertu muzycy zaprezentowali standardy francuskiej muzyki popularnej w bardzo ciekawych aranżacjach oraz utwory z repertuaru Edith Piaf, Joe Dassina, jak również te bardziej współczesne, wykonywane przez znanych francuskojęzycznych wokalistów (Lara Fabian, Patricia Kass).

Wiedza lekarstwem duszy, a w przypadku naszego Instytutu: muzyka lekarstwem duszy – tak sformułowałobyśmy hasło V Festiwalu Nauki, którego pomysłodawcom gratulujemy.

RENATA GOZDECKA

Nowy projekt badawczy archeologów

W dniach od 19 do 22 września, Instytut Archeologii UMCS odwiedzili znakomici Goście z Muzeum Archeologicznego w Berlinie, z jego dyrektorem, prof. dr. Winfriedem Menghinem, dr. Heino Neumayerem – wicedyrektorem do spraw naukowych i dr. Manfredem Nawrothem – wicedyrektorem do spraw finansowych. Wizyta była konsekwencją umowy podpisanej na rzecz Instytutu przez UMCS z Museum für Vor- und Frühgeschichte Charlottenburg. Oprócz kurtuazyjnej, ale niezwykle ważnej wizyty u Jego Magnificencji Rektora, pobyt był dla Gości bardzo pracowity.

Przede wszystkim podjęto ostateczną decyzję o wspólnej realizacji projektu naukowego pt. *Archeolodzy polscy i niemieccy w badaniach południowej Rosji i Kaukazu w XIX/XX wieku*. Określono czas jego realizacji na trzy lata, budując go wokół trzech zasadniczych problemów. Opracowania dotyczącego dziewiętnastowiecznych kolekcjonerów i ich kolekcji (najbardziej znaną polską kolekcją jest zbiór Chojnowskiego, znajdujący się aktualnie w posiadaniu Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie); podsumowującego działalność profesjonalnych archeologów i rangi ich wykopalisk (pierwszoplanowe postaci to Gotfryd Ossowski ze strony polskiej i Max Ebert ze strony niemieckiej, autorzy pierwszych nowoczesnych wykopalisk w tym regionie); oraz prezentację archiwów posiadających dokumentację tych działań z oceną samych archiwaliów.

Tom publikacji (lub tomy) ma być dwujęzyczny, wydany w Niemczech, a do grona ich autorów poza zespołem berlińskiego Muzeum i Zakładu Archeologii Środkowo- i Wschodnioeuropejskiego *Barbaricum* zaproszeni zostaną wybitni, polscy i niemieccy specjaliści w tym zakresie.

Zwieńczeniem całego przedsięwzięcia ma być wystawa promująca publikację, której premiera niemiecka będzie miała miejsce w Berlinie, natomiast premiera polska w Muzeum Lubelskim w Lublinie.

Dodatkowym ustaleniem, jakie zapadło w trakcie wizyty berlińczyków, było podjęcie opracowania kolekcji zabytków krzemiennych z ziem polskich, jakie trafiły do tamtejszych zbiorów za sprawą Erazma Majewskiego, twórcy Muzeum Archeologicznego w Warszawie.

Goście odwiedzili też sztandarowe stanowiska archeologiczne lubelskiej archeologii i doznali wzruszenia przyjęciem przez władze gminy Hrubieszów.

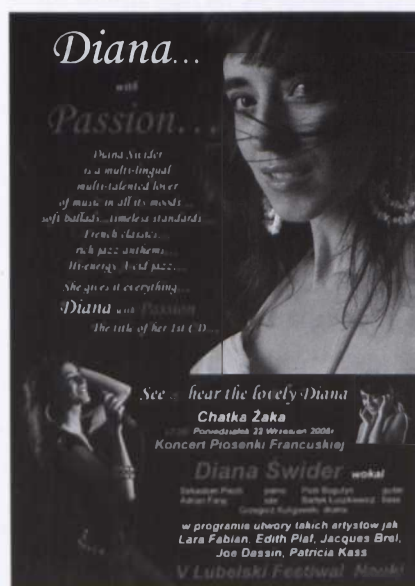
ANDRZEJ KOKOWSKI

Musica animae levamen

Podczas odbywającego się już po raz piąty Lubelskiego Festiwalu Nauki pracownicy Instytutu Muzyki – wpisując się w tegoroczne motto imprezy – *Wiedza lekarstwem duszy* – zaprezentowali różnorodny zestaw projektów, z racji swej naturalnej specyfiki – dla ducha...

Muzyka zmniejsza stres, łagodzi strach, dodaje energii i poprawia pamięć. Muzyka sprawia, że ludzie są mądrzejsi (J. Vos, *The Music Revolution*, Learning Web, Auckland 1999). Ta myśl przyświecała pierwszemu prezentowanemu w Instytucie Muzyki projektowi: *Muzyka w terapii* autorstwa prof. Andrei Jaworskiej – kierownika Zakładu Muzykoterapii i Edukacji Muzycznej (przy współudziale dr. K. Stachyry). Projekt przygotowany został w formie wykładu z prezentacją, wykorzystano również wybrane przykłady muzyczne i fragmenty filmów. Celem prezentacji, której uczestnikami była młodzież licealna, było uświadomienie, że w muzyce popularnej – tak wszechobecnej w życiu młodego człowieka, są elementy, które mogą destrukcyjnie wpływać na osobowość i mogą powodować różne dolegliwości. Muzyka dla ducha, jednak nie zawsze w charakterze lekarstwa...

Muzyka filmowa od lat znajduje się w kręgu zainteresowań młodych ludzi. I ona również, jako ta, która

kształtuje wyobraźnię muzyczną najszerszych kręgów społecznych, znalazła się wśród lekarstw dla ducha tegorocznego Festiwalu.

Jej historia sięga początków XX wieku, kiedy po raz pierwszy próbowano zapisać na jednej taśmie warstwę wizualną i dźwiękową. W bieżącym roku mija setna rocznica ważnego wydarzenia związanego z muzyką filmową. Otóż w 1908 roku francuski kompozytor C. Saint-Saens napisał pierwszą partyturę orkiestrową dla filmu *Zabójstwa księcia Gwizjusza*. Fakt ten wpłynął na wykształcenie się nowego gatunku, jakim stała się muzyka filmowa - nie improwizowana przez taperów, nie adaptowana z klasyczne-

go repertuaru, a skomponowana tylko i wyłącznie na potrzeby konkretnego filmu. To wydarzenie zrodziło pomysł zaprezentowania podczas tegorocznej edycji Festiwalu projektu poświęconego temu tematowi. *Muzyka wielkiego ekranu* (autor projektu dr Renata Gozdecka, Zakład Dydaktyki Muzycznej) to temat, który wyeksponował funkcje, zadania i walory muzyki filmowej. Któż z nas nie pamięta dziś chociażby pięknego motywu przewodniego z filmu E. Morricone *Misja*? *Terapia dla ducha* każdego współczesnego odbiorcy...

Wokół europejskiej spuścizny muzycznej to kolejny projekt przygotowany przez pracowników Instytutu Muzyki (Zakład Pedagogiki Instrumentalnej, kier. prof. Corelli Świeca) w formie audycji muzycznej kierowanej do młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Uczestnicy audycji mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z wybranymi utworami z przebogatej spuścizny muzyki europejskiej pochodzącej głównie z XIX i XX wieku. Intencją projektu była muzyczna wędrówka wzdłuż i wszerz kontynentu, od dalekiej Hiszpanii (Antonio de Santa Cruz, Juan Arcas w interpretacji gitarowej dr. Jakuba Niedoborka), poprzez wschodnią część Europy (muzyka rosyjska Sergiusza Prokofiewa w wykonaniu mgr. Macieja Białasa i Nicolò Paganiniego w interpretacji skrzypcowej mgr. Dariusza Drzazgi). Podczas koncertu zabrzmiała przez chwilę również muzyka amerykańska George'a Gershwina (3 *Preludia* w wykonaniu ad. Małgorzaty Krzemińskiej-Sribniak). W jego życiorysie znajdujemy czytelną wątek europejski (był synem rosyjskich emigrantów, co może tłumaczyć obecność jego muzyki w programie koncertu) i w takim jesiennym, europejskim ciepłym klimacie zabrzmiały amerykańskie *Preludia*.

W połowie koncertu zatrzymano się na chwilę w Polsce (może w Żelazowej Woli?) aby usłyszeć trzy *Mazurki* F. Chopina w interpretacji dr. Piotra Chilimoniuka. A artysta to nadzwyczaj wszechstronny – przemieszczają

jący się błyskawicznie po różnych obszarach muzyki. Można usłyszeć go zarówno w klasycznym repertuarze (jak na przykład podczas Festiwalu, grającego wspomniane *Mazurki* C-dur, a-moll i F-dur z op. 68 F. Chopina), jak też grającego tanga A. Piazzoli z Kwintetem Tanquillo (choćby podczas zeszłorocznego IV Festiwalu Nauki), czy wreszcie podczas uroczystości zakończenia V Festiwalu Nauki w Collegium Maius UM (koncert Lubelskiej Federacji Bardów), gdzie śpiewał i grał na fortepianie. Audycję „zakończono” w Bułgarii w niezwykle ekspresyjnej interpretacji duetu El Duende (ad. Elwira Śliwkiewicz-Cisak, dr Jakub Niedoborek), który zagrał dwie części *Suity bułgarskiej* Wieczesława Siemionowa.

Ostatnim spotkaniem z muzyką tego dnia i wieńczącym wszystkie projekty pracowników Instytutu Muzyki był wieczorny *Koncert piosenki francuskiej*, przygotowany przez studentów i absolwentów kierunku jazz i muzyka estradowa (kier. projektu dr Renata Gozdecka).

Piosenka francuska swoje początki datuje na lata 50-te XX wieku. Nurt poezji śpiewanej popularny we francuskim kabarecie zaistniał wprawdzie dzięki J. Greco, śpiewającej wiersze poetów francuskich z muzyką J. Kosmy, jednak ważną rolę w rozwoju tego gatunku we Francji odegrali m. in. artyści tacy jak Ch. Aznavour, J. Brel, G. Brassens, G. Becaud czy E. Piaff. I repertuar tych właśnie wykonawców rozbrzmiewał podczas poniedziałkowego koncertu. Na scenie wystąpiło sześciu wykonawców: Sebastian Piech – fortepian, Adrian Faryj – saksofon, Piotr Bogutyn – gitara, Bartek Łuczkiwicz – bass, Grzegorz Kuligowski – perkusja oraz Diana Świder – śpiew. Ciekawa, niepowtarzalna barwa głosu wokalistki i piękne brzmienie języka francuskiego ujęły grono słuchaczy. Podczas koncertu muzycy zaprezentowali standardy francuskiej muzyki popularnej w bardzo ciekawych aranżacjach oraz utwory z repertuaru Edith Piaf, Joe Dassina, jak również te bardziej współczesne, wykonywane przez znanych francuskojęzycznych wokalistów (Lara Fabian, Patricia Kass).

Wiedza lekarstwem duszy, a w przypadku naszego Instytutu: muzyka lekarstwem duszy – tak sparafrazowalibyśmy hasło V Festiwalu Nauki, którego pomysłodawcom gratulujemy.

RENATA GOZDECKA

Nowy projekt badawczy archeologów

W dniach od 19 do 22 września, Instytut Archeologii UMCS odwiedzili znakomici Goście z Muzeum Archeologicznego w Berlinie, z jego dyrektorem, prof. dr. Winfriedem Menghinem, dr. Heino Neumayerem – wicedyrektorem do spraw naukowych i dr. Manfredem Nawrothem – wicedyrektorem do spraw finansowych. Wizyta była konsekwencją umowy podpisanej na rzecz Instytutu przez UMCS z Museum für Vor- und Frühgeschichte Charlottenburg. Oprócz kurtuazyjnej, ale niezwykle ważnej wizyty u Jego Magnificencji Rektora, pobyt był dla Gości bardzo pracowity.

Przed wszystkim podjęto ostateczną decyzję o wspólnej realizacji projektu naukowego pt. *Archeolodzy polscy i niemieccy w badaniach południowej Rosji i Kaukazu w XIX/XX wieku*. Określono czas jego realizacji na trzy lata, budując go wokół trzech zasadniczych problemów. Opracowania dotyczącego dziewiętnastowiecznych kolekcjonerów i ich kolekcji (najbardziej znaną polską kolekcją jest zbiór Chojnowskiego, znajdujący się aktualnie w posiadaniu Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie); podsumowującego działalność profesjonalnych archeologów i rangi ich wykopalisk (pierwszoplanowe postaci to Gotfryd Ossowski ze strony polskiej i Max Ebert ze strony niemieckiej, autorzy pierwszych nowoczesnych wykopalisk w tym regionie); oraz prezentację archiwów posiadających dokumentację tych działalności z oceną samych archiwaliów.

Tom publikacji (lub tomy) ma być dwujęzyczny, wydany w Niemczech, a do grona ich autorów poza zespołem berlińskiego Muzeum i Zakładu Archeologii Środkowo- i Wschodnioeuropejskiego *Barbaricum* zaproszeni zostaną wybitni, polscy i niemieccy specjaliści w tym zakresie.

Zwieńczeniem całego przedsięwzięcia ma być wystawa promująca publikację, której premiera niemiecka będzie miała miejsce w Berlinie, natomiast premiera polska w Muzeum Lubelskim w Lublinie.

Dodatkowym ustaleniem, jakie zapadło w trakcie wizyty berlińczyków, było podjęcie opracowania kolekcji zabytków krzemiennych z ziem polskich, jakie trafiły do tamtejszych zbiorów za sprawą Erazma Majewskiego, twórcy Muzeum Archeologicznego w Warszawie.

Goście odwiedzili też sztandarowe stanowiska archeologiczne lubelskiej archeologii i doznali wzruszenia przyjęciem przez władze gminy Hrubieszów.

ANDRZEJ KOKOWSKI

Osobliwości przyrodnicze i kulturowe nadbużańskiego Polesia i Podlasia

Wyjazdowa Sesja Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi

Już po raz dwunasty przedkadyjne posiedzenie Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi odbyło się w terenie. Takie wyjazdowe sesje zainicjował w 1997 r. ówczesny Dziekan prof. dr hab. Józef Wojtanowicz, a jego następcy kontynuowali tę inicjatywę, doceniając jej wartość, duże zainteresowanie i bardzo pochlebne opinie ze strony uczestników. Takie tzw. „majówki BiNoZ-u” służą bowiem pogłębieniu znajomości środowiska geograficznego Lubelszczyzny, stwarzając okazję do prezentacji w terenie wyników badań geokomponentów abiotycznych, wykonywanych przez geografów, oraz biotycznych – prowadzonych przez biologów. Ta kształcąca funkcja sesji jest bardzo ważna dla przyrodniczego

wydziału o charakterze interdyscyplinarnym. Ponadto sesje umożliwiają bezpośrednie kontakty z terenowymi współpracownikami oraz przedstawicielami miejscowych instytucji naukowych i administracyjnych. Niebagatelna jest też funkcja integracyjna, jako że często uczestniczą w sesji także przedstawiciele władz uczelni, dziekani innych wydziałów oraz emerytowani pracownicy Wydziału BiNoZ.

Tegoroczna edycja wyjazdowej Rady Wydziału, pod przewodnictwem Dziekana **prof. dra hab. Ryszarda Dębickiego**, odbyła się w dniu 4 czerwca pod hasłem *Osobliwości przyrodnicze i kulturowe nadbużańskiego Polesia i Podlasia*. Jej nadrzędnym celem było poznanie przygranicznego odcinka doliny Bugu

Patrzemy, słuchamy i poznajemy...

między Kodniem a Janowem Podlaskim, wyróżniającego się unikatowym charakterem krajobrazu przyrodniczego i kulturowego. Tę wyjątkowość regionu, docenioną w postaci różnych form ochrony (Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”, Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”), przedstawili w wystąpieniach pracownicy Wydziału: **prof. dr hab. Marian Harasimiuk** (budowa geologiczna i rzeźba terenu), dr hab. Stefan Bartoszewski, prof. UMCS (wody), **prof. dr hab. Zbigniew Klimowicz** (gleby), **dr hab. Marek Kucharczyk** (roślinność). Ponadto zagadnienia osadnictwa i zabytki architektury zaprezentował **mgr Szczepan Kalinowski** (AWF Biała Podl.), zaś zagrożenia i działania na rzecz ochrony środowiska – **mgr Wojciech Duklewski** (Dyrektor PK „Podlaski Przełom Bugu”).

Spośród wielu obiektów przyrodniczych i kulturowych, decydujących o ponadregionalnym charakterze nadbużańskiego Polesia i Podlasia, w programie szczegółowym wyjazdowej Rady Wydziału znalazły się kolejno: Kodeń – malownicze poleskie miasteczko położone u ujścia Kałamanki do Bugu, z licznymi obiektami z okresu jego świetności, związanej z rodem magnackim Sapiehów, świadczącymi o typowej dla osad pogranicza wielokulturowości (prezentacja: mgr Szczepan Kalinowski); *Kamienna Baba* koło Nepli – unikalny obiekt geologiczno-geomorfologiczny i kulturowy, usytuowany w kulminacyjnej części wzgórza moreny czołowej lądolodu warciańskiego/odrzańskiego, w sąsiedztwie pradoliny Krzny (problematyka geologiczno-geomorfologiczna – **mgr Anna Godlewska**, **dr hab. Radosław Dobrowolski**, **dr Sławomir Terpiłowski**; zagadnienia kulturowe – **prof. dr hab. Krzysztof Grzywnowicz**); Re-

W Kodniu u Sapiehów

„Podlaska baba” i lubelskie chłopcy

Rozkosze w Roskoszy

zerwat Szwajcaria Podlaska – wybitnie zróżnicowany geomorfologicznie i florystycznie odcinek doliny Bugu w sąsiedztwie ujścia Krzny; silnie rozczłonkowane wązozami strome, piaszczyste zbocze z zespołem roślinności grądowej oraz podmokłe dno z jeziorami starorzeczy i zespołami roślinności hydrofilnej (problematyka geomorfologiczna – **dr Jan Rodzik**; roślinność – **prof. dr hab. Florian Świąć**); Stadnina Koni Arabskich Janów Podlaski – słynny w skali światowej obiekt hodowlany i aukcyjny koni czystej krwi arabskiej. Po stadninie oprowadzał jej Dyrektor **mgr Marek Trela**; szczególne zainteresowanie wzbudził specjalnie zorganizowany na wybiegu pokaz, przygotowywanych na czempionat, dwulatków.

Ostatnim punktem programu wyjazdowej sesji Rady Wydziału BiNoZ było ognisko w Ośrodku Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania w Roskoszy. Po „rozkoszach widokowo-poznawczych” nastąpił moment „rozkoszy kulinarnych”, zorganizowany dzięki zabiegom Pań z Dziekanatu – mgr Marii Młynarskiej i mgr Teodozji Widelskiej.

Jesteśmy przekonani, że program wyjazdowej sesji Rady Wydziału BiNoZ stał się zachętą do dalszego poznawania uroków nadbużańskiego Polesia i Podlasia. Mamy też nadzieję, że nowo wybrane władze dziekańskie zechcą kontynuować tę sympatyczną i kształcącą formę obrad.

**ELŻBIETA KARDASZEWSKA,
JAN RODZIK,
SŁAWOMIR TERPIŁOWSKI**

Światowa Organizacja Własności Intelektualnej uhonorowała UMCS

Za instytucję szczególnie zasłużoną dla rozwoju innowacyjności poprzez działalność dydaktyczną, naukową i badawczą – Światowa Organizacja Własności Intelektualnej uznała Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Rektor UMCS, **prof. Andrzej Dąbrowski**, odebrał odznaczenie z rąk dyrektora generalnego Światowej Organizacji Własności Intelektualnej **dr. Francis Gurry**, podczas koncertu w Teatrze Wielkim w Warszawie.

– To dla naszej uczelni ogromne wyróżnienie – mówi prof. Andrzej Dąbrowski, rektor UMCS. – Pracowaliśmy na ten sukces przez lata. Jest to rzecz jasna sukces wielu badaczy z Wydziału Prawa i Administracji, w szczególności z Katedry Wspólnot Europejskich, którzy dzięki swojemu uporowi i twórczemu wysiłkowi przyczynili się do tego, że Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej znalazł się w elitarnym gronie laureatów.

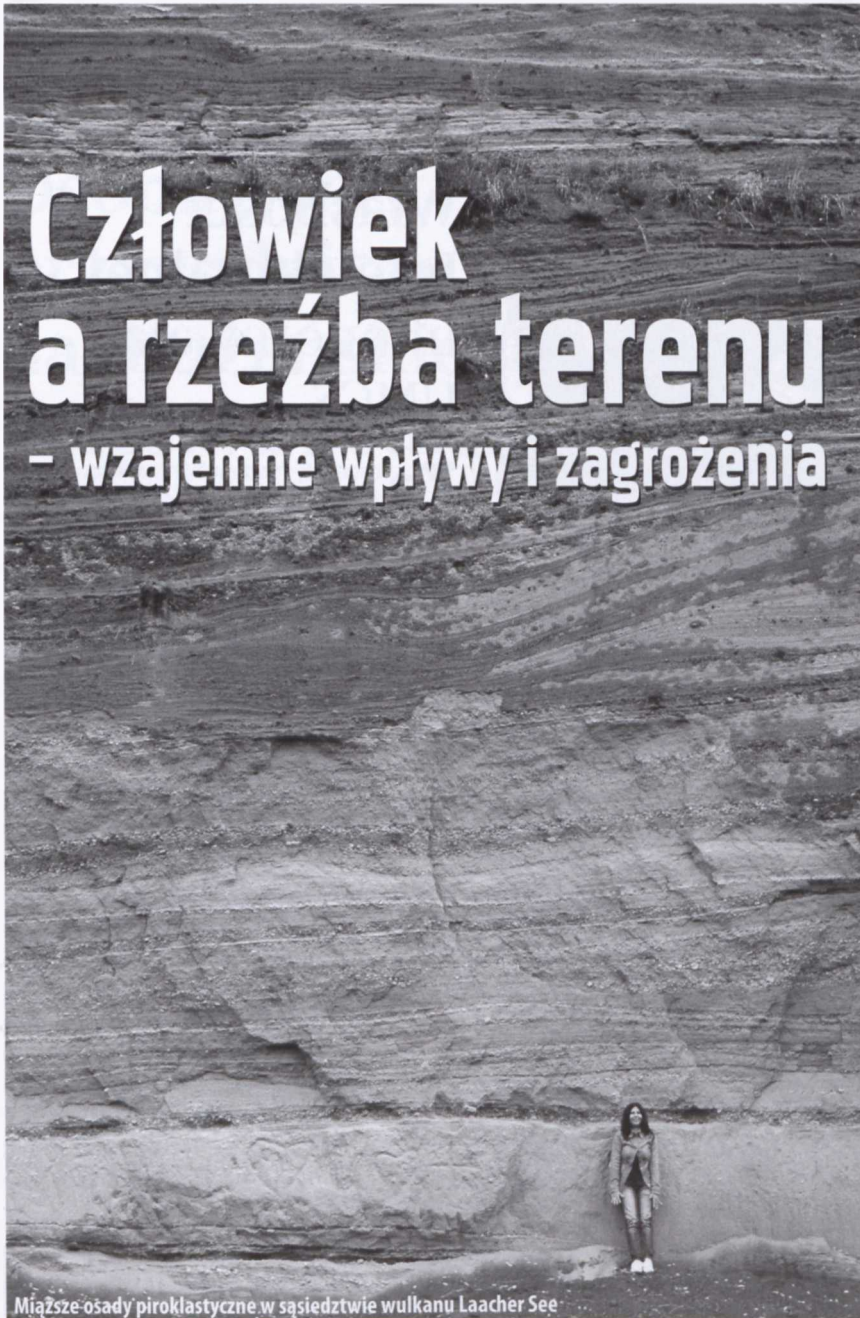
Prawo własności przemysłowej – mówi **prof. Ryszard Skubisz** (kierownik Katedry Prawa Wspólnot Europejskich) – jest od lat uznana w Polsce i zagranicą, specjalnością naukową prawników środowiska lubelskiego. Dokonania w tej dziedzinie wiążą się, m. in. z osobami **prof. M. Poźniak-Niedzielskiej**, **prof. M. Mozgawy** i **prof. A. Jakubeckiego**. W ostatnim okresie czasu przygotowano szereg rozpraw doktorskich z tej dziedziny prawa. Zostały one wyróżnione nagrodami ogólnopolskimi.

Uroczystość odbyła się w piątek, 3 października 2008. Koncert był zwieńczeniem uroczystości jubileuszowych 90-tej rocznicy ochrony własności przemysłowej w Polsce oraz ustanowienia, dekretem naczelnika państwa Józefa Piłsudskiego, Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej i zawodu rzecznika patentowego.

Konwencję o ustanowieniu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (ang. World Intellectual Property Organization, skrót WIPO) podpisano w Sztokholmie 14 lipca 1967 roku. Weszła w życie w 1970 roku. Od 1974 roku jest jedną z 16 organizacji wyspecjalizowanych ONZ z siedzibą w Genewie. Zajmuje się koordynacją i tworzeniem regulacji dotyczących systemu ochrony własności intelektualnej, a także świadczeniem pomocy prawnej i technologicznej.

Patronat nad obchodami jubileuszu objął prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński.

Człowiek a rzeźba terenu - wzajemne wpływy i zagrożenia

Miąszo osady piroklastyczne w sąsiedztwie wulkanu Laacher See

W dniach 8-12 września 2008 r. na Ruhr-University w Bochum (Niemcy) odbył się pierwszy Kongres dwóch grup roboczych Międzynarodowego Stowarzyszenia Geomorfologów: *Human Impact on the Landscapes* i *Geomorphological Hazards*. Przedmiotem spotkania były wzajemne zależności pomiędzy ukształtowaniem powierzchni, procesami geomorfologicznymi a człowiekiem. Społeczeństwa ludzkie wpływają na rzeźbę, ale są również w dalszym ciągu zależne od warunków geomorfologicznych. W skrajnych przypadkach ekstremalne procesy rzeźbotwórcze stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Podczas dwóch dni obrad zaprezentowanych zostało 25 prac przygotowanych przez geomorfologów z kilku krajów (Niemcy, Węgry, Polska, Meksyk, Indie, Indonezja). Wśród wystąpień dominowała tematyka związana z wpływem intensywnej działalności górniczej i przemysłowej na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem rzeźby.

Przedstawiane były również zagadnienia związane z: występowaniem i zapobieganiem naturalnym zagrożeniom dla człowieka, problemami rekultywacji obszarów zdegradowanych, analizą historycznych zjawisk geomorfologicznych o ekstremalnym natężeniu.

W spotkaniu uczestniczyło dwóch pracowników Instytutu Nauk o Ziemi

UMCS – dr Grzegorz Janicki (Zakład Geografii Fizycznej i Paleogeografii) oraz dr Wojciech Zgłobicki (Zakład Geologii i Ochrony Litosfery). Tematyka prezentowanych przez nich wystąpień dotyczyła zagrożeń naturalnych na obszarze Lubelszczyzny oraz wpływu człowieka na krajobraz obszarów lessowych.

Kolejne dwa dni Kongresu miały charakter sesji terenowych. Podczas pierwszej z nich, odbywającej się na terenie Zagłębia Ruhry, prezentowana była problematyka związana z wpływem podziemnego wydobycia i przetworstwa węgla kamiennego na środowisko – niecki osiadania, uszkodzenia domów, zmiany stosunków wodnych. Na marginesie nadmienić należy, że współcześnie obszar ten trudno jest już nazywać czynnym „Zagłębiem”, spośród 170 funkcjonujących tu w połowie XX wieku kopalń, wydobycie prowadzi jedynie 6, a liczba górników spadła z 600 000 do 30 000. Planowane jest zamknięcie tych kopalń do roku 2018. W dalszym jednak ciągu w krajobrazie występują liczne obiekty związane z górnictwem oraz współczesna zabudowa przemysłowa (fot. 1, 2). Uczestnicy wycieczki mogli również zapoznać się z imponującymi przykładami zagospodarowania

Kopalnia Zollverein (obiekt z listy Światowego Dziedzictwa UNESCO).

Przemysłowy krajobraz Zagłębia Ruhry

terenów pogórnich. Należą do nich projekty kompleksowej rekultywacji i renaturyzacji zlewni rzecznych, zagospodarowania zwałowisk kopalnianych, czy wreszcie turystycznego wykorzystania dawnych obiektów górniczych (np. kryty tor narciarski o długości 640 m na zboczu hałdy).

Drugi sesja terenowa poświęcona była naturalnym zagrożeniom środowiska, związanym z działalnością wulkaniczną na przykładzie Wyżyny Eifel. Wybu-

chy wulkanów należą do grupy zjawisk przyrodniczych, którym człowiek w żaden sposób nie jest w stanie zapobiegać, możliwe jest jedynie przewidywanie przyszłych erupcji. Obszar Wyżyny Eifel wykazuje aktywność wulkaniczną od około 300 000 lat, a ostatnia erupcja wulkanu Laacher See miała miejsce 13 000 lat temu. Kolumna materiału piroklastycznego osiągnęła wtedy wysokość 35 km, a ilość magmy, jaka wydołała się na powierzchnię była większa

niż w przypadku wybuchu wulkanu Św. Heleny (USA) w roku 1980. Chmura popiołów wulkanicznych była tak wielka, że w odległości 600 km na północny-wschód od miejsca erupcji ich warstwa miała miąższość 0,5 cm. W najbliższym sąsiedztwie wulkanu pokrywy materiału piroklastycznego osiągnęły miąższość 20 m (fot. 3). W przypadku kolejnej erupcji tej wielkości zaistniała by konieczność ewakuacji około 3 mln osób, trudno jest jednak określić prawdopodobieństwo takiego zdarzenia. Wulkany to nie tylko zagrożenia dla człowieka, wulkaniczne pyły stanowią skałę macierzystą dla rozwoju żyznych gleb a osady piroklastyczne (tufy) wykorzystywane są jako materiał budowlany.

Problematyka związków pomiędzy człowiekiem a ukształtowaniem powierzchni to niewątpliwie jeden z najważniejszych działów współczesnej geomorfologii. Dotyka ona bowiem zagadnień praktycznego zastosowania wyników badań naukowych. Będą one w przyszłości dyskutowane na kolejnych spotkaniach geomorfologów z całego świata i niewykluczone, że następne z nich odbędzie się na Uniwersytecie Śląskim w 2009 roku.

WOJCIECH ZGŁOBICKI
ZAKŁAD GEOLOGII
I OCHRONY LITOSFERY UMCS

Uniwersyteckie Forum Językowe

W dniach 22 i 23 września 2008 Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS zorganizowało Uniwersyteckie Forum Językowe poświęcone „Europejskim standardom nauczania i certyfikacji języków obcych”. Wydarzenie to stanowiło część jubileuszu 55 lat istnienia jednostki. Uroczystego otwarcia dokonali Jego Magnificencja prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, Rektor UMCS, oraz prof. dr hab. Stanisław Chibowski, Prorektor UMCS ds. Kształcenia.

Do uczestnictwa w Forum zaproszeni zostali lektorzy języków nowożytnych ze studiów języków obcych wszystkich lubelskich wyższych uczelni. Tematyka wykładów, warsztatów i paneli dyskusyjnych obejmowała, między innymi, kwestie tzw. języka specjalistycznego, poziomy językowe i ich znaczenie, egzaminy certyfikacyjne, nauczanie i ocenę kompetencji międzykulturowych, kształcenie poszczególnych umiejętności językowych w procesie nauczania języków obcych, kształtowanie autonomii ucznia, wy-

korzystanie Internetu w procesie dydaktycznym oraz techniki testowania. Prezentacje i wykłady odbywały się w języku angielskim, niemieckim, rosyjskim, francuskim, włoskim i polskim.

Oprócz wykładowców zaproszonych z innych uczelni, wśród prelegentów byli również pracownicy UMCS w osobach **dr Marii Cichoń**, Kierownika Pracowni Dydaktyki Języków Romańskich Instytutu Filologii Romańskiej, **Anny Marii Giuffridy**, wykładowcy języka włoskiego w Instytucie Filolo-

gii Romańskiej oraz **mgr Marty Derżyło**, wykładowcy języka francuskiego w ośrodku Alliance Francaise UMCS.

Spotkanie było również okazją do wymiany doświadczeń i nawiązania nowych kontaktów z nauczycielami akademickimi innych lubelskich uczelni.

Organizatorzy korzystali z uprzejmości Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, który udostępnił swoje sale wykładowe na czas trwania Forum.

Prof. dr hab. Nikodem Grankowski

wyróżniony Medalem
Zasłużony dla Uniwersytetu
Marii Curie-Skłodowskiej

Profesor Nikodem Grankowski jest związany z UMCS od roku 1959, w którym został przyjęty na studia mikrobiologiczne na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi. Będąc studentem, działał w Zrzeszeniu Studentów Polskich, pełniąc funkcję vice Przewodniczącego tej organizacji na Wydziale. Z racji pełnionej funkcji, zajmował się sprawami socjalnymi studentów i współorganizowaniem ogólnopolskich obozów Studenckich Kół Naukowych Biologów.

Po ukończeniu studiów, mgr N. Grankowski odbył roczny staż zawodowy w Wytwórni Surowic i Szczepionek w Lublinie (obecnie Biomed), a następnie podjął tam na krótko pracę na etacie asystenta. Był to jedyny okres, trwający w sumie 18 miesięcy, podczas którego nie był On bezpośrednio związany z UMCS. Utrzymywał jednak w tym czasie naukowe kontakty z kolegami i pracownikami Wydziału BiNoZ.

Pod koniec 1966 roku, mgr N. Grankowski otrzymał od swojego mistrza naukowego z czasów studenckich Prof. Zbigniewa Lorkiewicza propozycję pracy w Zakładzie Mikrobiologii Ogólnej, w którym tworzyła się Pracownia Chemii Bakteryjnej pod kierownictwem docenta Eugeniusza Gąsiora. Praca ta została przyjęta z zadowoleniem. Ponieważ Pracownia Chemii Bakteryjnej miała być przekształcona w nowy Zakład, w którym planowano stosowanie radioaktywnych związków chemicznych w badaniach i dydaktyce, zatem jednym z głównych zadań jakie

otrzymał mgr N. Grankowski było organizowanie od podstaw Pracowni Izotopowej, jednej z pierwszych w UMCS (1968/1969). Utworzenie tego typu pracowni, wymagało gruntownej przebudowy otrzymanych pomieszczeń, mieszczących się na niskim parterze (prawie piwnicy) starego budynku Wydziału BiNoZ i dostosowania ich do wymogów ochrony radiologicznej. Kolejnym problemem było wyposażenie Pracowni Izotopowej w odpowiednią aparaturę i sprzęt, co wymagało w tamtych czasach nie lada wyczynów. Dały tu znać o sobie konsekwentne działania mgr N. Grankowskiego, dzięki którym Pracownia spełniła wszystkie wymogi i uzyskała certyfikat Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (CLOR), zezwalający na pracę z substancjami radioaktywnymi. Pracownia ta uzyskała też status Wydziałowej Pracowni Izotopowej. Z chwilą przekształcenia (1970) Pracowni Chemii Bakteryjnej w Zakład Biologii Molekularnej z Pracownią Izotopową, mgr N. Grankowski posiadał już licencję Inspektora Ochrony Radiologicznej, uzyskaną po odbytych szkoleniu i zdanym egzaminie w CLOR. Zdecydowało to o oficjalnym powierzeniu Mu pełnego nadzoru nad Pracownią Izotopową. Funkcję Inspektora O.R. pełnił przez 16 lat. W tamtym czasie, mgr N. Grankowski nie stronił też od innych działań organizacyjnych na rzecz Uczelni i Wydziału BiNoZ, wśród których można wymienić wielokrotne sekretarowanie w Komisji Rekrutacyjnej, prowadzącej wiodniowe ustne egzaminy wstępne na studia, pełnienie przez szereg lat

funkcji opiekuna I roku studiów oraz opiekuna grup studenckich podczas ówczesnych (początek lat 70-tych) praktyk robotniczych. Wszystkie te działania były doceniane przez Władze Uniwersytetu w postaci szeregu Nagród J.M. Rektora UMCS.

Po obronie pracy doktorskiej (1974) dr N. Grankowski otrzymuje od Prof. B. Hardesty'ego z Uniwersytetu Teksaskiego w Austin propozycję odbycia stażu podoktorskiego w Jego laboratorium. Osiągnięte tam wyniki i uznanie szefa sprawiają, że rekomendowani Prof. B. Hardesty'emu przez N. Grankowskiego koledzy z Zakładu Biologii Molekularnej uzyskują amerykańskie stypendia i odbywają staże naukowe w tym Uniwersytecie. Staże te kończą się uzyskaniem wyników, które były podstawą trzech prac habilitacyjnych.

Rok 1990 to początek kolejnego wyzwania organizacyjnego dla N. Grankowskiego. Zostaje On Dyrektorem Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii, pełniąc tę funkcję przez 9 lat. W tym czasie (1992) zaczyna się budowa nowego gmachu dla Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS. J.M. Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej – Prof. Eugeniusz Gąsior powierza ówczesnemu już profesorowi N. Grankowskiemu funkcję seniora budowy. Po nagłej śmierci Rektora w roku 1993, Prof. N. Grankowski zostaje kierownikiem Zakładu Biologii

Molekularnej. Mimo narastających w tym czasie problemów, udaje się dzięki zabiegom Profesora i wsparciu nowych Władz Uczelni dokończyć budowę gmachu w przewidzianym terminie. Gmach ten, na wniosek Prof. N. Grankowskiego poparty przez Radę Wydziału BiNoZ, został decyzją Senatu UMCS nazwany Kolegium im. Profesora Eugeniusza Gąsiora. Był to wyraz pamięci i uznania zasług zmarłego J.M. Rektora w staraniach o poprawę warunków pracy na Wydziale. Fakt ten dokumentuje stosowna tablica pamiątkowa umieszczona na ścianie w holu budynku.

Poprawa warunków lokalowych Wydziału oraz odpowiednia atmosfera, zaowocowały szybszemu niż dotychczas rozwojowi kadry naukowo-badawczej, w postaci uzyskiwanych przez pracowników stopni doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu i stanowisk profesorskich. Miało to istotny wpływ na wybranie Prof. N. Grankowskiego przez Radę Wydziału na Dziekana Wydziału BiNoZ, którym kierował przez dwie kolejne kadencje w latach 1999-2005. Wśród wielu dokonań Dziekana Grankowskiego na szczególną uwagę zasługują: rozpoczęcie długo oczekiwanego remontu starego budynku Wydziału; podniesienie KBN-owskiej kategorii Wydziału, co przełożyło się na lepsze niż w latach poprzednich finansowanie badań naukowych; nie notowany dotychczas wzrost liczby awansów naukowych pracowników Wydziału. I tak: ponad 90 osób uzyskało stopień doktora, 13 osób stopień doktora habilitowanego, 10 osób tytuł profesora oraz 20 osób stanowiska profesorskie; wprowadzenie do działań Rady Wydziału uregulowań pod nazwą Uchwał Wewnętrznych Rady Wydziału, funkcjonujących do dnia dzisiejszego. Pozwala to na eliminowanie szeregu problemów wydziałowych; uruchomienie drugiej w UMCS Pracowni Mikroskopii Elektronowej, wyposażonej w jedno z najnowocześniejszych urządzeń; z okazji 60-lecia UMCS a tym samym Wydziału BiNoZ, wydanie II-jej Księgi Pamiątkowej, dedykowanej: Tym, którzy Wydział tworzyli i tworzą, opisującej wszelkie przejawy funkcjonowania

Wydziału w latach 1995-2004; powołanie do życia „Galerii Pod Palmą” w holu budynku Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii. Jest to miejsce dla różnego rodzaju artystycznych wystaw przyrodniczych; doprowadzenie do uruchomienia Studium Doktoranckiego z Geografii.

Należy również podkreślić, że Prof. N. Grankowski jest widziany i doceniany nie tylko w UMCS, gdzie od wielu lat był senatorem i członkiem kilku Komisji Senackich i Komisji J.M. Rektora UMCS. W przeszłości (1979-1985) pełnił też funkcję Sekretarza a następnie Przewodniczącego Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Od kilkunastu lat jest On członkiem Rady Redakcyjnej najlepszego czasopisma biochemicznego w Polsce – *Acta Biochimica Polonica*. Od kilku kadencji Prof. N. Grankowski jest wybierany do grona członków Komitetu Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk, w którym ostatnio (2007) został wybrany do prestiżowej Komisji Nagród tegoż Komitetu. Za prace naukowe kilkakrotnie otrzymywał On nagrody i wyróżnienia indywidualne lub zespołowe, przyznawane przez Wydział Nauk Biologicznych PAN oraz Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Prof. N. Grankowski był promotorem w przewodzie o tytuł doktora *honoris causa* UMCS dla Prof. dr hab. Andrzeja B. Legockiego – Prezesa Polskiej Akademii Nauk. W roku 2006 Prof. N. Grankowski został powołany przez Szwedzką Królewską Akademię Nauk do grona naukowców z całego świata, wnoszących kandydatów do Nagrody Nobla z dziedziny Chemii (Biochemia).

Wszystkie wyróżnienia są wynikiem liczącego się w Polsce i na świecie dorobku naukowego Prof. N. Grankowskiego, którego zespół zajmuje się od lat strukturą i funkcją białkowej komponenty rybosomu, będącego centrum biosyntezy białka w komórce. By badania te rozwijać, Prof. N. Grankowski zorganizował w Zakładzie od podstaw pracownię hodowli tkanek ludzkich i zwierzęcych oraz

pracownię inżynierii genetycznej, które również dzięki Jego staraniom zostały wyposażone w specjalistyczną aparaturę. Poszerzony w ten sposób warsztat badawczy sprawił, że publikacje Zakładu ukazują się wyłącznie w prestiżowych czasopismach z tzw. *listy filadelfijskiej* i są często cytowane przez badaczy na całym świecie. Daje to możliwość systematycznego uzyskiwania różnego rodzaju grantów badawczych polskich i zagranicznych (w tym z UE), które lokują Zakład Biologii Molekularnej na jednym z czołowych miejsc wśród beneficjentów grantowych UMCS. Dzięki między innymi uzyskiwanym zewnętrznym środkom finansowym, jedna osoba sfinalizowała przewód o tytuł profesora, dwie osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego a osiem osób stopień doktora. Owocem dotychczasowych badań teoretycznych i osiągniętych wyników, było uzyskanie w roku 2008 z MNiSzW kolejnego grantu w dyscyplinie Biotechnologia, na badania o charakterze aplikacyjnym. Dotyczą one nowatorskiego podejścia w przygotowaniu szczepionki przeciwko jednej z najgroźniejszych chorób krajów tropikalnych – malarii.

Prof. N. Grankowski nigdy nie zabiegał o wyróżnienia państwowe. Podczas swojej 42-letniej pracy w Uniwersytecie otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej (1998), a ostatnio (2006) Prezydent RP odznaczył Go Srebrnym Krzyżem Zasługi, chociaż wniosek w tej sprawie dotyczył Złotego Krzyża Zasługi. Doceniając zasługi Profesora dla UMCS, Rada Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS przedstawiła wniosek poparty przez Radę Wydziału BiNoZ o wyróżnienie Prof. dr hab. Nikodema Grankowskiego Medalem Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Uchwała w tej sprawie została podjęta przez Senat UMCS w dn. 26 marca 2008 r.

PROF. DR HAB.
JANUSZ SZCZODRAK
 DYREKTOR INSTYTUTU
 MIKROBIOLOGII
 I BIOTECHNOLOGII

Współczesny marketing

TRENDY-STRATEGIE-DZIAŁANIA

W dn. 8-10.09.2008 w Kazimierzu Dolnym (w obiekcie hotelowym Król Kazimierz) odbył się XXII Ogólnopolski Zjazd Katedr Marketingu, Handlu i Konsumpcji pod hasłem *Współczesny marketing. Trendy-strategie-działania*. Jego organizatorem był Zakład Marketingu Wydziału Ekonomicznego UMCS a przewodniczącą rady programowej – prof. Genowefa Sobczyk. Honorowy patronat nad Zjazdem objęli: Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Grabczuk oraz Prezydent Miasta Lublin Adam Wasilewski.

Zjazd Katedr połączony z konferencją naukową zgromadził 180 uczestników z 33 ośrodków akademickich w kraju, kształcących studentów w zakresie ekonomii i zarządzania. Jego celem naukowym była prezentacja aktualnych wyników badań prowadzonych nad problematyką marketingu i konsumpcji, zaś celem dydaktycznym – wskazanie na istotne miejsce tych dziedzin w kształtowaniu sylwetki absolwenta kierunków ekonomicznych oraz na potrzebę doskonalenia treści programowych i metodyki nauczania.

W części naukowej konferencji dyskutowano w dwunastu sesjach tematycznych następujące kwestie: w poszukiwaniu teorii marketingu, konsumpcja, konsument i gospodarstwo domowe, zachowania rynkowe współczesnego konsumenta, uwarunkowania zachowań konsumentów, marketing relacji a przewaga konkurencyjna przedsiębiorstwa, skuteczność i efektywność marketingu, wpływ marketingu na konkurencyjność przedsiębiorstw, technologie informacyjne i komunikacyjne w marketingu, globalizacja a regionalizacja w marketingu, procesy integracji i koncentracji w handlu i usługach, marketing terytorialny.

Przebieg obrad i dyskusja były inspirującym forum wymiany poglądów nad kierunkami rozwoju i aplikacji marketingu. Dorobkiem

naukowym Zjazdu są dwie obszerne publikacje: 1) *Współczesny marketing. Trendy-Działania*, pod red. G. Sobczyk, PWE, Warszawa 2008, ss.612; 2) *Współczesny marketing. Strategie*, pod red. G. Sobczyk, PWE, Warszawa 2008, ss. 546.

PAMIĘCI PRZYJACIELA PROFESORA EDWARDA MICHNY

W dniu 27 czerwca br. wieczorem dotarła do mnie smutna wiadomość o odejściu z naszego grona ś.p. Prof. Edwarda Michny.

Nawstępie chciałbym przypomnieć trochę faktów z Jego bogatego życiorysu. Pochodził z ładnie położonego Przemysła (dzielnica Zasanie), od II wojny światowej miasta nadgranicznego. Urodził się 13 X 1925 r. z ojca Adama i matki Marii z domu Wróbel. Ojciec był inwalidą wojennym.

W Przemysłu ukończył szkołę powszechną i do wybuchu wojny dwie klasy gimnazjum ogólnokształcącego. W czasie okupacji niemieckiej ukończył Szkołę Handlową. W zimie 1943 r. został przez policję niemiecką wywieziony na roboty do Austrii. Tam pracował najpierw w fabryce samolotów w Wiedniu a następnie przeniesiony na roboty rolne. W lutym 1944 r. został aresztowany i osadzony w obozie karnym w Ländendorfie za sabotaż (rozzrucanie ulotek antypaństwowych). W kwietniu 1945 r. został wyzwolony przez Armię Czerwoną, by po miesiącu podróży dotrzeć do domu.

Po powrocie ukończył Liceum Pedagogiczne i w 1946 r. zdał egzamin dojrzałości. W jesieni tego samego roku został przyjęty na studia na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UMCS, sekcji geograficznej, które ukończył w 1951 r. Już w czasie studiów, tj. w latach 1947–1951, pracował w charakterze zast. asystenta w Katedrze Etnografii i Etnologii u prof. Józefa Gajka.

Po uzyskaniu magisterium z geografii w jesieni 1951 r. rozpoczął pracę w Katedrze Geografii Ogólnej

Prof. Edward Michn (1925–2008)

(przemianowanej wkrótce na Katedrę Geografii Fizycznej), kierowanej przez prof. Adama Malickiego. Pracował tu na etacie laboranta, młodszego asystenta i st. asystenta w Obserwatorium Meteorologicznym przy Placu Litewskim (pracował tam później także W. Warakomski). Po powołaniu Katedry Meteorologii i Klimatologii w 1955 r. pod kierownictwem doc. Włodzimierza Zinkiewicza (późniejszego dziekana wydziału), został jej adiunktem.

Warto przypomnieć, że większość zakładów czy katedr geograficznych wywodzi się z Katedry Geografii Fizycznej.

Doktorat uzyskał prof. Michna w 1959 r. (promotorem był doc. W. Zinkiewicz), a habilitował się w 1964 r. (na etat docenta został powołany w 1965 r. W roku 1972 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a profesora zwyczajnego w 1980 r. W 1971 r. objął po prof. W. Zinkiewiczu obowiązki Kierownika Zakła-

du Meteorologii i Klimatologii, które pełnił do 1984 r. (w międzyczasie nazwa zakładu i zakres jej działania zmieniały się).

Sądzę też, że zasługuje na uwagę fakt, iż w 1963 r. Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zwrócił się do władz UMCS z oficjalną propozycją przejścia dr Michny do pracy w toruńskiej uczelni. Zainteresowany nie zdecydował się jednak na przeniesienie do Torunia.

O dorobku naukowym i dydaktycznym, a także innych formach działalności napiszą zapewne współpracownicy lub następcy. Ja chciałbym się skupić na osobie prof. Michny jako Jego kolega i przyjaciel.

Nasza znajomość datuje się od lat 50-tych ub.w., choć nie potrafię powiedzieć dokładnie od którego roku. Nasze zakłady mieściły się wówczas w różnych miejscach miasta. Bliższe kontakty miały miejsce w chwili, gdy znaleźliśmy się w 1963 r. w nowym budynku Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi przy ul. Akademickiej 12 (obecnie 19).

W 3 lata później (1966 r.) zostaliśmy wybrani przez Radę Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na stanowiska prodziekanów, Michna — d.s. studiów geograficznych (stacjonarnych), ja d.s. studiów zaocznych (biologicznych i geograficznych). Funkcję Dziekana powierzono doc. Tadeuszowi Baszyńskiemu, który opiekował się też stacjonarnymi studiami biologicznymi.

Myszę, że od tego momentu datuje się nasza ścisła współpraca i przyjaźń. Pracowało nam się bardzo dobrze, duża zasługa w tym naszego

dziekana ale także cechy osobiste kolegi Michny. Był sprawny organizacyjnie, a przy tym pogodny i wesoły oraz koleżeński. Na uczelni zazdrośczone nam tak dobrej współpracy i milej atmosfery. Pracowaliśmy wspólnie przez dwie 3-letnie kadencje (Michna do 1970 r., został bowiem powołany wtedy na stanowisko dyrektora Instytutu Nauk o Ziemi w związku ze zmianą struktury organizacyjnej uczelni). Dodam, że obowiązki dyrektora instytutu pełnił ponownie w latach 1978-1981, natomiast wcześniej (w latach 1972-1975) obowiązki prorektora.

Godzi się też przypomnieć, że bardziej żył ze sobą koledzy, jak Baszyński, Michna, Izdebski, Kubik i ja wyjeżdżaliśmy często na wspólne urlopy w zimie na narty, np. do Zakopanego, Ustrzyk Dolnych lub Równi (Kolo Ustrzyk Dolnych). Muszę przyznać, że Edzio był z nas najbardziej wytrzymałym narciarzem, potrafił twardo ćwiczyć zjazdy zakosami (kristianiami).

Przypomniał mi się drobny szczegół z naszej bliskiej znajomości. W 2-giej połowie lat 60-tych wracałem z moją rodziną w lecie po urlopie ze Świnoujścia. Jechaliśmy wzdłuż wybrzeża do Gdańska. W jednej z miejscowości między Kołobrzegiem, a Koszalinem spotkaliśmy Edka z rodziną. Edzio „szalał” w zburzonych falach Bałtyku z moim 8-10-letnim synem Jackiem.

Zakład Gleboznawstwa organizował co roku programowe wycieczki dla studentów geografii w różne regiony naszego pięknego kraju. Stałymi ich uczestnikami byli koledzy Izdebski i Morawski. Obaj bezinteresownie (nie liczone im tego do pensum dydaktycznego) wspierali nas merytorycznie (jeden w zakresie szaty roślinnej, drugi — od strony geologicznej).

W wycieczkach tych stosunkowo często uczestniczył kolega Baszyński, a czasem też Michna. Dostyc mocno utkwiła mi w pamięci wy-

cieczka na teren Pojezierza Kaszubskiego. Brali w niej udział obok wymienionych już wcześniej 4 kolegów również profesorowie Gąsior i Rodkiewicz. Takie wspólne wyjazdy bardzo zbliżają.

Chciałbym też podkreślić, że nasze przyjacielskie stosunki owocowały także wspólnymi tematami badawczymi i publikacjami. Obok kolegów Izdebskiego i Baszyńskiego brał w nich udział Morawski, Michna i Kozak, a także A. Szember z Akademii Rolniczej. Nie była nam potrzebna do tego żadna struktura organizacyjna, np. w postaci instytutów.

Sądzę, że na podkreślenie zasługują obok innych zespołowe badania prowadzone przez kilka lat w dolinie rzeki Bystrzycy nad wpływem ścieków miejskich. Ich efektem była zbiorowa obszerna monografia. Kolega Michna ze swoimi współpracownikami (S. Paczos) zajmował się tam warunkami mikroklimatycznymi.

Sądzę, że nie będzie przesady w stwierdzeniu, że atmosfera na naszym wydziale w latach 60-tych i 70-tych była sympatyczna. Wspólnie przeżyaliśmy radosne chwile, jak spotkania koleżeńskie, (z racji imienia, świąt różnych), wręczanie dyplomów, a także na uczelni, inauguracja nowego roku.

W późniejszym okresie przeżyaliśmy też ciężkie chwile, np. stan wojenny 13.XII.1981 r., internowanie pracowników, zawieszenie zajęć dydaktycznych, a w kilka miesięcy później odwołanie Baszyńskiego ze stanowiska rektora.

Rok 1982 był dla nas też bolesny z tego względu, że wiosną kolega Michna poddany został trudnej operacji, której skutki okazały się fatalne. Doznał on wtedy częściowego porażenia ciała ale najgorsze było porażenie mowy. Edek zachował na szczęście pełną sprawność umysłową do końca swoich dni ale normalna rozmowa z nim była utrudniona na skutek niezbyt wyraźnej jego wymowy. Ten stan trwał przez

wiele i wymagał od Edka dużego hartu ducha ale też znacznego poświęcenia Jego wiernej towarzyski życia żony, Pani Teresy. Od 1984 r. prof. Michna był na rencie. Odwiedzaliśmy Edzia w domu od czasu do czasu, zwykle z kolegą Baszyńskim, a w lecie także nad jeziorem Łukcze, gdzie mieli letni domek. Edek cieszył się z naszych wizyt, interesował się, co dzieje się na wydziale, w uczelni, a także w kraju. Mimo poważnej choroby zachował jakąś pogodę ducha.

Jego nagłe odejście stanowiło dla nas całkowite zaskoczenie. Jeszcze kilka dni wcześniej rozmawiałem telefonicznie z żoną, która wspominała że za 2 tygodnie wybierają się nad jezioro. Nic nie wskazywało na jakieś gwałtowne załamanie stanu Jego zdrowia. Jak powiedziała mi żona odszedł cicho, jakby tylko zasnął. To tak, jakby Opatrzność chciała zrekompensować Mu w ten sposób Jego wieloletnią chorobę.

W dniu 2 lipca w godzinach południowych odprowadzało prof. Michnę na cmentarzu przy ul. Lipowej spore grono kolegów, współpracowników, znajomych. Był wśród nich prof. Janusz Paszyński, nestor polskich klimatologów (z PAN w Warszawie), zaprzyjaźniony z Edkiem od lat. W imieniu władz wydziału i uczelni żegnał prof. Michnę prof. Z. Michalczyk, dyrektor Instytutu Nauk o Ziemi UMCS, a od kolegów i współpracowników — prof. W. Warakomski.

Z ciężkim sercem przychodzi mi żegnać naszego przyjaciela, który mimo tak poważnej choroby zachował pogodę ducha. Spoczywaj drogi Edziu w pokoju po tak aktywnym a potem trudnym okresie życia. Żonie — Pani Teresie i córce — Dorocie z dziećmi oraz dalszej rodzinie, składam w imieniu Jego przyjaciół i własnym głębokie wyrazy współczucia.

STANISŁAW UZIAK
LIPIEC, 2008 R.

Wizyta studentów UMCS we Lwowie

Tak jak w ubiegłym roku akademickim grupa sześciu studentów II roku historii uczestniczyła w objeździe naukowym do Lwowa, który zorganizowano przy współpracy z Wydziałem Historycznym Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki we Lwowie. Tym razem studenci reprezentowali specjalność edytorsko-redaktorską. Objazd trwał od 25 do 31 maja i obejmował wizyty w lwowskich archiwach, bibliotekach oraz innych instytucjach o charakterze naukowym i kulturalnym.

Ze względu na specjalność edytorsko-redaktorską organizatorzy objazdu chcieli zapoznać studentów z ukraińskim edytorstwem historycznym, z jego dorobkiem, a szczególnie ze współczesną praktyką wydawniczą. Uczestnicy objazdu nie byli jedynie biernymi uczestnikami, ale czynnie włączyli się w jego przebieg poprzez wygłoszenie wcześniej przygotowanych referatów, poświęconych historii i działalności odwiedzanych instytucji, dziejom edytorstwa oraz najważniejszym zabytkom miasta Lwowa.

Ważnym punktem programu była wizyta we lwowskim oddziale Instytutu Archeografii i Źródłoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie, gdzie uczestnicy objazdu zobaczyli współczesne wydawnictwa źródłowe, z których na szczególną uwagę zasługuje monumentalne wydawnictwo przywilejów miasta Lwowa, przygotowane przez **prof. Myrona Kaprała**. Ponadto **doc. Andrij Hreczyło** zapoznał studentów z historią Instytutu oraz kierunkami badań podejmowanych przez jego pracowników.

W trakcie pobytu we Lwowie studenci obejrzeni Bibliotekę Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki we Lwowie, w której dyrektor **doc. Wasyl Kmet** opowiedział o historii księgozbioru, którego początki sięgają 1608 r. Ponadto uczestnicy objazdu odwiedzili niezwykle ciekawy Dział Rękopisów i Starodruków tejże biblioteki. Po raz pierwszy mogli zobaczyć dzieło J. Mabillona *De re diplomatica libri sex*, w wydaniu z 1709 r., które stworzyło fundamenty dyplomatyki i przyspieszyło rozwój historiografii krytycznej.

Podobny charakter miała wizyta w Bibliotece Naukowej im. W. Stefanyka, dawnym Ossolineum, gdzie

piśmiennych, będących pozostałością po kolekcjach i archiwach prywatnych, które stanowiły podwaliny dzisiejszego zasobu bibliotecznego.

Równie ciekawa była wizyta w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy we Lwowie, gdzie oprócz pracowni naukowej, można było zobaczyć ciekawe ekspozycje dotyczące m. in. dziejów dyplomatyki, paleografii, heraldyki i sfragistyki. Natomiast w Muzeum Narodowym zapoznano się z historią cyrylicy książki rękopiśmiennej i drukowanej, a także

studenci zapoznali się z działalnością tej instytucji oraz jej zbiorami rękopiśmiennymi. Biblioteka ta prowadzi ożywioną współpracę z Ossolineum we Wrocławiu, szczególnie w zakresie mikrofilmowania spuścizn rękopiśmiennych, będących pozostałością po kolekcjach i archiwach prywatnych, które stanowiły podwaliny dzisiejszego zasobu bibliotecznego.

obejrzano bogatą kolekcję sztuki sakralnej kościołów wschodnich.

W programie objazdu nie mogło zabraknąć wizyty na Cmentarzu Łyczakowskim, gdzie spoczywają osoby zasłużone dla polskiej nauki, kultury, sztuki

i życia społecznego, takie chociażby jak **Maria Konopnicka, Gabriela Zapolska, Artur Grottger** czy **Oswald Balzer**. Studenci nie mogli pominąć Cmentarza Orłąt Lwowskich. Chwila modlitwy i zadumy była dla nich okazją do wyrażenia głębokiego szacunku wobec poległych obrońców Ojczyzny.

Organizatorzy przewidzieli w programie także atrakcje turystyczne. Już pierwszego dnia pobytu uczestnicy objazdu weszli na Wysoki Zamek, z którego roztacza się wspaniałe widoki na miasto. Ponadto studenci obejrzeli interesującą ekspozycję w Muzeum Historycznym, mieszczącym się w dawnej kamienicy Sobieskich, gdzie w sali audiencyjnej podpisano traktat pokojowy między Polską a Rosją z 1686 r., tzw. pokój Grzymułtowski. Ponadto studenci zwiedzili Muzeum Architektury Ludowej i Życia Wiejskiego (Skansen), usytuowane w niezwykle urokliwym Lasku Szewczenki. Dodatkowo jedno popołudnie poświęcono na zwiedzenie lwowskiej starówki, po której oprowadzała uczestników studentka archiwistyki Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki. W trakcie objazdu znalazło się miejsce również na akcent sportowy, a mianowicie studenci rozegrali mecz piłki nożnej, gdzie drużyny miały skład międzynarodowy, zagraли bowiem w nim oprócz lubelskich studentów także Ukraińcy, Ekwadorczycy i Algierczyk.

Wyjazd spełnił oczekiwania wszystkich uczestników. W jego trakcie cele postawione przez organizatorów zostały zrealizowane, a wrażenia, a także nowe doświadczenia, jeszcze na długo pozostaną w pamięci studentów.

ELŻBIETA MARKOWSKA

Postkolonializm a Polska

W dniach 27-29 maja 2008 roku odbywała się konferencja naukowa *Studia postkolonialne nad kulturą i cywilizacją polską*, którą zorganizowały połączone siły Zakładu Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski oraz Zakładu Dziennikarstwa Instytutu Filologii Polskiej UMCS. Należy odnotować również konstruktywną współpracę organizacją Kolegium Licencjackiego UMCS w Białej Podlaskiej, Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów. Mieliśmy przyjemność gościć badaczy z Warszawy (Instytut Badań Literackich, Uniwersytet Warszawski), Krakowa (Uniwersytet Jagielloński, Akademia Pedagogiczna), Katowic (Uniwersytet Śląski), z uniwersytetów ze Szczecina, Gdańska, akademii pedagogicznej ze Słupska.

Konferencja okazała się naukowym wydarzeniem. Udało się w znaczącym stopniu zagospodarować potencjalny teren badawczy, jaki otwiera perspektywa badań postkolonialnych, na dobre przecież obecna w literaturoznawstwie zachodnim, do polskich realiów i doświadczeń. Okazało się, że z powodzeniem aparatura pojęciowa wypracowana przez takich badaczy jak **Edward Said, Gayatri Chakravorty Spivak, Homi K. Bhabha, Frantz Fanon** pozwala zrozumieć polski wiek XIX, z jego formułą kresowej nostalgii oraz fobiami antyrosyjskimi i antyniemieckimi. W perspektywie postkolonialnej można też mówić o trudnym

Prokop-Janiec, Irmina Wawrzyczek z badaczami młodszej generacji, szukających w dyskursie postkolonialnym nowoczesnego języka opisu kultury i literatury (jak **Dariusz Skórczewski, Lena Magno-ne, Dorota Wojda, Bartłomiej Szleszyński**). Ku dość powszechnemu zaskoczeniu okazało się, że tzw. „konflikt pokoleń” jest jednym z mitów, który należałoby poddać radykalnej dekonstrukcji... Przynajmniej w sferze badań postkolonialnych. Spodziewać się teraz należy bardzo interesującego tomu pokonferencyjnych materiałów.

Konferencja też miała wymienią oprawę. Piękne tereny poradziwiłowskie-

wychodzeniu z traumatycznych doświadczeń totalitarnych wieku XX. Wreszcie, w sposób najbardziej już naturalny, opisywać nowoczesną polską prozę reportażową, z jej koniecznym europocentryzmem spojrzenia. Konferencja nawiązała do pionierskich na gruncie polskim studiów postkolonialnych pióra **Baniela Beauvois, Marii Janion, Aleksandra Fiuta**. Była owocnym spotkaniem naukowych autorów (jak **Tadeusz Bujnicki, Eugenia**

go majątku w Roskoszy (gdzie gościnnie przyjmowało nas Europejskie Centrum Kształcenia), niedaleki Janów, można podziwialiśmy stadninę koni, stworzyły idealną przestrzeń, w której mogła zaistnieć, nie zakłócana zgrzytliwą nieraz codziennością uniwersytecką, atmosfera czystych naukowych dyskusji...

**DARIUSZ TRZEŚNIEWSKI,
KRZYSZTOF STĘPNIK**

Psychologiczne i społeczne dylematy młodzieży XXI wieku

W dniach 12 -13 maja 2008 w Instytucie Psychologii UMCS odbyła się konferencja naukowa, zorganizowana przez Zakład Psychologii Społecznej Instytutu Psychologii UMCS oraz Zakład Socjologii Kultury i Wychowania Instytutu Socjologii UMCS.

Celem konferencji było zaprezentowanie aktualnego stanu wiedzy na temat funkcjonowania społecznego i psychologicznego współczesnej młodzieży. Udział w konferencji wzięli pracownicy Zakładu Psychologii Społecznej i Zakładu Socjologii Kultury i Wychowania UMCS oraz zaproszeni goście z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Konferencję otworzyli prodziekani: Prodziekan Wydziału Filozofii i Socjologii – **prof. nadzw. UMCS dr hab. Teresa Pękala** oraz Prodziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii – **dr hab. Adam Winiarz**. W swoich wystąpieniach podkreślali wagę problemów dotyczących funkcjonowania młodzieży we współczesnym świecie.

Kolejne wystąpienia prelegentów konferencji prezentowały zagadnienia z dwóch obszarów: socjologii i psychologii. I tak **profesor Marian Filipiak** przedstawił próbę operacjonalizacji pojęć „młodzież” i „młodość”. Wykazał w swoim referacie istnienie trudności, nieścisłości i brak jednoznacznych definicji tychże pojęć.

Dr Anna Biała skoncentrowała się natomiast na funkcjonowaniu młodzieży we współczesnej „kulturze instant”, której istotą jest natychmiastowość, przypadkowość, koncentracja na terażniejszości. Do tych zagadnień nawiązywał również referat **Aleksandry Lato**, która skupiła się na funkcjonowaniu młodzieży w epoce mediów. Autorka szukała odpowiedzi na współczesne dylematy: Czy poddać się presji mediów i wybrać uproszczony styl życia „szczęśliwej świni”, czy odrzucić to, co w masowym i globalnym wymiarze narzucane jest przez przemysł medialny i wielkie korporacje, a może wyrzec się łatwej i szybkiej przyjemności w imię pogoni za ideałem: „nieszczęśliwego Sokratesa”?

Podobną problematykę poruszała **dr Ewa Krawczyk**, która zajęła się zagadnieniem wyborów życiowych młodzieży, wskazując na ich różnorodność oraz czynniki je warunkujące. Natomiast **dr Mariusz Gwozda** w swoim wystąpieniu nt. *Młodzież a polityka. Między zaniechaniem a zniechęceniem*, skupił się funkcjo-

nowaniu młodzieży w życiu politycznym i podejmowaniu decyzji politycznych.

Kolejne referaty dotyczyły tożsamości współczesnej młodzieży. I tak, **mgr Agata Macionzek** skupiła się poszukiwaniu tożsamości jako nowym wyzwaniem współczesnej młodzieży, a **dr Jolanta Kociuba** ukazała wymiary tożsamości współczesnej młodzieży i szukając odpowiedzi na pytanie: Czy współczesna młodzież to młodzież z charakterem, czy młodzież z kryzysem?

Pierwszą część konferencji kończyły zagadnienia związane z problematyką wartości w życiu współczesnej młodzieży. **Dr Urszula Kusio** skupiła się na stosunku młodzieży do wartości rdzennych, a **ksiądz dr Tomasz Adamczyk** i **ksiądz dr Marek Adamczyk** skoncentrowali się na przemianach religijności młodzieży studenckiej i ponadgimnazjalnej.

Druga część konferencji dotyczyła przede wszystkim doniesień z badań, które skupiały się wokół problemów psychologicznych współczesnej młodzieży. **Profesor Grażyna Kwiatkowska** przedstawiła problem nieśmiałości we współczesnym świecie, podkreślając, iż jest ona skorelowana z zespołem czynników składających się na „syndrom braku psychologicznego bezpieczeństwa”.

Kolejny obszar zainteresowań dotyczył zachowań seksualnych młodzieży. **Mgr Agata Przystojecka** zaprezentowała na podstawie literatury przedmiotu oraz własnych badań, przyczyny i konsekwencje wczesnej inicjacji seksualnej. Natomiast **dr Jolanta Wolińska** poddała wnikliwej analizie zagadnienie uniseksu, koncentrując się na jego psychologicznych aspektach i roli w życiu młodzieży.

Z problematyką seksualną powiązane są pośrednio zagadnienia dotyczące mał-

żeństwa i rodziny. Tego dotyczyło wystąpienie **dr Anny Siudem**, która na podstawie wyników badań dotyczących obrazu małżeństwa i rodziny w percepcji młodzieży, wykazała, że współczesna młodzież ma pozytywny stosunek do obu tych instytucji, deklaruje chęć posiadania własnych rodzin i spostrzega je bardzo korzystnie.

Zajmując się współczesnymi dylematami młodzieży, nie sposób pominąć zagadnień związanych z podejmowaniem decyzji zawodowych. **Mgr Barnaba Danieluk** na postawie badań autorskich dowiódł, że badaną młodzież charakteryzuje ogólnie niska dojrzałość do podejmowania decyzji o wyborze ścieżki kariery zawodowej, chociaż istnieją różnice międzypłciowe i młode kobiety charakteryzują się wyższą dojrzałością do wyboru zawodu niż młodzi mężczyźni.

Kolejny obszar zagadnień poruszanych na konferencji, dotyczył wpływu reklamy oraz roli stereotypów w życiu dzieci i młodzieży. Z badań **dr Renaty Maksymiuk** wynika, iż nastolatki stanowią duży rynek konsumentów w Polsce, wywierają wpływ decyzje zakupowe rodziców oraz są podatne na wpływ reklam. Istnieje więc konieczność podejmowania działań edukacyjnych i profilaktycznych chroniących dzieci i młodzież przed negatywnymi wpływami reklamy.

Dr Katarzyna Guszyła podjęła problematykę uprzedzeń młodzieży, na przykładzie uprzedzeń polsko – ukraińskich, a w swoich badaniach poszukiwała sposobów na zmniejszenie negatywnych skutków tychże uprzedzeń.

Ostatni obszar zagadnień dotyczył zachowań patologicznych młodzieży. **Dr Ireneusz Siudem** w swoim wystąpieniu poddał szerokiej i wnikliwej analizie psychospołeczny kontekst młodzieżowej narkomanii. Natomiast **Sara Filipiak** ukazała na bazie własnych wyników badań „kryzys wartościowania u osób po próbach samobójczych w okresie wczesnej dorosłości.

Reasumując, konferencja dotyczyła szerokiego spektrum zagadnień związanych z dylematami młodzieży XXI wieku i zakończyła się w atmosferze niedosytu naukowego. Większość prelegentów i uczestników konferencji podczas dyskusji, wskazywała na celowość i potrzebę cyklicznych spotkań, dotyczących powyższej problematyki.

ANNA SIUDEM,
IRENEUSZ SIUDEM

15 Lat Wydziału Politologii UMCS

17 czerwca 2008 r. odbyła się uroczystość 15-lecia Wydziału Politologii UMCS. Święto Wydziału zostało uczczone nadaniem przez Senat UMCS tytułu doktora *honoris causa* Profesorowi Janowi Baszkiewiczowi. Promotorem doktoratu był prof. dr hab. Edward Olszewski z Wydziału Politologii UMCS. Obchody 15-lecia Wydziału Politologii były połączone z ogólnopolską konferencją nt. *Metodologia badań politologicznych w Polsce*.

Konferencja zorganizowana została przez Wydział Politologii UMCS, Komitet Nauk Politycznych PAN oraz Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych. Głównym celem konferencji było podjęcie na nowo dyskusji o metodologii badań politologicznych. Zadanie to wydawało się istotne co najmniej z dwóch powodów. Pierwszym, była funkcjonująca w środowisku, nie bez podstaw, opinia o nie najwyższym poziomie metodologicznym prac naukowych. Drugim, fakt że od dawna kwestie związane z metodologią nie były przedmiotem ogólnopolskiej konferencji. Zamysłem organizatorów było jednak nie tylko wspólne dokonanie diagnozy, ale także wypracowanie pewnych rekomendacji oraz nowego spojrzenia na problem.

W radzie naukowej konferencji znaleźli się wybitni znawcy problematyki z całego kraju – prof. dr hab. Andrzej Antoszewski z Instytutu Politologii UW, prof. dr hab. Barbara Krauz-Mozer z Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, prof. dr hab. Grażyna Ulicka z Instytutu Nauk Politycznych UW, przewodnicząca Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, prof. dr hab. Ryszard Herbut z Instytutu Politologii UW, prof. dr hab. Stanisław Michałowski z Wydziału Politologii UMCS, prof. dr hab. Stanisław Sulowski z Instytutu Nauk Politycznych UW, prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak z Instytutu Politologii UW, prof. dr hab. Teresa Sasińska-Klas z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UJ, prezes Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz dr hab. Tadeusz Wallas z Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Nad kwestiami organizacyjnymi czuwał komitet organizacyjny w składzie: prof. dr hab. Stanisław Michałowski (przewodniczący), dr An-

drzej Dumala (sekretarz naukowy) i mgr Katarzyna Radzik (sekretarz techniczny).

Koncepcja konferencji zakładała przeprowadzenie sesji plenarnych oraz mniejszych sesji panelowych w ramach subdyscyplin (nauki o polityce, internacjologii, komunikacji społecznej). Konferencję otworzyły obrady plenarne, którym przewodniczyli profesorowie: G. Ulicka, T. Sasińska-Klas oraz S. Michałowski. Podczas obrad poruszone zostało szerokie spektrum problemów metodologicznych. Prof. B. Krauz-Mozer w swoim referacie *Metodologia – narastający problem politologii* dokonała między innymi

klasyfikacji badaczy zgodnie z kryterium świadomości metodologicznej, postulując zachowanie „złotego środka” między puryzmem a woluntaryzmem metodologicznym. Prof. A. Chodubski w krytycznym referacie *Powoływanie naukowe a potoczność uprawiania politologii* zwrócił uwagę na liczne słabości badań, stwierdzając między innymi, że „prawda jest wypierana przez poprawność polityczną” a „metodologia zamieniana na sondaże opinii”. Profesor A. Antoszewski w swoim wystąpieniu zatytułowanym *Przemijająca moda czy niewykorzystana szansa? Analiza systemowa w badaniach systemów partyjnych* postulował głębsze wyjaśnianie kategorii analizy systemowej w kontekście

badania nad systemami partyjnymi. Z kolei Prof. T. Sasińska-Klas w referacie *Najnowsze wyzwania w metodologii nauk społecznych* postulowała „importowanie” metod badawczych z innych dyscyplin naukowych. Prof. T. Łoś-Nowak w wystąpieniu zatytułowanym *Stosunki międzynarodowe: pytania o tożsamość teoretyczną, skuteczność eksplanacyjną i zasięg badań* wystąpiła między innymi z postulatem skoncentrowania badań nad zagrożeniami we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Natomiast Prof. M. Pietras w referacie *Metodologiczne wyzwania i dylematy nauki o stosunkach międzynarodowych* odniósł się do kwestii zmian jakościowych w sto-

sunkach międzynarodowych i ich wpływu na stosowaną metodologię. Część plenarną zakończyła krótka, ale bardzo ożywiona dyskusja, której głównym motywem był problem interdyscyplinarności badań nad zjawiskami i procesami politycznymi.

W drugim dniu konferencji obrady były kontynuowane w pięciu panelach tematycznych. Panel pierwszy, któremu przewodniczył Prof. A. Antoszewski, poświęcony był kwestiom związanym z teorią polityki. Panel drugi *Metodologiczne wyzwania analizy zmiany w stosunkach międzynarodowych* oparty został na autorskiej koncepcji prof. M. Pietrasia. Panel trzeci, któremu przewodniczyła prof. T. Sasińska-Klas, poświęcony był metodolo-

podjęta próbę sformułowania wniosków ogólnych płynących z całej konferencji. Zwróciła uwagę na znaczenie spotkania – konferencja przyczyniła się do dyskusji nad metodologią badań politologicznych w Polsce. Podkreśliła również, że wszystkie poruszane podczas obrad kwestie, ich zróżnicowanie oraz zakres, stanowiły potwierdzenie rangi oraz złożoności podjętej problematyki. Po raz kolejny zaapelowała do badaczy o precyzję i staranność stosowania pojęć politologicznych. Zapropnowała zorganizowanie cyklu konferencji metodologicznych w ramach subdyscyplin politologicznych i poparła pomysł zgłoszony przez uczestników konferencji, aby podjąć prace nad podręcznikiem aka-

Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego. Reprezentowane były także młodsze ośrodki akademickie, jak choćby Uniwersytet Opolski czy Uniwersytet Rzeszowski. Edukacyjny wymiar konferencji został podkreślony udziałem studentów Wydziału Politologii UMCS.

Konferencja *Metodologia badań politologicznych* okazała się niewątpliwie udanym przedsięwzięciem naukowym, jak również organizacyjnym. Jej niezaprzeczalnym walorem był udział wybitnych politologów z całej Polski oraz

gii badań nad mediami i szeroko pojętemu procesowi komunikacji. Panel czwarty, pod przewodnictwem prof. dra hab. Ryszarda Zięby, był skoncentrowany na metodologii badań procesów integracji europejskiej. Piąty, którego moderatorem była prof. B. Krauz-Mozer, dotyczył głównego nurtu konferencji – szczegółowych kwestii metodologii badań politologicznych.

Konferencję zakończyły obrady plenarne, w trakcie których moderatorzy poszczególnych paneli przedstawili swoje spostrzeżenia i wnioski wynikające zarówno z wygłoszonych referatów, jak i z głosów w dyskusji. Następnie przewodnicząca tej części obrad prof. T. Łoś-Nowak

demickim metodologii badań politologicznych.

W konferencji wzięło udział około 100 osób zainteresowanych problematyką metodologii w naukach politycznych, w tym bardzo liczna grupa profesorów, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Na obradach nie zabrakło też oczywiście młodych adeptów dyscypliny. Wśród uczestników znaleźli się naukowcy reprezentujący środowiska politologiczne z całej Polski, m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego,

podjęta, jakże ważna z punktu widzenia naukowego, dyskusja nad możliwymi sposobami prowadzenia badań. Planowany jest druk materiałów konferencyjnych, co umożliwi zapoznanie się szerszej grupie osób z problematyką poruszaną podczas konferencji.

Zwieńczeniem pierwszego dnia obrad konferencji i Wydziałowego Święta był *Wieczór Politologa* w Sobianowicach koło Lublina, na którym wspólnie bawili się uczestnicy konferencji oraz pracownicy Wydziału Politologii UMCS.

**DR ANDRZEJ DUMAŁA
MGR KATARZYNA RADZIK**

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Wyróżnienia

- Zespół **prof. J. Fiedurka** oraz **prof. S. Radzkiego** został wyróżniony 1 i 2 nagrodą na V Międzynarodowej Konferencji SOL-GEL MATERIALS, w Trzebieiszowicach w dniach 1-5 czerwca 2008 r.
- **Dr M. Trytek** oraz **prof. J. Fiedurek** zajęli I miejsce w sesji plakatowej *Biotechnologia przemysłowa* na XXVI Zjeździe Polskiego Towarzystwa Mikrobiologicznego, 4-8 września w Szczecinie, 2008. Równocześnie dr M. Trytek został wyróżniony w konkursie im. Profesora Waława Szybalskiego za najlepszą pracę „Młodego Biotechnologa”.
- Praca magisterska **p. Anny Godlewskiej** (obroniona w roku 2007) nt. „Rozwój strefy marginalnej lobu Toczonej łądolodu warciańskiego (Nizina Południowopodlaska)” wykonana pod opieką p. prof. dr hab. Marii Łanczont uzyskała wyróżnienie w XXIV Konkursie Polskiego Towarzystwa Geograficznego na najlepsze prace magisterskie z zakresu geografii.

Habilitacje

- Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu w dniu **11 czerwca 2008 roku** podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii **Pani dr Małgorzacie Cytryńskiej** - adiunktowi Zakładu Immunologii Bezkręgowców Instytutu Biologii UMCS. Temat rozprawy habilitacyjnej: „Kinaza zależna od cAMP – udział w procesach odpornościowych *Galleria mellonella* oraz regulacja aktywności enzymu u drożdży i owadów”. Recenzentami byli: prof. dr hab. Bronisław Cymborowski (Uniwersytet Warszawski); prof. dr hab. Barbara Płytycz (Uniwersytet Jagielloński); prof. dr hab. Stanisław J. Pietr (Akademia Medyczna w Gdańsku); prof. dr hab. Nikodem Grankowski (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej).
- W dniu **25 czerwca 2008 roku** podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie geografii **Pani dr Beacie Medyńskiej-Gulij** - adiunktowi Zakładu Kształtowania Środowiska Przyrodniczego i Fotointerpretacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Temat rozprawy: „Pragmatyczne podstawy kompilowania kartograficznego”. Recenzentami byli: prof. dr hab. Wiesława Żyszkowska (Uniwersytetu Wrocławskiego); dr hab. inż. Tadeusz Chrobak, prof. nadzw. (AGH w Krakowie); prof. dr hab. Andrzej Ciołkosz (Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie); prof. dr hab. Mieczysław Sirko (Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej).

Doktoraty

- **18 czerwca 2008 roku** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Agnieszki Charzewskiej** – asystentki w Zakładzie Biofizyki Instytutu Biologii nt. „Dobowe i infradiálne modulacje rytmu cirkumnatacji u *Helianthus annuus* L.” **Promotor:** prof. dr hab.

Tadeusz Zawadzki. **Recenzenci:** prof. dr hab. Andrzej Tretyn (Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu); prof. dr hab. Wiesław I. Gruszecki (Instytutu Fizyki UMCS).

- **19 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Bożeny Mierzwy** – studentki Studiów Doktoranckich w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii nt. „Taksonomia i filogeneza molekularna mikrosymbiontów *Robinia pseudoacacia* [L.] (grochodrzew)”. **Promotor:** prof. dr hab. Wanda Małek. **Recenzenci:** prof. dr hab. Piotr Sobiczewski (Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa, Skierniewice); prof. dr hab. Aleksandra Sawicka (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu).
- **26 czerwca 2008 roku** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Moniki Kozłowskiej** – asystentki w Zakładzie Botaniki i Mykologii Instytutu Biologii nt. „Rytmika pojawów sezonowych grzybów porażających rośliny naczyniowe w grądzie (*Tilio-Carpinetum*)”. **Promotor:** dr hab. Wiesław Mułenko, prof. nadzw. UMCS. **Recenzenci:** prof. dr hab. Maria Dynowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie); prof. dr hab. Teresa Kornilowicz-Kowalska (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).

WYDZIAŁ CHEMII

Doktoraty

- **10 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „Oznaczanie wybranych metali szlachetnych metodą absorpcyjnej spektrometrii atomowej z atomizacją elektrotermiczną i techniką dozowania zawiesiny po wstępnym zagęszczeniu na węglu aktywnym” **mgr. Michała Adama Kuryła**, słuchacza stacjonarnych studiów doktoranckich. **Promotor:** dr hab. Ryszard Dobrowolski (UMCS, Lublin). **Recenzenci:** prof. dr hab. inż. Andrzej Świątkowski (WAT Warszawa); prof. dr hab. Władysław Janusz (UMCS, Lublin). Rada WCh. na posiedzeniu w dniu 16 czerwca br. (Protokół nr 219) nadała Panu Magistrowi stopień doktora nauk chemicznych.
- **17 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „Rola kierunkowych oddziaływań międzycząsteczkowych w sieci krystalicznej amidów cyklicznych” **mgr Barbary Luizy Mirosław**, asystentki w Zakładzie Krystalografii. **Promotor:** dr hab. Anna Koziół, prof. nadzw. (UMCS, Lublin). **Recenzenci:** prof. dr hab. Maria Gdaniec (UAM w Poznaniu); prof. dr hab. Barbara Oleksyn (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie).
- **15 września br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „Enancjoselektywne reakcje Pausona-Khanda z udziałem chiralnych ligandów fosfinowych” **mgr. Kamila Dziuby**, asystenta w Zakładzie Chemii Organicznej. **Promotor:** prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz (UMCS, Lublin). **Recenzenci:** prof. dr hab. Józef Drabowicz (CBMiM PAN – Łódź); prof. dr hab. inż.

Janusz Rachoń (Politechnika Gdańska). Rada WCh. na posiedzeniu w dniu 29 września br. nadała mgr. Kamilowi Dziubie stopień doktora nauk chemicznych.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Doktoraty

- **19 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Joanny Furtak**, asystentki zatrudnionej w Zakładzie Polityki Społecznej, Gospodarczej i Przemysłowej, zatytułowanej: „Instrumenty polityki rozwoju regionalnego w Polsce na tle rozwiązań w Unii Europejskiej”. **Promotor:** prof. dr hab. Urszula Wich. **Recenzenci:** prof. dr hab. Irena Pietrzyk (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie); dr hab. Bogumiła Mucha-Leszko, prof. nadzw. (UMCS).

3 lipca br. do publicznej obrony praz doktorskich przystąpili:

- **mgr Paweł Pasierbiak**, asystent w Zakładzie Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej. Tytuł rozprawy: „Miejsce Unii Europejskiej w zagranicznej ekspansji gospodarczej Japonii”. **Promotor:** dr hab. Bogumiła Mucha-Leszko, prof. nadzw. **Recenzenci:** dr hab. Bohdan Jeliński, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański), dr hab. Piotr Karpuś, prof. nadzw. (UMCS).
- **mgr inż. Sławomir Dybka** z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Tytuł rozprawy: „Ocena efektywności strategii konkurencji przedsiębiorstw handlu detalicznego”. **Promotor:** prof. dr hab. Sylwester Makarski (Uniwersytet Rzeszowski). **Recenzenci:** prof. dr hab. Alicja Kusińska (Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur w Warszawie); prof. dr hab. Genowefa Sobczyk (UMCS).

Wszystkie obrony zakończyły się nadaniem doktorantom stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Wyróżnienia

- **4. 09. 2008** prof. Andrzej Kokowski otrzymał odznakę honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej, przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Książka autorstwa prof. Andrzeja Kokowskiego *Goci: od Skandzy do Campi Gothorum (od Skandynawii do Półwyspu Iberyjskiego)* wydana przez Wydawnictwo Trio znalazła się wśród 10 pozycji nominowanych do prestiżowej Nagrody im. Jana Długosza wręczanej corocznie podczas Targów Książki w Krakowie.
- Profesor Andrzej Kokowski z Zakładu Archeologii Środkowo i Wschodnioeuropejskiego Barbaricum został nagrodzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za książkę *Goci - od Skandzy do Campi Gothorum*.

Doktoraty

2 lipca 2008 r. odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

- **mgr Katarzyny Grzyb** nt. „Symbol i symbolika w poezji wczesnego modernizmu”. **Promotor:** prof. dr hab. Jerzy Święch (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Włodzimierz Bolecki (PAN); dr hab. Dariusz Trzeźniowski (UMCS).
- **mgr Beaty Kucharskiej** nt. „Twórczość dramatyczna Amelii Hertzówny”. **Promotor:** prof. dr hab. Stefan Kruk (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. prof. Wojciech Kaczmarek (KUL); dr hab. prof. Elżbieta Rzewuska (UMCS).
- **3 lipca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Anety Dyki-Urbańskiej** nt. „Motywy oniryczne i quasi-oniryczne w twórczości Mirona Białoszewskiego”. **Promotor:** dr hab. prof. Elżbieta Rzewuska (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Zdzisław Łapiński (PAN); prof. dr hab. Maria Woźniakiewicz-Dziadosz (UMCS).

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Doktoraty

- **11 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr. Krzysztofa Pupki**, asystenta w Katedrze Matematyki Politechniki Rzeszowskiej. Temat rozprawy doktorskiej: „Zastosowanie procesów iteracyjnych do badania punktów stałych przekształceń rotacyjnych”. **Promotor:** dr hab. Jarosław Górnicki (Katedra Matematyki Politechniki Rzeszowskiej). **Recenzenci:** dr hab. Wiesława Kaczor, prof. UMCS (Instytut Matematyki); dr hab. Jacek Jachymski (Instytut Matematyki Politechniki Łódzkiej).
- **13 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr. Sławomira Prucnała** z Instytutu Fizyki UMCS. Temat rozprawy doktorskiej: „Light emitting silicon dioxide layers formed by ion implantation of rare earth and germanium atoms: Electroluminescence Mechanisms”. **Promotorzy:** dr hab. Jerzy Żuk, prof. UMCS (Instytut Fizyki); dr Wolfgang Skorupa (Instytut Wiązek Jonowych i Badań Materiałowych w Rossendorf, Niemcy). **Recenzenci:** prof. dr hab. Mirosław Załuźny (Instytut Fizyki UMCS) i prof. dr hab. Maciej Bugajski (Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie).
- **24 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr Bożeny Zgardzińskiej** ze studiów doktoranckich Fizyki. Temat rozprawy doktorskiej: „Ortopozyt w nieparzystych alkanach”. **Promotor:** prof. dr hab. Tomasz Goworek (Instytut Fizyki). **Recenzenci:** prof. dr hab. Mieczysław Budzyński (Instytut Fizyki UMCS); prof. dr hab. Marian Szuszkiewicz (Instytut Fizyki Uniwersytetu Opolskiego).
- **27 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr. Dominika Szalkowskiego**, asystenta w Instytucie Matematyki UMCS. Temat rozprawy doktorskiej: „Izootpyki krzywych otwartych”. **Promotor:** dr hab. Witold Mozgawa, prof. UMCS (Instytut Matematyki). **Recenzenci:** dr hab. Jan Kurek, prof. UMCS (Instytut Matematyki); dr

hab. Zbigniew Pasternak-Winiarski, prof. Politechniki Warszawskiej.

WYDZIAŁ
PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Habilitacja

26 czerwca 2008 roku odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Mirosława Sobieckiego z Uniwersytetu w Białymstoku. **Recenzenci:** prof. dr hab. Zenon Jasiński, prof. dr hab. Tadeusz Lewowicki; prof. dr hab. Tadeusz Pilch; dr hab. Maria Marta Urlińska.

Doktoraty

3 lipca 2008 roku odbyły się publiczne obrony prac doktorskich:

- **mgr Mirosławy Brasławskiej-Haque.** Temat: „Relacje interpersonalne dzieci objętych przedszkolną edukacją integracyjną”. **Promotor:** dr hab. Zdzisław Bartkiewicz, prof. nadzw. UMCS. **Recenzenci:** prof. dr hab. Sabina Guz; prof. dr hab. Adam Stankowski.
- **ks. mgr Sławomira Chrosta.** Temat: „Koncepcja człowieka a teleologia wychowania”. **Promotor:** dr hab. Adam Winiarski, prof. nadzw. **Recenzenci:** prof. dr hab. Maria Chodkowska; ks. dr hab. Marian Nowak, prof. nadzw. KUL.
- **mgr Agnieszki Sadowskiej.** Temat: „Realizacja funkcji opiekuńczo – wychowawczych w rodzinnych domach

dziecka”. **Promotor:** dr hab. Janusz Kirenko, prof. nadzw. **Recenzenci:** prof. dr hab. Maria Chodkowska; ks. dr hab. Marian Nowak, prof. nadzw. KUL.

WYDZIAŁ
PRAWA I ADMINISTRACJI

Doktoraty

- **18 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Pawła Sadowskiego** nt. „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich. Studium prawno-ustrojowe”. **Promotor:** prof. dr hab. Ewa Dulewicz. **Recenzenci:** prof. dr hab. Maria Kruk-Jarosz (Instytut Nauk Prawnych PAN); prof. dr hab. Wiesław Skrzydło (UMCS).
- **24 czerwca 2008 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Piotra Sawczuka** nt. „Wartość celna jako element kalkulacyjny należności celnych”. **Promotor:** prof. dr hab. Wanda Wojtowicz. **Recenzenci:** prof. dr hab. Andrzej Drwiło (Uniwersytet Gdański); dr hab. Artur Kuś (Katolicki Uniwersytet Lubelski).
- **23 września 2008 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Bronisława Bartusiaka** nt. „Kara śmierci w świetle sporu o racjonalizację kary”. **Promotor:** prof. dr hab. Tadeusz Bojarski. **Recenzenci:** prof. dr hab. Alicja Grześkowiak (Katolicki Uniwersytet Lubelski); prof. dr hab. Romuald Kmiecik (UMCS).

NA WYDZIAŁACH

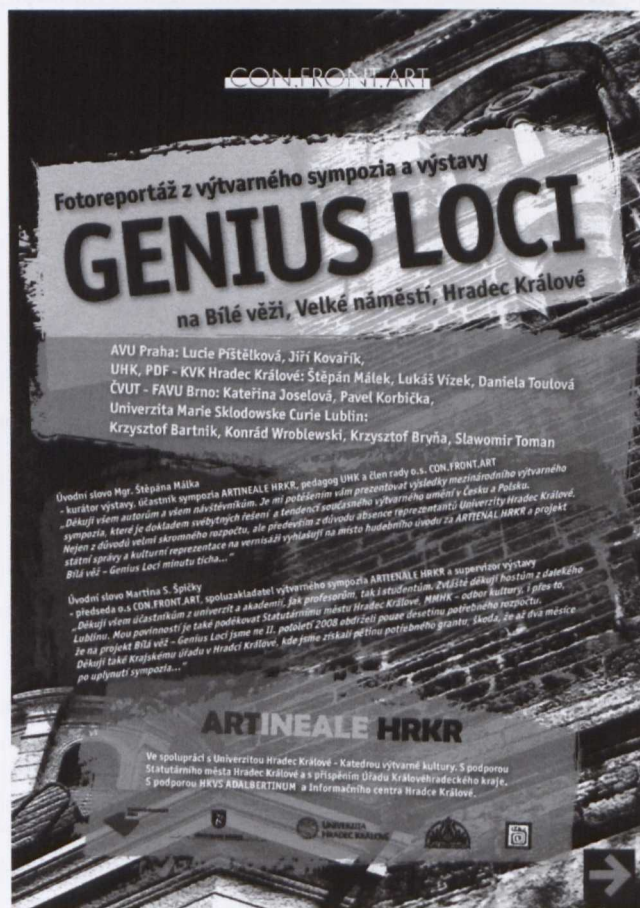
WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

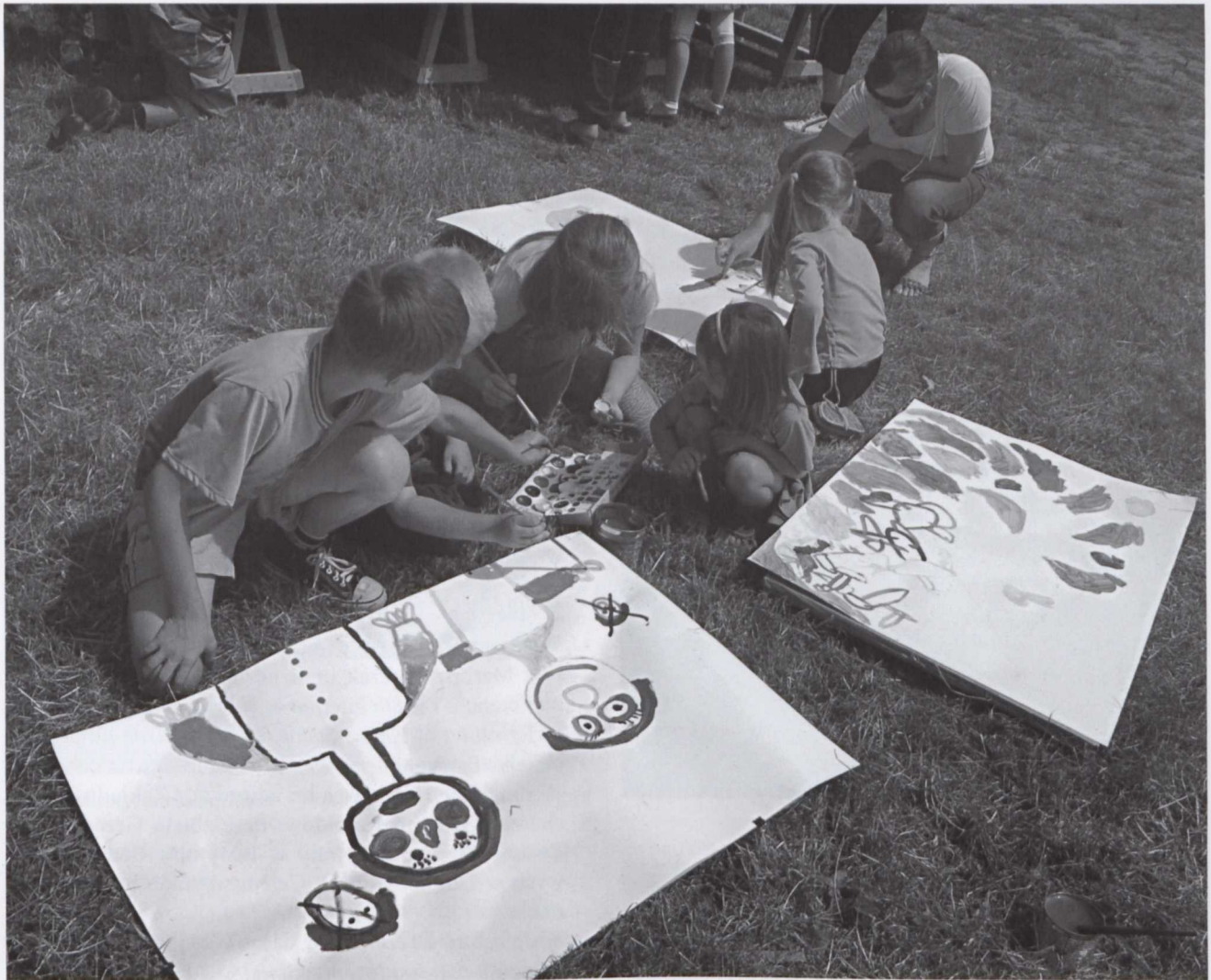
ARTINEALE HRKR

W dniach od 30 czerwca do 4 lipca 2008 r., **ad. 2.st. Krzysztof Bartnik** oraz **ad. Sławomir Toman** wzięli udział w II ARTINEALE HRKR w Hradec Kralove (Czechy). Jest to sympozjum artystyczne organizowane przez stowarzyszenie CON.FONT.ART we współpracy z Katedrą Kultury Plastycznej Uniwersytetu Hradec Kralove. Tematem tegorocznej edycji była „Biała Wieża – wewnątrz i zewnątrz”. Zasadą sympozjum jest zaproszenie do udziału w nim przez każdego z uczestników – pedagogów jednego studenta. Z Wydziału Artystycznego uczestniczyli studenci: **Konrad Wróblewski** (2 r. Edukacji Artystycznej) oraz **Krzysztof Bryła** (3 rok Malarstwa, KSP w Kazimierzu Dolnym).

Warsztaty Plastyczne
Lubelski Plener Artystyczny,
Gardzienice – Lublin 2008

Dr Małgorzata Stępnik oraz **ad. 2 st. Krzysztof Bartnik** pełnili opiekę merytoryczną warsztatów plastycznych organizowanych przez stowarzyszenie „Gardzienice” w ramach Lubelskiego Pleneru Artystycznego, Gardzienice-Lublin 2008”. Warsztaty - plastyczne,

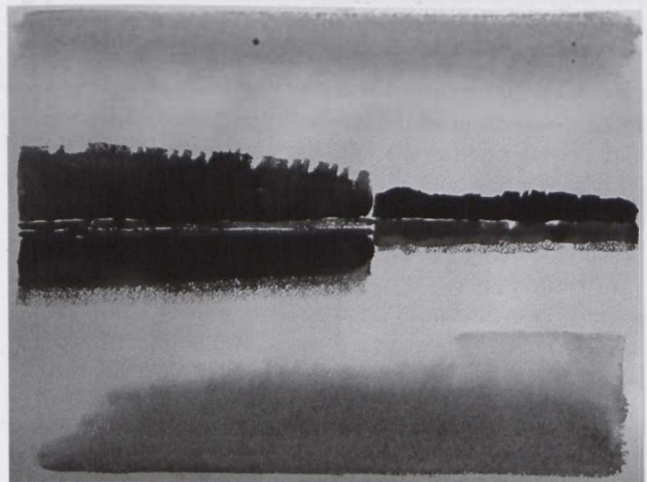
Warsztaty Plastyczne Lubelski Plener Artystyczny, Gardzienice – Lublin 2008

rękodzieła artystycznego, fotograficzne i literackie, przeznaczone były dla osób uprawiających twórczość w różnych specjalnościach, a zarazem zainteresowanych upowszechnianiem kultury plastycznej. W okresie trwania plastycznej części (14 lipca- 20 lipca 2008) umożliwiły ich uczestnikom udział w wykładach, dyskusjach oraz realizację własnych prac artystycznych w wybranych przez siebie technikach. W ramach integracji ze społecznością lokalną Gardzienic oraz sąsiednich miejscowości, uczestnicy warsztatów, jako instruktorzy, przeprowadzili zajęcia z dziećmi, przybliżając im ogromne możliwości działań plastycznych w uatrakcyjnianiu spędzania wakacji. Powstałe w efekcie spotkania prace, będą stanowiły materiał do kończącej sesję wystawy.

Międzynarodowy Plener Malarski „Malarska ściana wschodnia”

Ad. 2 st. Krzysztof Bartnik był uczestnikiem II Międzynarodowego Pleneru Malarskiego „Malarska ściana wschodnia” organizowanego przez Centrum Kultury w Solecznikach na Litwie. Plener był okazją do spotkania z artystami z Rosji, Ukrainy, Litwy, Białorusi, ale także stworzył możliwości nawiązania kontaktów z twórcami narodowości polskiej z tych krajów.

Podsumowując plener wystawę w Domu Polskim w Ejszyszkach otworzył ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Janusz Skolimowski oraz mer rejonu sołecznickiego Leonard Talmont.

I Międzynarodowe Warsztaty Malarskie „Znaki pogranicza”

Od 26.09 do 10.10 w Galerii Miejskiej w Rzeszowie odbyła się wystawa malarstwa „Znaki Pogranicza”

cza” Rzepedź 2008. Wystawa jest efektem plenerowego spotkania, w którym wzięli udział: Stanisław Baj, Kamila Bednarska, Piotr Błażejewski, Dmitro Gunts, Igor Yanovich, Piotr Kmieć, Ireneusz Kopacz, Iwona Korgul – Wyszatycka, Teresa Kotkowska – Rzepecka, Magdalena Kuczma, Marian Waldemar Kuczma, Paweł Lasik, Walter Lauche, Franciszek Maśluszczak, Leszek Misiak, Tadeusz Paszko, Mirosława Rochecka, Kazimierz Rochecki, Krystyna Rudzka – Przychodzka, Czesław Tumielewicz, Roman Vasylyk, Aleksandr Zabauchyk oraz nasz pracownik **ad. 2 st. Krzysztof Bartnik**.

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Projekt badawczy w Zakładzie Biochemii

Projekt badawczy pt. *Przez grzyby do kłębka, biokatalizatory grzybowe w syntezie bio-barwników*, finansowany w ramach programu VENTURES Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, będzie realizowany w latach 2008-2010 w Zakładzie Biochemii UMCS. Kierownikiem projektu jest **mgr Jolanta Polak**, doktorantka w Zakładzie Biochemii, a opiekunem naukowym jest **dr Anna Jarosz-Wilkołazka**. Głównym celem projektu jest opracowanie nowatorskiej metody syntezy barwników przemysłowych z wykorzystaniem wybranych gatunków grzybów białej zgnilizny drewna jako katalizatora biotransformacji. Zastosowanie biokatalizatorów grzybowych w syntezie barwników może stać się alternatywą dla ich chemicznej syntezy.

W ramach programu VENTURES będzie realizowanych 8 projektów, które zostały wybrane spośród 75 zgłoszeń. Projekt realizowany w Zakładzie Biochemii jest jedynym projektem biotechnologicznym o potencjale aplikacyjnym wyłonionym w tym konkursie. Projekty realizowane w ramach programu VENTURES są finansowane z funduszy strukturalnych UE w ramach działania 1.2 „Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki” programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

WYDZIAŁ CHEMII

Wizyty

- W dniach 25–28.06. br. na zaproszenie dziekana Wydziału Chemii – prof. dr hab. Andrzeja Dąbrowskiego przebywał profesor Fernando Gonzalez-Caballero z Universidad de Granada Departamento de Fisica Aplicada (Hiszpania) – Honorowy Profesor UMCS. Pan Profesor w dniu 26 czerwca br. wygłosił wykład nt.: *Physico-Chemical Studium on Intelligent Lubricants Used in Srock-Absorbent Devices* dla studentów, doktorantów oraz pracowników Wydziału.
- W dniach 7–12.07.br. na zaproszenie kierownika Zakładu Chemii Organicznej – prof. dr hab. K. Michała Pietrusiewicza przebywał profesor Sylvain JUGE z Université de Bourgogne ICMUB z Francji. Celem przyjazdu była współpraca naukowa.

Wyjazdy

- W dniach 9-15 czerwca br. prof. dr hab. Jacek Goworek i dr Mariusz Barczak brali udział w międzynarodowej konferencji: *The 8th International Symposium on the Characterisation of Porous Solids (COPS VIII)* w Edynburgu (Wielka Brytania).
- W dniach 9-16 czerwca br. adiunkci z Zakładu Radiochemii i Chemii Koloidów: dr Elżbieta Grządka i dr Ewa Skwarek przebywały w Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej (Rosja). Celem wyjazdu były badania naukowe.
- W dniach 18-20 czerwca br. dr Jan Wójcik z Zakładu Technologii Światłowodów przebywał w IPHT Jena (Niemcy). Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
- W dniach 22 czerwca – 18 lipca br. mgr Mariusz Makara i mgr inż. Krzysztof Skorupski z Zakładu Technologii Światłowodów przebywali we Vrije Universiteit Brussels (Belgia) w ramach umowy międzyrządowej między rządami Polski i Flandrii. Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
- W dniach 22-26 czerwca br. dr Małgorzata Maciejewska i mgr Beata Podkościelna z Zakładu Chemii Polimerów brały udział w *Polymer Networks Group Conference* w University of Cyprus – Nicosia w Larnaca (Cypr).
- W dniach 22-27 czerwca br. prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz – kierownik Zakładu Chemii Organicznej brał udział w międzynarodowej konferencji *ICOS-17* w Daejeon (Korea).
- W dniach 24-29 czerwca br. prof. Jolanta Narkiewicz-Michałek z Zakładu Chemii Teoretycznej brała udział w międzynarodowej konferencji w Moskwie (Rosja) - *III International Conference on Colloid Chemistry and Physicochemical Mechanics, gdzie wygłosiła wykład nt.: Activity of selected antioxidants in micellar systems*. Organizatorem konferencji była Russian Academy of Sciences – Scientific Council on Colloid Chemistry and Physicochemical Mechanics, Moscow State University, Chemical Faculty.
- W dniach 26 czerwca – 2 lipca br. prof. dr hab. Małgorzata Borówko, prof. dr hab. Andrzej Patrykiewicz, prof. dr hab. Stefan Sokołowski, dr Paweł Bryk z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych brali udział w między-

„V Lubelskiemu Festiwalowi Nauki”

- narodowej konferencji *7th Liquid Matter Conference* (prezentacja posterów).
- W dniach 29 czerwca – 3 lipca br. prof. Jan Rayss, dr Paweł Mergo i dr Jan Wójcik z Zakładu Technologii Światłowodów brali udział w spotkaniu planującym dalsze działania Workpackage 3 Network of Excellence NEMO oraz w Scientific Meeting of Network of Excellence „NEMO”
 - W dniach 3-8 lipca br. dr Jan Wójcik oraz dr Paweł Mergo (3-12 lipca br.) z Zakładu Technologii Światłowodów przebywali we Vrije Universiteit Brussels (Belgia). Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
 - W dniach 5-9 lipca br. dr Agnieszka Kamińska-Ostęp z Zakładu Dydaktyki Chemii brała udział w międzynarodowej konferencji *9th ECRICE* – plakat nt. *Chemistry teachers' knowledge concerning teaching dyslexic pupils based on research*.
 - W dniach 7-14 lipca br. dr Paweł Szabelski z Zakładu Chemii Teoretycznej przebywał w Stuttgart (Niemcy). Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
 - W dniach 12-23 lipca br. dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej przebywał w Hiszpanii: w Santiago de Compostella (12-17.07) – udział w *19th IUPAC Conference on Physical Organic Chemistry*; w Barcelonie (17-23.07) – udział w konferencji *Euroscience Open Forum 2008*.
 - W dniach 12-18 lipca br. mgr Konrad Terpilowski z Zakładu Metod Chromatograficznych brał udział w *Sixth International Symposium on Contact Angle, Wettability and Adhesion*, w *University of Maine (USA)*.
 - W dniach 19- 25 lipca br. dr Mariola Iwan z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej oraz dr Olech Demczuk z Zakładu Chemii Organicznej brali udział w konferencji naukowej *International Conference Coordination Chemistry #38*, w ICC38, Kenes International (Izrael).
 - W dniach 1 sierpnia - 30 września br. dr Tomasz Janowski przebywał na stażu naukowym w USA.
 - W dniach 17-23 sierpnia br. odbyła się międzynarodowa konferencja SIS 2008 – *17th International Symposium on Surfactants in Solution*, w której udział wzięli: z Katedry Chemii Fizycznej Zakładu Zjawisk Międzyfazowych: prof. dr hab. Emil Chibowski, dr hab. Lucyna Hołysz prof. nadzw., dr Anna Zdziennicka, dr Aleksandra Szczeń, dr Katarzyna Szymczyk oraz z Zakładu Radiochemii i Chemii Koloidów: dr hab. Marta Szymula i z Zakładu Chemii Teoretycznej: dr Mateusz Drach.
 - W dniach 16-26 sierpnia br. dr Paweł Szabelski z Zakładu Chemii Teoretycznej przebywał w Wielkiej Brytanii. Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
 - W dniach 23-28 sierpnia br. dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej brał udział w międzynarodowym Seminarium (Włochy).
 - W dniach 31 sierpnia – 6 września br. dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej brał udział w międzynarodowym Kongresie (Chorwacja).
 - W dniach 6-13 września br. prof. dr hab. Emilian Chibowski – kierownik Katedry Chemii Fizycznej, przebywał na Uniwersytecie w Ariel (Izrael). Celem wyjazdu było wygłoszenie wykładu.
 - W dniach 7-12 września br. dr hab. Janusz Ryczkowski prof. nadzw., dr Wojciech Gac oraz mgr Witold Zawadzki z Zakładu Technologii Chemicznej brali udział w międzynarodowej konferencji: *IX Pannonian International Symposium on Catalysis* w Štrbské pleso (Słowacja).

- W dniach 7-12 września br. dr hab. Janusz Ryczkowski prof. nadzw. brał udział w spotkaniu *Eurobachelor i Euro-master Label Committee* w Salonikach (Grecja).
- W dniach 25-27 września br. dr hab. Andrzej Machocki prof. nadzw. z Zakładu Technologii Chemicznej uczestniczył w konferencji inauguracyjnej projektów pierwszego konkursu *Innovative, Sustainable Catalytic Processes with Improved Energy and Carbon Efficiency* sieci Europejskiej Przestrzeni Badawczej ACENE ERA-NET (Applied Catalysis European Network) w ACENET ERA-NET w Amsterdamie (Holandia).
- W dniach 20-28 września br. dr hab. Jan Rayss prof. nadzw., dr Paweł Mergo, dr Jan Wójcik, mgr inż. Jacek Klimek, mgr Mariusz Makara z Zakładu Technologii Światłowodów brali udział w konferencji międzynarodowej w Belgii.
- W dniach 21-25 września br. prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz – kierownik Zakładu Chemii Organicznej przebywał we Francji. Celem wyjazdu była współpraca naukowa w ramach programu POLONIUM.
- W dniach 23-27 września br. dr hab. Ryszard M. Janiuk brał udział w konferencji naukowej (Czechy).
- W dniach 26-30 września br. prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz i dr Marek Stankevič z Zakładu Chemii Organicznej brali udział w konferencji naukowej (Niemcy).

XVIII Ogólnopolskie Spotkanie Dziekanów wydziałów chemicznych „Chemia 08”

W dniach 25-27 czerwca 2008 r. w Krynicy-Zdrój, w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym *Panorama* odbyła się XVIII Ogólnopolska Konferencja – „Chemia 08”, zorganizowana przez Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie we współpracy z: Wydziałem Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Wydziałem Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Polskim Towarzystwem Chemicznym.

Jest ona kontynuacją konferencji dydaktycznych organizowanych w Kazimierzu nad Wisłą (1991-1994), w Krynicy – Czarnym Potoku (1995-2004) i Krynicy-Zdrój (2005-2007). Podstawowym jej celem była wymiana doświadczeń na tematy interesujące środowisko: reformy edukacji, reformy strukturalne szkolnictwa wyższego i nauki, programów i planów studiów, a także integracja akademickiego ośrodka chemicznego.

Do udziału w konferencji zapraszani są przedstawiciele wszystkich uczelni prowadzących studia chemiczne. Wydział Chemii UMCS w Lublinie reprezentowali z kadencji 2005-2008: dziekan Wydziału Chemii – **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski** i Prodziekan ds. Dydaktyki WCh – **prof. dr hab. Władysław Janusz** oraz na kadencję 2008-2012 Prodziekan ds. Dydaktyki WCh – **prof. dr hab. Stanisław Pikus**.

Lubelski Festiwal Nauki

W dniach 20-26 września 2008 r. odbywały się różne imprezy towarzyszące „V Lubelskiemu Festiwalowi Nauki”. Na Wydziale Chemii UMCS w dniach 22-26 września br. pracownicy Wydziału zaprezentowali n/w wykłady oraz pokazy chemiczne: *Pokazy z chemii nieorganicznej, czyli to co w chemii najciekawsze* – prof. Z. Hubicki; *Promieniowanie gaz radon w środowisku człowieka* – dr hab. A. Komosa;

Promieniowanie rentgenowskie w badaniach budowy materii – dr hab. Z. Rzączyńska prof. nadzw.; *Tło promieniotwórcze środowiska, pomiary dawek promieniowania* – dr hab. J. Sołdecki; *Układy koloidalne* – dr hab. M. Szymula; *Chemia jako motor postępu* – dr O.M. Demczuk; *Ciekawe doświadczenia chemiczne* – dr O.M. Demczuk; *Wielcy uczeni w anegdotce* – dr W. Wołodkiewicz; *Czy wiesz na czym jest?* – dr M. Iwan; *Zostań Sherlockiem Holmesem* – dr R. Kurpiel-Gorgol; *Co łączy katalizatory z samochodami?* – dr hab. J. Ryczkowski prof. nadzw.; *Wielkie pytania* – dr hab. D. Nazimek prof. nadzw.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Umowa o współpracy

2 lipca br. Wydział Ekonomiczny gościł prof. Swietlanę Lewicką, dziekan Wydziału Ekonomiki i Przedsiębiorstwa Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Wodnej i Wykorzystania Zasobów Naturalnych w Równem na Ukrainie. Podczas wizyty podpisana została umowa o współpracy dotycząca m.in. wzajemnej wymiany pracowników i studentów, realizacji określonych wspólnie projektów naukowo-badawczych, wymiany informacji, książek, materiałów naukowych, organizowanie konferencji naukowych.

Wizyta w University of Huddersfield w Anglii

W dniach 16-19 lipca 2008 roku dziekan Wydziału Ekonomicznego prof. Elżbieta Skrzypek przebywała w University of Huddersfield w Anglii, gdzie uczestniczyła w uroczystej promocji studentów UMCS, którzy ukończyli studia licencjackie w tej uczelni. Wydział Ekonomiczny w roku akademickim 2007/2008 rozpoczął współpracę z Uniwersytetem w Huddersfield, w wyniku której dwunastu studentów Wydziału Ekonomicznego rozpoczęło studia w Anglii i uzyskało tytuł licencjata. Studenci po powrocie do kraju będą kontynuować naukę w UMCS. Z rozmów przeprowadzonych z władzami Uniwersytetu wynika, iż nasi studenci ocenieni zostali jako zdolni, pracowici oraz ambitni. W następnym roku akademickim kolejni studenci podejmą studia w Huddersfield. Należy podkreślić, że studia licencjackie oferowane są nie tylko dla studentów studiów stacjonarnych, ale także niestacjonarnych. Istnieje konieczność szerszego rozpropagowania tego rodzaju studiów wśród naszych studentów. Jedną z form przekazu informacji będzie spotkanie ze studentami, którzy pomyślnie ukończyli studia licencjackie w Anglii. Takie spotkanie przewidziane jest w październiku br. Ponadto wykładowcy z University of Huddersfield wyrazili chęć wygłoszenia wykładów na Wydziale Ekonomicznym UMCS.

Należy mieć nadzieję, że współpraca rozpoczęta przez obydwie wydziały ekonomiczne przynosić będzie trwałe owoce.

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Wizyty

- W dniu 6. 05. 2008 r. u prof. Jadwigi Mizińskiej z Zakładu Filozofii Kultury i dr. Tomasza Kitlińskiego z Zakła-

du Historii Filozofii Nowożytnej gościli Lorenzo Marsili i Niccolo Milanese, redaktorzy czasopisma „Europa” (z tekstami filozofów współczesnych F. Savatera, G. Vattimo, S. Critchleya), twórcy Festival of Europe (z udziałem prof. Z. Baumana).

Konferencje

- W dniach 8-25.07.2008 r. mgr Edyta Barańska, doktorantka w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej, uczestniczyła w Graduate Summer Institute Democracy & Diversity w Krakowie, organizowanej przez New School for Social Research. Wzięła udział w seminarium prof. filozofii Richarda J. Bernsteina i prof. literatury Carol Bernstein „Memory, Trauma, Genocide, Evil”.
- W dniach 14-17.07.2008 r. mgr Teresa Klimowicz, doktorantka w Zakładzie Filozofii Kultury, uczestniczyła w konferencji „Subject, Self, and Soul: Transdisciplinary Approaches to Personhood” w Instytucie Metanexus w Madrycie i wygłosiła referat *R. Girard and the Genealogy of Consumerism*.
- W dniach 30.07-5.08.2008 r. prof. Artur Koterski z Zakładu Logiki i Filozofii Nauk uczestniczył w 22nd World Congress of Philosophy „Rethinking Philosophy Today” w Seulu. Na tym kongresie prof. Koterski organizował okrągły stół *Alfred Tarski's Philosophy of Science*.
- W semestrze zimowym mgr Aleksandra Lato, doktorantka w Zakładzie Ontologii i Teorii Poznania, realizuje projekt badawczy o komunikacji masowej i rozumieniu przekazu na Uniwersytecie w Tampere.
- W dniach 30-31.05. 2008 roku prof. Janusz Jusiak z Zakładu Ontologii i Teorii Poznania i dr Leszek Kopciuch z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej uczestniczyli w konferencji „Fenomenologia i epistemologia” w Katedrze Logiki i Metodologii Nauk Uniwersytetu Łódzkiego. Prof. Jusiak wygłosił referat *Zaangażowanie a przeświadczenie i wątplenie. Przyczynek do rozważań nt. racjonalności przekonań opartych na wierze*, a dr Kopciuch – *Fenomenologia poznania wartości (Scheler - von Hildebrand)*.
- W dniach 13-14.06.2008 r. prof. Honorata Jakuszko i dr Leszek Kopciuch z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej uczestniczyli w konferencji „Spotkania z filozofią XVII wieku i jej kontynuacjami” na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prof. Jakuszko wygłosiła referat *Inspiracja Spinozy w późnym oświeceniu niemieckim*, a dr Kopciuch – *Pascala 'droga serca' a emocjonalny sposób poznania w materialnej etyce wartości (M. Scheler - D. v. Hildebrand)*.
- W dniu 20.06. 2008 r. dr Tomasz Kitliński z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej wygłosił referat *Poza estetyką i etyką* na konferencji „Projekt IV RP. Notatki (młodszych) filologów” pod patronatem honorowym prof. Michała Głowińskiego w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.
- W dniach 21-23.06.2008 r. prof. Jadwiga Mizińska i doktorantki w Zakładzie Filozofii Kultury, mgr Alicja Barcikowska i mgr Teresa Klimowicz, uczestniczyły w konferencji „Człowiek i człowieczeństwo” na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i wygłosiły referaty.
- W dniach 15-20.09.2008 r. prof. Teresa Pękała, prof. Zbysław Muszyński, prof. Wojciech Sady i dr Halina Rarot

byli panelistami w dyskusjach okrągłego stołu na VIII Polskim Zjeździe Filozoficznym w Warszawie.

- Wydział Filozofii i Socjologii we współpracy z Ośrodkiem Badań Filozoficznych w Warszawie zorganizował czwartą już międzynarodową konferencję zatytułowaną „Kazimierz Naturalism Workshop'08”, która odbyła się w dniach 6-10 września w Kazimierzu nad Wisłą. Jej głównym organizatorem był dr Konrad Talmont-Kamiński z Zakładu Ontologii i Teorii Poznania Instytutu Filozofii. Tematyka warsztatów koncentrowała się wokół teoretycznych, metodologicznych i historycznych aspektów naturalizmu jako stanowiska filozoficznego i naukowego. W spotkaniu wzięło udział 30 uczestników z zagranicy i z polskich ośrodków filozoficznych. Zaproszonymi wykładowcami byli w tym roku: Susan Haack z USA, Susan Stuart i David Papineau z Wielkiej Brytanii, Peter Gärdenfors ze Szwecji i Ingo Bringadt z Kanady.

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Wizyty

- 8. 08. 2008 w Instytucie Archeologii przebywała grupa pracowników z *Geisteswissenschaftliches Zentrum - Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas* z Lipska w Niemczech. Celem 3-dniowego pobytu na Lubelszczyźnie była dyskusja nad możliwością realizacji wspólnych projektów naukowo-badawczych, m.in. dotyczących stanowisk archeologicznych w Gródku nad Bugiem.

Wyjazdy

- W dniach 23-28 czerwca 2008 roku odbyła się 32 konferencja *International Movement for Interdisciplinary Study of Estrangement* zorganizowana przez Uniwersytet w Neapolu, w której prof. Anna Brzozowska-Krajka (Zakład Historii Literatury Polskiej) wygłosiła referat pt. *The Alien's Estrangement in Edward Redliński's Outsiders with Slavic Soul* w panelu: *Cultural Influence of Literature*.
- 18. 07. 2008 mgr Ewelina Kokowska z Instytutu Archeologii, współpracując z Bractwem Grodów Czerwieńskich z Chełma, uczestniczyła w kolejnym spotkaniu z cyklu *Dni Jakuba Wędrowczyca* w Wojślawicach.
- W lipcu 2008 roku dr Paweł Frelik (Zakład Literatury i Kultury Amerykańskiej) wziął udział w dorocznej konferencji *Science Fiction Research Association*, która w tym roku odbyła się w Lawrence, w stanie Kansas (USA). Dr Frelik odczytał referat i został wybrany (w tym roku jako przewodniczący) do komitetu wręczającego nagrodę za najlepszy referat przedstawiony przez doktoranta. W wyniku kilkuletnich starań dra Frelika, zarząd SFRA zdecydował również, iż w 2011 roku konferencja organizacji odbędzie się w Lublinie – do chwili obecnej w swojej ponad 30-letniej historii SFRA spotkała się poza granicami USA tylko raz.
- W dniach 1-3. 08. 2008 mgr Ewelina Kokowska z Instytutu Archeologii wspólnie z Bractwem Grodów Czerwieńskich z Chełma uczestniczyła w *XIV Festiwalu Słowian i Wikingów* na Wolinie.

Promocja trzech najnowszych monografi Wydawnictwa UMCS

- 9. 09. 2008 prof. Andrzej Kokowski wygłosił w Muzeum Okręgowym w Toruniu wykład popularnonaukowy *Bez rak – bez głów – bez nóg – czyli jak Goci wysyłali zmarłych w zaświaty*, przygotowany w ramach cyklu *Co mówią groby z przeszłości*, towarzyszącego wystawie archeologicznej *Z duchami przez wieki*.
- 21. 09. 2008 w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa 2008 w Zespole Szkół im. Kajetana hr. Kickiego w Sobieszynie odbył się wykład i pokaz multimedialny *10 lat Wandali w Sobieszynie*, przygotowany przez dr. Piotra Łuczkiwicza z Instytutu Archeologii.
- W dniach 22-24.09.2008 dr Anna Zalewska z Instytutu Archeologii uczestniczyła w Łodzi w III Kongresie Mediewistów Polskich: *Polska i Europa w średniowieczu – przemiany strukturalne z referatem Wymiary znaczenia (w) wiedzy na temat średniowiecza. Studium przypadku przez pryzmat semantyki uprzedmiotowionej*.
- 24. 09. 2008 prof. Andrzej Kokowski wygłosił wykład *Goci w Kotlinie Hrubieszowskiej*, uczestniczył w otwarciu wystawy archeologicznej w Muzeum im. Ks. St. Staszica oraz poprowadził wizytację stanowisk archeologicznych podczas II Powiatowych Warsztatów Historycznych dla młodzieży szkolnej zorganizowanych w Hrubieszowie.
- Dr Marcin Smolik (Zakład Metodyki Nauczania Języka Angielskiego) uczestniczył w 34 Międzynarodowej konferencji *International Association for Educational Assessment (IAEA)* zorganizowanej w dniach 7-13 września 2008 w Cambridge, gdzie wygłosił referat *Does using discussion as a score-resolution method in a speaking test improve the quality of operational scores?*

(<http://www.iaea2008.cambridgeassessment.org.uk/ca/>). Zakres tematyczny konferencji obejmował szeroko pojętą problematykę pomiaru edukacyjnego, w tym ocenianie kompetencji językowej, edukacyjną wartość dodaną oraz ocenianie elektroniczne.

Konferencje

- W dniach 23-28 czerwca odbyła się na Capri (Włochy) zorganizowana przez Uniwersytet w Neapolu 32 konferencja *International Movement for Interdisciplinary Study of Estrangement*. Pracownicy UMCS wygłosili w niej następujące referaty naukowe: dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. UMCS (Zakład Historii Literatury Polskiej, Instytut Filologii Polskiej): *The Alien's Estrangement in Edward Redliński's Outsiders with Slavic Soul*; prof. dr hab. Wiesław Krajka (Zakład Studiów Conradoznawczych, Instytut Anglistyki): *The Alien's Estrangement in »The Painted Bird« by Jerzy Kosiński*.
- Dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. UMCS (Zakład Historii Literatury Polskiej, Instytut Filologii Polskiej) uczestniczyła w dniach 10-16 września 2008 r. w XIV Międzynarodowym Kongresie Słowistów w Ohrydzie (Macedonia), w którym w sekcji *Literatura, kultura i folklor* wygłosiła referat naukowy pt. *Folklor polski na scenie amerykańskiej: imitacja czy styl?*
- W dniach 22-23 września 2008 roku Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego UMCS zorganizował konferencję zatytułowaną *Co oznacza dialog kultur w edukacji?*.

Publikacje

- 10 września w Księgarni Podlaskiej przy ul. Warszawskiej 1 w Białej Podlaskiej odbyła się promocja trzech najnowszych monografi Wydawnictwa UMCS: *Józef Weysenhoff i Leon Wyczółkowski - kontynuacja serii Obrazy kultury polskiej*, w której ukazało się już piętnaście pozycji poświęconych m.in. znakomitym polskim literatom i historii polskich rodów, *Komunikacja i komunikowanie w dawnej Polsce* oraz *Komunikowanie i komunikacja na ziemiach polskich w latach 1795-1918*. Monografie te są pokłosiem międzynarodowych i ogólnopolskich konferencji naukowych organizowanych we współpracy z Instytutem Filologii Polskiej UMCS. Redaktorem monografii jest profesor Krzysztof Stępnik.

Inne wydarzenia

- 9. 08. 2008 gmina Hrubieszów i Instytut Archeologii zaprosili do Masłomęcza na biesiadę archeologiczną *W gockiej krainie*. Zaprezentowano projekt *Życie w krainie Goców*, a spotkaniu towarzyszył wykład prof. Andrzeja Kokowskiego *Masłomęcz wczoraj, dziś i jutro...* oraz występ zespołu tańca dawnego Crinale.
- W dniach 1-5.09.2008 w Masłomęczu odbyły się warsztaty z zakresu wyrobu ozdób gockich oraz tkactwa poprowadzone przez mgr Ewelinę Kokowską z Instytutu Archeologii UMCS. W zajęciach uczestniczyli mieszkańcy

- Masłomęcza i okolic. Szkolenie przygotowano w ramach projektu *Życie w krainie Gotów – promocja i odtwarzanie dziedzictwa kulturowego wsi Masłomęcz*, realizowanego przez Stowarzyszenie Hrubieszowsko – Mireckie *Lepsze Jutro* Lokalna Grupa Działania i finansowanego z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich FIO 2008
- W dniach 10-12.09.2008 zakład Epok Kamienia Instytutu Archeologii wraz ze Stowarzyszeniem Krzemieniarskim SKAM zorganizował międzynarodowe V Warsztaty Krzemieniarskie. Uczestniczyli w nim naukowcy z Wielkiej Brytanii, Finlandii, Czech, Rumunii oraz Polski. IA reprezentowali z referatami i posterami dr hab. Jerzy Libera, dr Anna Zakościelna, mgr Marcin Szeliga, mgr Tadeusz Wiśniewski oraz student V roku Adam Olszewski.
 - W dniach 20-26.09.2008 w ramach V Lubelskiego Festiwalu Nauki studenci archeologii skupieni w Kole Naukowym Studentów Archeologii przygotowali projekt *Jak człowiek zdobył świat? O dorobku ludzi na przestrzeni dziejów* w formie pokazów praktycznych i multimedialnych, inscenizacji i warsztatów, którym towarzyszyły występy zespołu tańca dawnego Crinale.
 - 28. 09. 2008 Instytut Archeologii wraz z Sołectwem Masłomęcz, Gminą i Muzeum w Hrubieszowie oraz lokalnymi grupami działania zaprosili na *Dzień w krainie Gotów*. Dokonano uroczystego otwarcia *wioski gockiej*, w której zorganizowano warsztaty i pokazy archeologiczne, a w spotkaniu uczestniczył prof. Andrzej Kokowski.

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Zjazd Absolwentów Wydziału Politologii

W dniu 21 czerwca 2008 r. odbył się I Zjazd Absolwentów Wydziału Politologii UMCS wszystkich kierunków i roczników. Zjazd zorganizowano w związku z obchodami 15-lecia istnienia Wydziału Politologii. Część oficjalną uroczystości otworzyli przedstawiciele Kolegium Dziekańskiego: **dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. oraz dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw.** W dobry nastrój uczestników wprowadził wykład **prof. zw. dr hab. Marka Żmigrodzkiego** pt. *Idea i praktyka demokracji w III RP*. Zaprezentowano również dwa filmy przygotowane przez studentów: pierwszy – promujący Wydział Politologii, drugi - *Praca po studiach: rzeczywistość czy utopia? Od godz. 15.00 do późnych godzin nocnych trwała, wspomniana do dziś, część towarzyska Zjazdu.*

W Zjeździe uczestniczyło blisko 100 absolwentów. Swoją obecnością uroczystość uświetnili m.in.: pierwszy Dziekan Wydziału **prof. zw. dr hab. Jan Jachymek**, Dziekan elekt **dr hab. Grzegorz Janusz, prof. nadzw., prof. zw. dr hab. Henryk Chałupczak, prof. zw. dr hab. Edward Olszewski, dr hab. Antoni Mieczkowski, prof. nadzw., dr hab. Wojciech Sokół.**

Konferencje

- Dr hab. Konrad Zieliński w dniach 19-22.06. uczestniczył w „Childhood & Migration: Interdisciplinary Conference” w Drexel University w Filadelfii. Konferencję

sfinansowaną przez U.S. National Science Foundation i The Working Group on Childhood and Migration zorganizowały Drexel University i Rutgers University. Tytuł wystąpienia K. Zielińskiego: *The Abandoned Polish Children in the Soviet Russia in 20.*

- Dr. hab. Konrad Zieliński i mgr Magdalena Cześniak (Zielińska), doktorantka w Zakładzie Badań Etnicznych w dniach 16-18.06. uczestniczyli w I Warszawskim Kongresie Judaistycznym. Tytuły wystąpień, odpowiednio: *O tułactwie inaczej. Przymusowe migracje ludności żydowskiej w latach I wojny światowej jako czynnik sprzyjający emancypacji* oraz *Jonasz Stern, 1904-1988. Artysta zapomniany?*
- Mgr Magdalena Cześniak (Zielińska), doktorantka w Zakładzie Badań Etnicznych w dniach 12-14.09. uczestniczyła w konferencji naukowej zatytułowanej „Życiorysy w trzy kultury wpisane”, zorganizowanej przez Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego i Radomskie Towarzystwo Naukowe we Włodawie, gdzie wygłosiła referat pt. *Artysta malarz Stanisław Masłowski. Włodawa 1853 – Warszawa 1926.* Konferencja odbywała się w ramach Festiwalu Trzech Kultur.
- Dr. hab. Konrad Zieliński i mgr Magdalena Cześniak (Zielińska) z Zakładu Badań Etnicznych uczestniczyli w pierwszej konferencji naukowej towarzyszącej podpisaniu umowy z Komisarz UE ds. Nauki Evą T. Rodriguez-Castro w sprawie finansowania projektu “Interplay of European, National and Regional Identities: Nations between States along the New Eastern Borders of the European Union (A cross-national study of trans-boundary social and ethnic groups in Europe)”. Projekt, skupiający 11 partnerów jest realizowany w ramach 7 Programu Ramowego. Konferencja i prezentacje uczestników miały miejsce w Wiedniu, w siedzibie koordynatora projektu, Institute for Advanced Studies (IHS) w dniach 24-27.09.2008.

K. Z.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Konferencje

- W dniach 18-19 września br. odbyła się konferencja naukowa „Problemy reformy postępowania w sprawach nieletnich”, organizowana przez Instytut Prawa Karnego - Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii. Była to konferencja ogólnopolska z udziałem gości zagranicznych. Celem konferencji była ocena dotychczas projektowanych zmian polskiego modelu orzekania w sprawach o wykroczenia oraz wypracowanie głównych założeń nowej ustawy określającej to postępowanie, wypracowanie wspólnych wniosków kierowanych do ustawodawcy, wskazujących jakie zasady i model postępowania winny być przyjęte i charakteryzować postępowanie w sprawach nieletnich. W trakcie konferencji wygłoszono szereg referatów, w tym kilka przez zaproszonych gości zagranicznych. Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w materiałach pokonferencyjnych.

Srebrni szachiści AZS UMCS

Rozmowa z Dariuszem Wierzbickim – Prezesem KU AZS UMCS Lublin, kierownikiem ekipy szachistów podczas Ekstraligi szachowej.

- **J. K.:** Występy szachistów AZS UMCS na arenie ogólnopolskiej mają już długą tradycję. Który to już występ w Drużynowych Mistrzostwach Polski?

D. W.: Już po raz dziewiąty z rzędu w pierwszych dniach września szachiści AZS UMCS rywalizowali w rozgrywkach o Drużynowe Mistrzostwo Polski. W dotychczasowych rozgrywkach D. W. ukrotnie byli już wicemistrzami Polski (2002, 2006), zaś w ubiegłym roku zdobyli brązowy medal. Bieżący rok miał więc ugruntować dotychczasową wysoką pozycję lubelskich akademików w Drużynowych Mistrzostwach Polski. Sądzę, że ten cel został zrealizowany.

- **J. K.:** Już przed wyjazdem było wiadomo, że lubelski zespół będzie zaliczany do grona faworytów. Jak ocenialiście to jeszcze przed rozpoczęciem turnieju?

D. W.: Największych wzmocnień dokonała drużyna z Katowic (pozyskanie

jednego z najlepszych obecnie polskich zawodników – arcymistrza Piotra Bobrasa oraz najlepszego czeskiego arcymistrza Davida Navara). Nas bardzo cieszyła forma D. Wóch studentów UMCS – Marcina Dziuby (V r. matematyki) i Grzegorza Gajewskiego (IV r. politologii), którzy przez ostatni rok grali na wielu Międzynarodowych Festiwalach Szachowych osiągając znakomite wyniki. Pozwoliło im to na znaczny awans na liście rankingowej. Grzegorz Gajewski wygrał m.in. silnie obsadzony Mazowiecki Międzynarodowy Turniej im. Najdorfa rozgrywany w sierpniu w Warszawie. Ekipa udała się więc do Karpacza na zawody ekstraklasy w optymistycznych nastrojach.

• **J. K.: W zawodach wystartowało dziesięć drużyn, natomiast rywalizowano systemem „każdy z każdym”. Daje to dziewięć spotkań. Proszę krótko streścić przebieg rywalizacji.**

D. W.: Już w pierwszej rundzie pokazaliśmy, że trzeba się będzie z nimi liczyć. Pokonaliśmy bardzo pewnie - 4:2 ciągle silną i wielce utytułowaną drużyną Polonii Warszawa (osiem tytułów Mistrza Polski w ciągu ostatnich dziewięciu lat) i zostaliśmy pierwszymi liderami tabeli. Doszło w tym meczu do ciekawych pojedynków indywidualnych. Na pierwszej szachownicy Radosław Wojtaszek pokonał aktualnego Indywidualnego Mistrza Polski – Bartosza Soćko (zdobył tytuł podczas Mistrzostw Polski rozegranych w marcu w Lublinie), zaś na szachownicy kobiecej Marta Przeździecka wygrała z aktualną Indywidualną Mistrzynią Polski – Moniką Soćko. Niestety druga runda to zimny prysznic - przegrana z obrońcą tytułu, drużyną Hetmana Szopienice Katowice w stosunku 2:4. W rezultacie ta porażka miała najistotniejsze znaczenie i odbiła się na pozycji lubelskich szachistów w klasyfikacji końcowej. W trzeciej rundzie AZS UMCS wysoko pokonał BKS Prokonex Brzeg 5:1. Wówczas wydawało się, iż walka o złoto jest ciągle realna, gdyż główny rywal - Hetman Katowice przegrał nieoczekiwanie z zespołem z Płocka. Niestety, naszym zawodnikom także przytrafił się słabszy dzień i w VII rundzie tylko zremisowali z walczącą o utrzymanie drużyną z Suwałk. Ten niespodziewany remis, odbierany przeze mnie jako porażka, ostatecznie zamknął drogę do złotego medalu. Na szczęście

Mecze AZS UMCS,

czyli tydzień z życia szachisty:

06.09 - AZS UMCS – Polonia Warszawa	4:2
07.09 - AZS UMCS – Hetman Katowice	2:4
08.09 - AZS UMCS – BKSz Prokonex Brzeg	5:1
09.09 - AZS UMCS – Polonia Wrocław	3:3
10.09 - AZS UMCS – PTSz Płock	3,5:2,5
11.09 - AZS UMCS – Zelmer Rzeszów	4:2
12.09 - AZS UMCS – Javena Hańcza Suwałk	3:3
13.09 - AZS UMCS – J. K.Sz Jaworzno	4:2
14.09 - AZS UMCS – Drakon Lublin	4,5:1,5

Końcowa klasyfikacja

ekstraklasy szachowej 2008

1. Hetman Szopienice Katowice
2. AZS UMCS Lublin
3. Polonia Warszawa
4. Polonia Wrocław
5. PTSz Płock
6. J. K.Sz Jaworzno
7. Javena Hańcza Suwałki
8. Prokonex Brzeg
9. Drakon Lublin (spadek)
10. Zelmer Rzeszów (spadek)

Historia startów AZS UMCS Lublin

w rozgrywkach ekstraklasy szachowej:

2000 r. Zakopane	8 miejsce
2001 r. Głogów	6 miejsce
2002 r. Lubniewice	2 miejsce
2003 r. Lubniewice	4 miejsce
2004 r. Dźwirzyno	5 miejsce
2005 r. Lubniewice	5 miejsce
2006 r. Ustroń	2 miejsce
2007 r. Ustroń	3 miejsce
2008 r. Karpacz	2 miejsce

nasi zawodnicy potrafili stanąć na wysokości zadania i w D. Wóch ostatnich spotkaniach wysoko pokonali J. K.Sz Jaworzno oraz Drakona Lublin.

• **J. K.: Mieliliśmy wiec lubelskie derby na tak prestiżowej imprezie.**

D. W.: Zgadza się, ten mecz był szczególnie istotny dla naszych szachistów. Bardzo chcieli wygrać w derby Lublina rozgrywanych w odległym Karpaczu, z tegorocznym beniaminkiem – zespołem Drakona. Tak też się stało. Wygra-

na akademików dawała im srebrny medal, zaś dla Drakona oznaczała spadek z ekstraklasy.

- **J. K.: W klasyfikacji końcowej nasza drużyna razem z ekipą Polonii Warszawa zgromadziła tyle samo punktów. Dlaczego więc to AZS UMCS otrzymał srebrne medale?**

D. W.: Rzeczywiście, Polonia Warszawa zgromadziła tyle samo meczowych i małych punktów co nasza ekipa, a więc o kolejności zdecydował wynik spotkania bezpośredniego. Jak wspominałem powyżej ten mecz zdecydowanie wygrała lubelska drużyna i tym samym stanęła na drugim stopniu podium.

- **J. K.: Kogo należy wyróżnić w tych zawodach?**

D. W.: Z pewnością na pochwały zasłużyli członkowie kadry narodowej: Grzegorz Gajewski, Marcin Dziuba i Marta Przeździecka. Grzegorz Gajewski (arcymistrz), zagrał na drugiej szachownicy. W poprzednich latach był najlepszym zawodnikiem całej ligi. W tym roku zagrał jednak bardzo nierówno. Oprócz efektownych zwycięstw (m.in. z arcymistrzem Robertem Kempieńskim) przytrafiały mu się niespodziewane porażki; tym razem zdobył 5 punktów (4 zwycięstwa, 2 remisy i 3 porażki). Występ Grzegorza należy jednak ocenić pozytywnie, patrząc na sukcesy jakie osiągnął w tym roku, a przede wszystkim indywidualny medal na Drużynowych Mistrzostwach Europy w 2007 r. Wygląda na to że na stałe zadomowi się w kadrze narodowej. Obecnie z pozostałymi kadrowiczami z naszego klubu przygotowuje się do reprezentowania Polski na Olimpiadzie Szachowej, która odbędzie się w listopadzie 2008 r. w Dreźnie. Bardzo udanie zaprezentowała się także mistrzyni międzynarodowa Marta Przeździecka, która zdobyła 6,5 pkt. (5 zwycięstwa, 3 remisy, 1 porażka). Gdyby nie słabsza dyspozycja w meczu z Hetmanem Katowice, jej występ można by nazwać rewelacyjnym. Marta ma bardzo udane D. W. a ostatnie sezony. Przebojem weszła także do reprezentacji.

- **J. K.: Dziękuję za rozmowę i życzę sukcesów w przyszłorocznych Mistrzostwach Polski.**

TEKST: JAKUB KOSOWSKI

Czerwiec

- 4 czerwca rektor **Wiesław A. Kamiński** wyjechał do Koszalina, gdzie na tamtejszej Politechnice odbywały się obrady Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. W trakcie obrad przewodniczący KRASP **profesor Tadeusz Luty** uhonorowany został tytułem Doktora Honoris Causa Politechniki Koszalińskiej.

- 7 czerwca Rektor brał udział w uroczystościach 40. rocznicy Uniwersytetu Śląskiego, 10 czerwca uczestniczył w analogicznym jubileuszu lubelskiego Instytutu Agrofizyki PAN

- 12 czerwca w Sali Senatu odbywało się posiedzenie Kapituły przyznającej Medal „Zasłużony dla UMCS”.

- 16 czerwca Rektor uczestniczył w uroczystościach 80. rocznicy urodzin nestorki uniwersyteckich językoznawców, Doktor Honorowej UMCS **Pani Profesor Teresy Skubalanki**. Po południu tego dnia, z udziałem Rektora, odbywało się posiedzenie Rady Fundacji UMCS.

- 17 czerwca Rektor brał udział w nadaniu tytułu Doktora Honoris Causa naszej uczelni Profesorowi Janowi Baszkiewiczowi. Uroczystości zwińczyły 15. rocznicę Wydziału Politologii naszego uniwersytetu, odbywały się w auli im. I. Daszyńskiego, w siedzibie Wydziału przy pl. Litewskim 3.

- 18 czerwca był dniem uroczystych promocji doktorskich. W auli uniwersyteckiej na Wydz. Prawa i Administracji dyplomy doktorskie odebrało 72 osoby, najwięcej z Wydziałów: Humanistycznego - 20, Prawa i Administracji - 13 oraz Politologii - 12.

- 19 czerwca Rektor wyjechał do Wrocławia, gdzie uczestniczył w międzynarodowej konferencji „Pytania o szkołę wyższą. W trosce o człowieczeństwo”. Organizatorem konferencji była tamtejsza Dolnośląska Szkoła Wyższa.

• W dniach 20-22 czerwca Rektor uczestniczył w posiedzeniu Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, które odbywało się na Uniwersytecie Szczecińskim.

• 25 czerwca rektor Kamiński przewodniczył posiedzeniu Senatu. Było to ostatnie posiedzenie w roku akademickim 2007/2008. Tradycyjnie po obradach odbyła się konferencja prasowa władz rektorskich UMCS oraz czat z Rektorem.

• 27 czerwca rektor Kamiński brał udział w uroczystym zakończeniu programu stypendialnego im. L. Kirklanda, które odbywało się w Warszawie.

Wieczorem, tego dnia, po powrocie do Lublina uczestniczył w, organizowanej przez Księgarnię UMCS, „Nocy z Książką”. Specjalny gościem Nocy była znakomita polska poetka **Julia Hartwig**, która odebrała z rąk Rektora i Dyrektora Wydawnictwa UMCS honorowy tytuł „Amicus Libri”. Wiersze specjalnego Gościa czytali przedstawiciele lokalnych mediów oraz Prezydent Lublina.

• 30 czerwca Rektor uczestniczył w zorganizowanej przez Uniwersytet Warszawski konferencji poświęconej osiągnięciom maturzystów w 2008 roku, po południu był gościem na inauguracji III edycji Akademii Lidera Rynku Kapitałowego im. L. Pagi.

Lipiec

Wakacyjne miesiące dominuje rekrutacja, okres urlopów i wakacji, ale władze rektorskie pracują niemal codziennie. Odbywają się posiedzenia kolegium, spotkania i wizyty interesantów, zarówno z naszego uniwersytetu jak i spoza uczelni. Ograniczają się zatem do podania najważniejszych wydarzeń z tego okresu.

• 3 lipca tytuły Doktorów Honoris Causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego odebrali: ks. kardynał Stanisław Dziwisz oraz profesor Stefan Jurga; w uroczystościach uczestniczył rektor Kamiński.

• 4 lipca, w Ogrodzie Botanicznym UMCS, z udziałem Rektora, dyrektora, pracowników Wydawnictwa i zaproszonych gości wręczone zostały honorowe dyplomy „Amicus Libri”, które otrzymali: ojciec **Tomasz Dośtatni** z lubelskiego zakonu dominikańskiego oraz Drukarnia TEKST (fot. na następnej stronie).

• W dniach 7-13 lipca Rektor wyjechał na Ukrainę, jego spotkania w tamtejszych ośrodkach akademickich zdominowały sprawy dotyczące powstania w Lublinie Akademii Polsko-Ukraińskiej.

Sierpień

• W dniu 25 sierpnia gościła w naszej uczelni grupa pracowników oraz nauczycieli, której pobyt zorganizował izraelski Instytut Yad Vashem. O historii uczelni, jej osiągnięciach opowiadała prorektor Anna Pajdzińska, reprezentująca na tym spotkaniu władze UMCS.

• W dniu 27 sierpnia podpisana została umowa pomiędzy UMCS a Instytutem Słowianoznawstwa PAN, powołująca Zespół ds. Opracowywania „Słownika stereotypów i symboli ludowych”. Podpisy pod postanowieniami umowy złożyli Rektor UMCS oraz dyrektor Instytutu Słowianoznawstwa doc. dr hab. Grażyna Szwet-Gylybow.

Kierownikiem Zespołu, na mocy postanowień umowy, został profesor Jerzy Bartmiński z Instytutu Filologii Polskiej UMCS.

OPRACOWANIE:
E. MULAWA-PACHOŁ

